Käesolev dokument on vaid dokumenteerimisvahend ja institutsioonid ei vastuta selle sisu eest

►B EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 999/2001,

22. mai 2001,

millega sätestatakse teatavate transmissiivsete spongioossete entsefalopaatiate vältimise, kontrolli ja likvideerimise eeskirjad

(EÜT L 147, 31.5.2001, lk 1)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
►M1	Komisjoni määrus (EÜ) nr 1248/2001, 22. juuni 2001	L 173	12	27.6.2001
►M2	Komisjoni määrus (EÜ) nr 1326/2001, 29. juuni 2001	L 177	60	30.6.2001
►M3	Komisjoni määrus (EÜ) nr 270/2002, 14. veebruar 2002	L 45	4	15.2.2002
►M4	Komisjoni määrus (EÜ) nr 1494/2002, 21. august 2002	L 225	3	22.8.2002
►M5	Komisjoni määrus (EÜ) nr 260/2003, 12. veebruar 2003	L 37	7	13.2.2003
►M6	Komisjoni määrus (EÜ) nr 650/2003, 10. aprill 2003	L 95	15	11.4.2003
►M7	Komisjoni määrus (EÜ) nr 1053/2003, 19. juuni 2003	L 152	8	20.6.2003
►M8	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1128/2003, 16. juuni 2003	L 160	1	28.6.2003
►M9	Komisjoni määrus (EÜ) nr 1139/2003, 27. juuni 2003	L 160	22	28.6.2003
►M10	Komisjoni määrus (EÜ) nr 1234/2003, 10. juuli 2003	L 173	6	11.7.2003
►M11	Komisjoni määrus (EÜ) nr 1809/2003, 15. oktoober 2003	L 265	10	16.10.2003
►M12	Komisjoni määrus (EÜ) nr 1915/2003, 30. oktoober 2003	L 283	29	31.10.2003
►M13	Komisjoni määrus (EÜ) nr 2245/2003, 19. detsember 2003	L 333	28	20.12.2003
►M14	Komisjoni määrus (EÜ) nr 876/2004, 29. aprill 2004	L 162	52	30.4.2004
►M15	Komisjoni määrus (EÜ) nr 1471/2004, 18. august 2004	L 271	24	19.8.2004
►M16	Komisjoni määrus (EÜ) nr 1492/2004, 23. august 2004	L 274	3	24.8.2004
►M17	Komisjoni määrus (EÜ) nr 1993/2004, 19. november 2004	L 344	12	20.11.2004
►M18	Komisjoni määrus (EÜ) nr 36/2005, 12. jaanuar 2005	L 10	9	13.1.2005
►M19	Komisjoni määrus (EÜ) nr 214/2005, 9. veebruar 2005	L 37	9	10.2.2005
►M20	Komisjoni määrus (EÜ) nr 260/2005, 16. veebruar 2005	L 46	31	17.2.2005
►M21	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 932/2005, 8. juuni 2005	L 163	1	23.6.2005
►M22	Komisjoni määrus (EÜ) nr 1292/2005, 5. august 2005	L 205	3	6.8.2005
►M23	Komisjoni määrus (EÜ) nr 1974/2005, 2. detsember 2005	L 317	4	3.12.2005
►M24	Komisjoni määrus (EÜ) nr 253/2006, 14. veebruar 2006	L 44	9	15.2.2006
►M25	Komisjoni määrus (EÜ) nr 339/2006, 24. veebruar 2006	L 55	5	25.2.2006
►M26	Komisjoni määrus (EÜ) nr 657/2006, 10. aprill 2006	L 116	9	29.4.2006
►M27	Komisjoni määrus (EÜ) nr 688/2006, 4. mai 2006	L 120	10	5.5.2006
►M28	Komisjoni määrus (EÜ) nr 1041/2006, 7. juuli 2006	L 187	10	8.7.2006

Muudetud:

►**A1**	Akt Tšehhi Vabariigi, Eesti Vabariigi, Küprose Vabariigi, Läti Vabariigi, Leedu Vabariigi, Ungari Vabariigi, Malta Vabariigi, Poola Vabariigi, Sloveenia Vabariigi ja Slovaki Vabariigi ühinemistingimuste ja Euroopa Liidu aluslepingutesse tehtavate muudatuste kohta	L 236	33	23.9.2003

▼B

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 999/2001,

22. mai 2001,

millega sätestatakse teatavate transmissiivsete spongioossete entsefalopaatiate vältimise, kontrolli ja likvideerimise eeskirjad

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 152 lõike 4 punkti b,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, ([1])

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust, ([2])

olles nõu pidanud regioonide komiteega,

tegutsedes asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ([3])

ning arvestades järgmist:

(1) Mitme aasta jooksul on tuvastatud erinevate transmissiivsete spongioossete entsefalopaatiate (TSE) juhtumid eraldi inimestel ja loomadel. Veiste spongioosse entsefalopaatia (BSE) esinemine tehti veistel esimest korda kindlaks 1986. aastal ja järgnevatel aastatel tuvastati selle esinemine ka teistel loomaliikidel. 1996. aastal kirjeldati Creutzfeldt-Jacobi tõve (CJD) uut teisendit. Järjest rohkem leitakse tõendeid BSE tekitaja ja Creutzfeldt-Jacobi tõve uue teisendi sarnasuse kohta.

(2) Alates 1990. aastast on ühendus vastu võtnud meetmed inimeste ja loomade kaitsmiseks veiste spongioosse entsefalopaatia ohu eest. Need meetmed põhinevad loomade tervisekaitset käsitlevate direktiivide kaitsemeetmetel. Võttes arvesse teatavate transmissiivsete spongioossete entsefalopaatiate suurt ohtu inimeste ja loomade tervisele, on asjakohane võtta vastu nende vältimise, kontrolli ja likvideerimise erieeskirjad.

(3) Käesolev määrus käsitleb otseselt rahvatervist ja on seotud siseturu toimimisega. See hõlmab nii asutamislepingu I lisaga hõlmatud kui ka hõlmamata tooteid. Seetõttu on asjakohane valida õiguslikuks aluseks asutamislepingu artikli 152 lõike 4 punkt b.

(4) Komisjon on eelkõige juhtivalt teaduskomiteelt ja rahvatervisega seotud veterinaarmeetmete teaduskomiteelt saanud TSE mitmete aspektide kohta teaduslikke seisukohti. Need seisukohad hõlmavad soovitusi meetmete kohta, millega vähendada nakatunud toodetega kokkupuutest tulenevat võimalikku ohtu inimeste ja loomade tervisele.

(5) Neid eeskirju tuleks kohaldada elusloomade ja loomsete saaduste tootmise ja turuleviimise suhtes. Eeskirju ei ole siiski vaja kohaldada kosmeetikatoodete või ravimite, meditsiiniseadmete või nende lähteainete või vahesaaduste suhtes, mille suhtes kohaldatakse muid erieeskirju, mis käsitlevad eelkõige määratletud riskiteguriga materjali kasutamise keeldu. Neid eeskirju ei peaks kohaldama ka loomsete saaduste suhtes, mis ei kujuta tõsist ohtu inimeste või loomade tervisele, kuna neid kasutatakse muudel eesmärkidel kui toidu, sööda või väetise tootmiseks. Tuleks tagada, et käesoleva määruse reguleerimisalaga hõlmamata loomseid saadusi tuleks hoida selle määrusega hõlmatud loomsetest saadustest eraldi, välja arvatud juhul, kui need vastavad samadele tervishoiustandarditele.

([1]) EÜT C 45, 19.2.1999, lk 2 ja EÜT C 120 E, 24.4.2001, lk 89.
([2]) EÜT C 258, 10.9.1999, lk 19.
([3]) Euroopa Parlamendi 17. mai 2000. aasta arvamus (EÜT C 59, 23.2.2001, lk 93), nõukogu 12. veebruari 2001. aasta ühisseisukoht (EÜT C 88, 19.3.2001, lk 1) ja Euroopa Parlamendi 3. mai 2000. aasta otsus.

▼B

(6) Tuleks sätestada, et komisjon võtab kaitsemeetmed juhul, kui liikmesriigi või kolmanda riigi pädev asutus ei ole TSE ohtu piisavalt arvesse võtnud.

(7) Tuleks sätestada kord, millega olemasoleva teabe põhjal määratakse kindlaks liikmesriigi, kolmanda riigi või nende piirkonna (edaspidi ”riigid” või ”piirkonnad”) epidemioloogiline staatus esinemise, levimise ja inimeste nakatumisohu osas. Komisjon peaks nende liikmesriikide ja kolmandate riikide kategooria, mis ei taotle oma staatuse määramist, kindlaks määrama kättesaadava teabe põhjal.

(8) Liikmesriigid peaksid koostama koolitusprogrammid TSEde vältimise ja kontrollimisega tegelevate isikute, samuti veterinaararstide, põllumajandustootjate ja põllumajandusloomade veo, turustamise ja tapmisega tegelevate töötajate jaoks.

(9) Liikmesriigid peaksid igal aastal viima läbi BSE ja skreipi seireprogrammi ning teavitama komisjoni ja teisi liikmesriike selle tulemustest ning muudest TSEde esinemisjuhtudest.

(10) Teatavad mäletsejaliste koed tuleks tunnistada määratletud riskiteguriga materjaliks TSE patogeneesi ja selle riigi või piirkonna epidemioloogilise staatuse põhjal, kus asub või kust on pärit asjaomane loom. Määratletud riskiteguriga materjal tuleks kõrvaldada ning hävitada selliselt, et see ei ohustaks mingil moel inimeste või loomade tervist. Eelkõige ei tohi seda turustada toidu, sööda või väetise tootmiseks. Tuleks siiski ette näha võimalus saada samaväärne tervisekaitsetase üksikute loomade lausteimimisega TSE suhtes, niipea kui need testid on lõplikult kinnitatud. Tapmisviisid, mille käigus nakkus võib ajust teistesse kudedesse levida, peaksid olema lubatud ainult kõige väiksema BSE ohuga riikides ja piirkondades.

(11) Inimeste ja loomade TSEdesse nakatumise vältimiseks tuleks võtta meetmed, millega keelatakse teatavat liiki loomsete valkude söötmine teatavatele loomaliikidele ja keelatakse teatavate mäletsejalistelt pärit materjalide kasutamine toidus. Kõnealused piirangud peaksid olema vastavuses ohu suurusega.

(12) Loomade TSE kahtlusest tuleks teatada pädevale asutusele, mis peaks viivitamatult võtma kõik asjakohased meetmed, sealhulgas taudikahtlase looma liikumise piiramine kuni uurimise tulemuste saamiseni või looma tapmine ametliku järelevalve all. Kui pädev asutus ei suuda TSE nakkust vältida, tuleks läbi viia vastav uuring ning rümpa tuleks kuni diagnoosi määramiseni hoida ametliku järelevalve all.

(13) Kui TSE nakatumise kohta saadakse ametlik kinnitus, peaks pädev asutus võtma kõik vajalikud meetmed, sealhulgas rümpade hävitamine, uuringu läbiviimine kõikide riskirühma kuuluvate loomade kindlaksmääramiseks ning riskirühma kuuluvate loomade ja loomsete saaduste suhtes liikumispiirangu sätestamine. Kahjud, mis tulenevad loomade ja loomsete saaduste hävitamisest käesoleva määruse alusel, tuleks omanikele võimalikult kiiresti hüvitada.

(14) Liikmesriigid peaksid koostama situatsioonplaani riiklike meetmete rakendamiseks BSE puhangu korral. Komisjon peaks need plaanid heaks kiitma. Seda sätet tuleks lisaks BSEle laiendada ka teistele TSEdele.

(15) Tuleks ette näha teatavate elusloomade ja loomsete saaduste turustamise sätted. Olemasolevate veiste identifitseerimist ja registreerimist käsitlevate ühenduse eeskirjadega on ette nähtud süsteem, mis võimaldab kooskõlas rahvusvaheliste standarditega teha kindlaks loomade ema ja päritolukarja. Samaväärsed tagatised tuleks ette näha ka kolmandatest riikidest imporditud veiste puhul. Ühenduses kauplemisel või kolmandatest riikidest importimisel peaks ühenduse eeskirjadega hõlmatud loomade ja loomsete saadustega kaasas olema nimetatud eeskirjades nõutud sertifikaadid, mida on vajaduse korral kooskõlas käesoleva määrusega täiendatud.

▼B

(16) Tuleks keelata teatavates riskipiirkondades asuvatelt veistelt pärit loomsete saaduste turuleviimine. Seda keeldu ei tohiks siiski kohaldada teatavate loomsete saaduste suhtes, mis on kontrollitud tingimustes toodetud loomadest, kelle puhul on võimalik tõestada, et TSEsse nakatumise oht ei ole suur.

(17) TSE vältimist, kontrolli ja likvideerimist käsitlevate eeskirjade järgimise tagamiseks on TSE olukorrast tervikliku epidemioloogilise pildi saamiseks vaja võtta kindlaksmääratud korra alusel laboratoorseks kontrolliks proove. Ühtsete kontrollimeetodite ja tulemuste tagamiseks tuleks luua riiklikud ja ühenduse tugilaborid ning võtta kasutusele usaldusväärsed teaduslikud meetodid, sealhulgas spetsiaalsed TSE kiirtestid. Kiirteste tuleks kasutada igal võimalusel.

(18) Liikmesriikides tuleks TSEde vältimist, kontrolli ja likvideerimist käsitlevate nõuete ühtse rakendamise tagamiseks läbi viia ühenduse kontrolle ja samuti sätestada auditeerimise korra rakendamine. Selleks et tagada, et kolmandad riigid esitaksid elusloomade ja loomsete saaduste ühendusse importimisel ühenduses kohaldatavate tagatistega samaväärsed tagatised, tuleks kohapeal teha ühenduse kontrolle, et teha kindlaks, kas importivad kolmandad riigid täidavad imporditingimusi.

(19) TSEde suhtes kohaldatavad kauplemisega seotud meetmed peaksid olemasolu korral põhinema rahvusvahelistel standarditel, suunistel või soovitustel, kui need on olemas. Kui vastavad rahvusvahelised standardid, suunised või soovitused ei võimalda vajalikku terviseohutust saavutada, võib vastu võtta kõrgemat terviseohutust tagavad ja teaduslikult põhjendatud meetmed.

(20) Käesolev määrus tuleks uute teaduslike andmete saamise korral uuesti läbi vaadata.

(21) Käesoleva määruse raames tuleks sätestada vajalikud üleminekumeetmed, eelkõige määratletud riskiteguriga materjali kasutamise osas.

(22) Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta kooskõlas nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusega 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused. ([1])

(23) Käesoleva määruse rakendamiseks tuleks ette näha kord, mille alusel luuakse alalise veterinaarkomitee, alalise söödakomitee ja alalise toidukomitee raames tihe ja tõhus koostöö komisjoni ja liikmesriikide vahel.

(24) Võttes arvesse, et käesoleva määruse rakendamise sätted on üldmeetmed otsuse 1999/468/EÜ artikli 2 tähenduses, tuleks need vastu võtta nimetatud otsuse artiklis 5 sätestatud regulatiivkomitee menetlust järgides,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Kohaldamisala

1. Käesolevas määruses sätestatakse loomadel transmissiivsete spongioossete entsefalopaatiate (TSEd) vältimise, kontrolli ja likvideerimise eeskirjad. Neid eeskirju kohaldatakse elusloomade ja loomsete saaduste tootmise ja turustamise ning teatavatel juhtudel ka nende ekspordi suhtes.

2. Käesolevat artiklit ei kohaldata:

([1]) EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

▼B

a) kosmeetiliste vahendite, ravimite või meditsiinivahendite või nende lähteainete või vahesaaduste suhtes;

b) toodete suhtes, mis ei ole ette nähtud kasutamiseks toidus, söödas või väetises, või nende lähteainete või vahesaaduste suhtes;

c) loomsete saaduste suhtes, mis on ette nähtud kasutamiseks näitustel, õpetamisel, teaduslikus uurimustöös, eriuuringutes või -analüüsides, tingimusel et neid ei tarbi ega kasuta hiljem inimesed või loomad, välja arvatud need loomad, keda hoitakse asjaomase uurimusprojekti jaoks;

d) elusloomade suhtes, keda kasutatakse uurimustöös või kes on selle jaoks ette nähtud.

Artikkel 2

Elusloomade ja loomsete saaduste eraldamine

Selleks et vältida ristsaastumist või artikli 1 lõikes 1 osutatud elusloomade või loomsete saaduste asendamist artikli 1 lõike 2 punktides a, b ja c osutatud loomsete saadustega või artikli 1 lõike 2 punktis d osutatud elusloomadega, tuleb elusloomi ja loomseid saadusi alati eraldi hoida, välja arvatud juhul, kui elusloomi ja loomseid saadusi toodetakse TSEde puhul kasutatavate tervisekaitsetingimustega samaväärsetel tingimustel.

Käesoleva artikli rakenduseeskirjad võetakse vastu artikli 24 lõikes 2 osutatud korras.

Artikkel 3

Mõisted

1. Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) *TSEd* – kõik transmissiivsed spongioossed entsefalopaatiad, välja arvatud need, mis esinevad inimestel;

b) *turuleviimine* – iga toiming, mille eesmärk on müüa käesoleva määrusega hõlmatud elusloomi või loomseid saadusi ühenduses asuvale kolmandale isikule või varustada sellist kolmandat isikut muul viisil tasu eest või tasuta või ladustada neid kolmanda isiku varustamiseks;

c) *loomsed saadused* – iga toode, mis on saadud direktiivide 89/662/EMÜ ([1]) või 90/425/EMÜ ([2]) sätetega hõlmatud loomsetest saadustest või neid saadusi sisaldav toode;

d) *lähteained* – tooraine või mõni muu loomne saadus, millest või mille abil toodetakse artikli 1 lõike 2 punktides a ja b osutatud tooteid;

e) *pädev asutus* – liikmesriigi keskasutus, mis on pädev tagama käesoleva määruse nõuete järgimise, või mõni muu asutus, millele see keskasutus on selle pädevuse eelkõige sööda kontrollimiseks delegeerinud; see määratlus hõlmab vajaduse korral ka kolmanda riigi vastavat asutust;

f) *kategooria* – üks II lisa C peatükis osutatud liigituse kategooriatest;

g) *määratletud riskiteguriga materjal* – V lisas märgitud koed; määratlusega ei hõlmata neid kudesid sisaldavaid või nendest saadud tooteid, kui ei ole märgitud teisiti;

h) *TSE taudikahtlusega loom* – elusad, tapetud või surnud loomad, kellel esineb või on esinenud neuroloogilisi või käitumishäireid või kui nende üldine seisund on kesknärvisüsteemi kahjustuse tõttu pidevalt halvenenud, ja kelle puhul ei ole kliinilise läbivaatuse, ravi tule-

([1]) Nõukogu 11. detsembri 1989. aasta direktiiv 89/662/EMÜ veterinaarkontrollide kohta ühendusesiseses kaubanduses seoses siseturu väljakujundamisega (EÜT L 395, 30.12.1989, lk 13). Direktiivi on viimati muudetud nõukogu direktiiviga 92/118/EMÜ (EÜT L 62, 15.3.1993, lk 49).

([2]) Nõukogu 26. juuni 1990. aasta direktiiv 90/425/EMÜ ühendusesiseses kaubanduses teatavate elusloomade ja toodete suhtes kohaldatava veterinaar- ja zootehnilise kontrolli kohta seoses siseturu väljakujundamisega (EÜT L 224, 18.8.1990, lk 29). Direktiivi on viimati muudetud nõukogu direktiiviga 92/118/EMÜ.

▼B

musel, tapajärgse kontrolli või tapaeelse ja tapajärgse laboratoorse analüüsi alusel võimalik panna muud diagnoosi; veiste spongioosset entsefalopaatiat (BSE) kahtlustatakse nende veiste puhul, kelle BSE kiirtesti tulemus on positiivne;

i) *põllumajandusettevõte* – koht, kus loomi peetakse, kasvatatakse, aretatakse, nendega tegeletakse või kus neid inimestele näidatakse;

j) *proovivõtmine* – statistilist täpsust tagavate proovide võtmine loomadelt või nende elukeskkonnast või loomsetest saadustest haiguse diagnoosi määramiseks, põlvnemissuhete kindlakstegemiseks, tervisekontrolliks või loomsetes saadustes mikrobioloogiliste ainete või teatavate materjalide puudumise kontrollimiseks;

k) *väetised* – loomset saadust sisaldav aine, mida kasutatakse maapinnas taimede kasvu parandamiseks; võib hõlmata biogaasi tootmisel või komposteerimise käigus tekkivaid lagundumissaadusi;

l) *kiirtestid* – X lisa C peatüki punktis 4 osutatud analüüsimeetod, mille tulemused selguvad 24 tunniga;

m) *alternatiivtest* – artikli 8 lõikes 2 osutatud testid, mida kasutatakse alternatiivina määratletud riskiteguriga materjali kõrvaldamisele.

2. Kohaldatakse ka I lisas sätestatud erimääratlusi.

3. Kui käesolevas määruses esinevaid mõisteid ei ole lõikes 1 või I lisas määratletud, kohaldatakse määruses (EÜ) nr 1760/2000 ([1]) ja direktiivides 64/432/EMÜ, ([2]) 89/662/EMÜ, 90/425/EMÜ ja 91/68/EMÜ ([3]) või vastavalt kõnealustele direktiividele esitatud asjakohaseid mõisteid, juhul kui neile käesolevas tekstis viidatakse.

Artikkel 4

Kaitsemeetmed

1. Kaitsemeetmete rakendamise osas kohaldatakse direktiivi 89/662/EMÜ artiklis 9, direktiivi 90/425/EMÜ artiklis 10, direktiivi 91/496/EMÜ ([4]) artiklis 18 ja direktiivi 97/78/EÜ ([5]) artiklis 22 sätestatud põhimõtteid ja sätteid.

2. Kaitsemeetmed võetakse vastu artikli 24 lõikes 2 sätestatud korras ning kaitsemeetmete võtmisest ja vastavatest põhjustest teatatakse Euroopa Parlamendile.

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuli 2000. aasta määrus (EÜ) nr 1760/2000 veiste identifitseerimise ja registreerimise süsteemi loomise, veiseliha ja veiselihatoodete märgistamise ning nõukogu määruse (EÜ) nr 820/97 kehtetuks tunnistamise kohta (EÜT L 204, 11.8.2000, lk 1).

([2]) Nõukogu 26. juuni 1964. aasta direktiiv 64/432/EMÜ ühendusesisest veiste ja sigadega kauplemist mõjutavate loomatervishoiu probleemide kohta (EÜT 121, 29.7.1964, lk 1977/64). Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2000/20/EÜ (EÜT L 163, 4.7.2000, lk 35).

([3]) Nõukogu 28. jaanuari 1991. aasta direktiiv 91/68/EMÜ ühendusesisest lammaste ja kitsedega kauplemist reguleerivate loomatervishoiu nõuete kohta (EÜT L 46, 19.2.1991, lk 19). Direktiivi on viimati muudetud komisjoni otsusega 94/953/EÜ (EÜT L 371, 31.12.1994, lk 14).

([4]) Nõukogu 15. juuli 1991. aasta direktiiv 91/496/EMÜ, milles sätestatakse kolmandatest riikidest ühendusse toodavate loomade veterinaarkontrolli põhimõtted ja millega muudetakse direktiive 89/662/EMÜ, 90/425/EMÜ ja 90/675/EMÜ (EÜT L 268, 24.9.1991, lk 56). Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 96/43/EÜ (EÜT L 162, 1.7.1996, lk 1).

([5]) Nõukogu 18. detsembri 1997. aasta direktiiv 97/78/EÜ, milles sätestatakse kolmandatest riikidest ühendusse toodavate toodete veterinaarkontrolli põhimõtted (EÜT L 24, 30.1.1998, lk 9).

▼B

II PEATÜKK

BSE STAATUSE MÄÄRAMINE

Artikkel 5

Klassifikatsioon

1. Liikmesriigi, kolmanda riigi või ühe nende piirkonna (edaspidi ”riigid” või ”piirkonnad”) BSE staatuse võib kindlaks määrata ainult II lisa A peatükis kehtestatud põhimõtete ning sellise riskianalüüsi tulemuste alusel, mille käigus vaadeldakse eraldi kõiki II lisas määratletud veiste spongioosse entsefalopaatia ilmnemist mõjutada võivaid tegureid ning nende arengut aja jooksul.

Liikmesriigid ja kolmandad riigid, mis soovivad jätkuvalt püsida käesoleva määrusega hõlmatud elusloomade ja saaduste ühendusse eksportimiseks heakskiidetud kolmandate riikide loetelus, esitavad komisjonile taotluse oma BSE staatuse kindlaksmääramiseks ning lisavad sellele vajaliku teabe II lisa A peatükis sätestatud kriteeriumide ning II lisa B peatükis täpsustatud võimalike riskitegurite kohta ning nende võimaliku arengu kohta aja jooksul.

2. Otsus iga taotluse kohta tehakse lõikes 1 osutatud kriteeriume ja võimalike riskitegureid arvesse võttes ja artikli 24 lõikes 2 sätestatud korras ning selle otsuse alusel määratakse taotluse esitanud riik või piirkond ühte II lisa C peatükis määratletud kategooriasse.

Kõnealune otsus tehakse kuue kuu jooksul pärast taotluse ja lõike 1 teises lõigus osutatud asjaomase teabe esitamist. Kui komisjon leiab, et tõendusmaterjalid ei sisalda II lisa A ja B peatükkides sätestatud teavet, palub komisjon lisateavet, mis tuleb esitada kindlaksmääratava ajavahemiku jooksul. Lõplik otsus tehakse kuue kuu jooksul pärast kogu teabe esitamist.

Pärast seda, kui rahvusvaheline episootiaamet (OIE) on kehtestanud riikide kategooriatesse liigitamise korra ja kui taotluse esitanud riik on paigutatud ühte nendest kategooriatest, võib käesoleva lõike esimese lõigu alusel teha otsuse asjaomasele riigile määratud ühenduse kategooria vajaduse korral artikli 24 lõikes 2 osutatud korras uuesti läbi vaadata.

3. Kui komisjon leiab, et liikmesriigi või kolmanda riigi poolt vastavalt II lisa A ja B peatükkidele esitatud teave on ebapiisav või ebaselge, võib komisjon artikli 24 lõikes 2 sätestatud korras määrata liikmesriigi või kolmanda riigi BSE staatuse kindlaks täieliku riskianalüüsi põhjal.

Selline riskianalüüs peab sisaldama taotleva liikmesriigi või kolmanda riigi TSE epidemioloogilise olukorra lõplikku statistilist vaatlust, mis põhineb kiirtestide kasutamisel põhineval lausteimimisel. Komisjon võtab arvesse rahvusvahelise episootiaameti poolt kasutatava liigituse kriteeriume.

Kiirtestid kiidetakse sel eesmärgil heaks vastavalt artikli 24 lõikes 2 sätestatud korrale ning kantakse X lisa C peatüki punktis 4 kehtestatud loetellu.

Sellist lausteimimise menetlust võivad kasutada ka need liikmesriigid või kolmandad riigid, mis soovivad saada artikli 24 lõikes 2 sätestatud korras läbiviidud liigitusele ühenduse heakskiitu.

Sellise lausteimimise menetluse kulud kannab asjaomane liikmesriik või kolmas riik.

4. Liikmesriike või kolmandaid riike, mis ei ole kooskõlas lõikega 1 kuue kuu jooksul pärast 1. juulit 2000 esitanud taotlust oma territooriumilt elusloomade ja loomsete saaduste lähetamiseks, käsitatakse kuni taotluse esitamiseni II lisa C peatükis osutatud 5. kategooriasse kuuluvate riikidena.

5. Liikmesriigid teatavad komisjonile võimalikult kiiresti kõikidest epidemioloogilistest tõenditest või teabest, mis võiks tuua kaasa BSE staatuse muutmise, eelkõige artiklis 6 sätestatud seireprogrammide tulemused.

▼B

6. Kolmanda riigi hoidmine ühenduse eeskirjadega ettenähtud nende kolmandate riikide loetelus, kust võib eksportida ühendusse elusloomi või loomseid saadusi, mille puhul on käesolevas määruses ette nähtud erieeskirjad, otsustatakse artikli 24 lõikes 2 sätestatud korras ning see sõltub olemasolevat teavet silmas pidades või, kui TSE esinemist peetakse tõenäoliseks, lõikes 1 sätestatud teabe esitamisest. Juhul kui nimetatud teavet ei esitata kolme kuu jooksul pärast ühenduse poolt vastava nõude esitamise kuupäeva, kohaldatakse käesoleva artikli lõike 4 sätteid kuni teabe esitamiseni ja selle hindamiseni kooskõlas lõigetega 2 ja 3.

Kolmandad riigid võivad käesoleva määruse erieeskirjadega hõlmatud elusloomi ja loomseid saadusi ühendusse eksportida komisjoni poolt neile määratud kategooria jaoks sätestatud tingimustel, kui nad kohustuvad võimalikult kiiresti teatama komisjonile kirjalikult kõikidest epidemioloogilistest või muudest tõenditest, mis võivad tingida BSE staatuse muutmise.

7. Artikli 24 lõikes 2 sätestatud korras võib liikmesriigi või kolmanda riigi või mõne nende piirkonna BSE liigituse muutmise kohta teha otsuse kooskõlas artiklis 21 sätestatud kontrolli tulemustega.

8. Lõigetes 2, 3, 4, 6 ja 7 osutatud otsused põhinevad riskianalüüsil ning nende tegemisel võetakse arvesse II lisa A ja B peatükkides sätestatud soovitatavaid kriteeriume.

III PEATÜKK

TSE VÄLTIMINE

Artikkel 6

Seiresüsteem

1. Iga liikmesriik viib igal aastal vastavalt III lisa A peatükile läbi BSE ja skreipi seireprogrammi. See programm hõlmab sõeltestimist kiirtestide abil.

Kiirtestid kiidetakse sel eesmärgil heaks artikli 24 lõikes 2 sätestatud korras ning kantakse X lisa C peatüki punktis 4 ette nähtud loetellu.

2. Iga liikmesriik teatab alalises veterinaarkomitees komisjonile ja teistele liikmesriikidele muude TSEde kui BSEd esinemisest.

3. Kõik ametlikud uuringud ja laboratoorsed kontrollid registreeritakse vastavalt III lisa B peatükile.

4. Liikmesriigid esitavad igal aastal komisjonile aruande, mis sisaldab vähemalt III lisa B peatüki I osas osutatud teavet. Iga kalendriaasta kohta esitatakse aruanne hiljemalt järgmise aasta 31. märtsiks. Komisjon esitab riiklike aruannete kokkuvõtte, mis sisaldab III lisa B peatüki II osas osutatud teavet, alalisele veterinaarkomiteele kolme kuu jooksul pärast nimetatud aruannete kättesaamist.

Artikkel 7

Loomasööta käsitlevad keelud

1. Mäletsejalistele on keelatud sööta imetajatelt pärit valke.

2. Lõikes 1 osutatud keeldu laiendatakse vastavalt IV lisa punktile 1 ka loomadele ja loomsetele saadustele.

3. Lõikeid 1 ja 2 kohaldatakse ilma, et see piiraks IV lisa punktis 2 osutatud sätete kohaldamist.

4. 5. kategooriasse kuuluvad liikmesriigid või nende piirkonnad ei tohi eksportida või ladustada põllumajandusloomadele ettenähtud sööta, mis sisaldab imetajatelt pärit valke, ega imetajatele (välja arvatud kassid ja koerad) ettenähtud sööta, mis sisaldab imetajatelt pärit töödeldud valke.

▼B

5. kategooriasse kuuluvad kolmandad riigid või nende piirkonnad ei tohi ühendusse eksportida põllumajandusloomadele ettenähtud sööta, mis sisaldab imetajatelt pärit valke, ega imetajatele (välja arvatud kassid ja koerad) ettenähtud sööta, mis sisaldab imetajatelt pärit töödeldud valke.

5. Käesoleva määruse üksikasjalikud rakenduseeskirjad, eelkõige ristsaastumise vältimise ning käesoleva artikli järgimiseks vajalike analüüsi- ja proovivõtumeetodite kohta, võetakse vastu artikli 24 lõikes 2 sätestatud korras.

Artikkel 8

Määratletud riskiteguriga materjal

1. Määratletud riskiteguriga materjal kõrvaldatakse ja hävitatakse kooskõlas V lisa punktidega 2, 3, 4, ja 8.

Määratletud riskiteguriga materjali või sellest toodetud materjali võib turule viia või vajaduse korral eksportida ainult selle lõplikuks hävitamiseks kooskõlas V lisa punktidega 3 ja 4 või vajaduse korral punkti 7 alapunktiga c või punktiga 8. Seda ei tohi ühendusse importida. Määratletud riskiteguriga materjali transiit läbi ühenduse territooriumi peab toimuma vastavalt direktiivi 91/496/EMÜ artikli 3 nõuetele.

2. Lõiget 1 ei kohaldata nendelt loomadelt pärit kudede suhtes, mis on artikli 24 lõikes 2 osutatud korras läbinud selleks eesmärgiks heakskiidetud alternatiivse testi, mis on loetletud X lisa C peatüki punktis 5 ja mida kohaldatakse V lisa punktis 5 loetletud tingimustel ning juhul, kui testi tulemused on negatiivsed.

Liikmesriigid, mis lubavad kasutada kõnealust alternatiivset testi, peavad sellest teavitama teisi liikmesriike ja komisjoni.

3. II lisa C peatükis osutatud kategooriatesse 2, 3, 4 ja 5 liigitatud liikmesriikides või nende piirkondades ei tohi nende veiste, lammaste või kitsede puhul, mille liha on ette nähtud inim- või loomatoiduks, kesknärvisüsteemikudesid pärast uimastamist koljuõõnde viidava pika vardakujulise instrumendiga vigastada.

4. V lisas sätestatud vanusepiire kohandatakse korrapäraselt. Sellised kohandused põhinevad viimastel tõendatud teaduslikel andmetel, mis käsitlevad ühenduses vastavatesse vanuserühmadesse kuuluvatel veistel, lammastel ja kitsedel TSE esinemise statistilist tõenäosust.

5. Erandina lõigetest 1–4 võib artikli 24 lõikes 2 sätestatud korras teha otsuse artikli 7 lõike 1 tõhusa rakendamise kuupäeva kohta või kolmandate riikide puhul kuupäeva kohta, millest alates on igas 3. või 4. kategooriasse kuuluvas riigis või piirkonnas keelatud imetajatelt pärit valgu kasutamine mäletsejaliste söödas, selleks et käesolevat artiklit kohaldataks ainult enne nimetatud kuupäeva nendes riikides või piirkondades sündinud loomade suhtes.

Erandina lõigetest 1–4 võib pärast konsultatsiooni vastava teaduskomiteega ja TSE esinemise, levimise ja inimeste nakatumise ohu kohta tehtud hinnangu põhjal võtta artikli 24 lõikes 2 sätestatud korras vastu otsuse, millega lubatakse igas 5. kategooriasse kuuluvas riigis või selle piirkonnas asuvas või sealt pärit veiste selgroo ja spinaalganglioni kasutamine toidus, söödas või väetistes.

6. Käesoleva artikli rakenduseeskirjad võetakse vastu artikli 24 lõikes 2 osutatud korras.

Artikkel 9

Mäletsejalistelt pärit materjalist saadud või seda sisaldavad loomsed saadused

1. VI lisas loetletud loomseid saadusi ei toodeta 5. kategooriasse kuuluvatest riikidest või piirkondadest pärit mäletsejalistelt pärit materjalist, välja arvatud juhul, kui neid toodetakse artikli 24 lõikes 2 osutatud korra kohaselt heakskiidetud tootmisprotsesside teel.

▼B

2. 2., 3., 4. või 5. kategooriasse kuuluvatest riikidest või nende piirkondadest pärit veiste, lammaste ja kitsede koljuluid või selgroogu ei kasutata lihamassi tootmiseks.

3. V lisa punktis 5 sätestatud kriteeriume silmas pidades ei kohaldata lõikeid 1 ja 2 nende mäletsejaliste puhul, mille suhtes on läbi viidud artikli 24 lõikes 2 osutatud korras heakskiidetud alternatiivne test, mille tulemused on osutunud negatiivseks.

4. Käesoleva artikli rakenduseeskirjad võetakse vastu artikli 24 lõikes 2 osutatud korras.

Artikkel 10

Koolitusprogrammid

1. Liikmesriigid tagavad, et pädeva asutuse, diagnostikalaborite ning põllumajanduslikku ja veterinaariaalast haridust andvate õppeasutuste töötajad, riiklikud veterinaararstid, veterinaararstid, tapamajade töötajad ja tõuaretajad, loomapidajad ja loomadega tegelevad inimesed on saanud koolitust TSE kliiniliste tunnuste ja epidemioloogia kohta ning kontrolli läbi viivad inimesed ka TSE laboratoorsete uuringute tulemuste tõlgendamise kohta.

2. Lõikes 1 osutatud koolitusprogrammide tõhusa rakendamise tagamiseks võib ühendus anda rahalist abi. Sellise abi suurus määratakse kindlaks artikli 24 lõikes 2 osutatud korras.

IV PEATÜKK

TSEde KONTROLL JA LIKVIDEERIMINE

Artikkel 11

Teavitamine

Ilma et see piiraks direktiivi 82/894/EMÜ ([1]) kohaldamist, tagavad liikmesriigid, et pädevat asutust teavitatakse kohe igast TSE taudikahtlusega loomast.

Liikmesriigid teavitavad korrapäraselt üksteist ja komisjoni teatatud TSE juhtudest.

Pädev asutus võtab viivitamatult käesoleva määruse artiklis 12 sätestatud meetmed ja muud vajalikud meetmed.

Artikkel 12

Taudikahtlusega loomade suhtes võetavad meetmed

1. TSE taudikahtlusega looma jaoks kehtestatakse kas ametlik liikumispiirang kuni pädeva asutuse poolt läbi viidava kliinilise ja epidemioloogilise kontrolli tulemuste saamiseni või loom tapetakse ametliku järelevalve all laboratoorse kontrolli läbiviimiseks.

Kui BSEsse nakatumist kahtlustatakse mõne liikmesriigi põllumajandusettevõtte veise puhul, kehtestatakse kuni kontrolli tulemuste saamiseni ettevõtte kõikide loomade jaoks ametlik liikumispiirang.

Kui BSEd kahtlustatakse liikmesriigi põllumajandusettevõtte lammaste või kitsede puhul selliste objektiivsete tõendite tõttu, nagu erinevaid TSEsid eristavate testide tulemused, kehtestatakse ettevõtte kõikide loomade jaoks ametlik liikumispiirang kuni kontrolli tulemuste saamiseni.

Kui on tõendeid selle kohta, et põllumajandusettevõte, kus loom asus BSE kahtluse tekkimise ajal, ei ole tõenäoliselt selline ettevõte, kus loom võiks nakatuda BSEsse, võib pädev asutus otsustada, et ametlik liikumispiirang kehtestatakse ainult taudikahtlusega looma jaoks. Vaja-

([1]) Nõukogu 21. detsembri 1982. aasta direktiiv 82/894/EMÜ loomahaigustest teatamise kohta ühenduses (EÜT L 378, 31.12.1982, lk 58). Direktiivi on viimati muudetud komisjoni otsusega 2000/556/EÜ (EÜT L 235, 19.9.2000, lk 27).

▼B

duse korral võib pädev asutus sõltuvalt olemasolevatest epidemioloogilistest andmetest otsustada, kas liikumispiirang kehtestatakse lisaks põllumajandusettevõttele, kus loom nakkuse sai, ka teistele põllumajandusettevõtetele.

Liikmesriigi võib artikli 24 lõikes 2 osutatud korras ja erandina käesoleva lõike teise, kolmanda ja neljanda lõigu nõuetest vabastada loomade suhtes kehtestatud liikumispiirangu kohaldamisest, kui põllumajandusettevõte kohaldab samaväärset julgeolekut pakkuvaid meetmeid.

2. Kui pädeva asutuse arvates ei ole TSE nakatumise ohtu võimalik välistada, loom tapetakse; looma aju ja muud pädeva asutuse poolt kindlaks määratud koed eemaldatakse ja saadetakse ametlikult volitatud laborisse, artikli 19 lõikes 1 ette nähtud riigi tugilaborisse või artikli 19 lõikes 2 ette nähtud ühenduse tugilaborisse kontrollimiseks artiklis 20 sätestatud testimismeetoditega.

3. Kõik taudikahtlusega looma kehaosad, sealhulgas nahk, on negatiivse diagnoosi saamiseni ametliku kontrolli all või hävitatakse vastavalt V lisa punktidele 3 või 4.

4. Käesoleva artikli rakenduseeskirjad võetakse vastu artikli 24 lõikes 2 osutatud korras.

Artikkel 13

Pärast TSE esinemise kinnitamist kohaldatavad meetmed

1. Kui TSE esinemine on ametlikult kinnitatud, kohaldatakse võimalikult kiiresti järgmiseid meetmeid:

a) kõik looma kehaosad hävitatakse täielikult kooskõlas V lisaga, välja arvatud registri jaoks kooskõlas III lisa B peatüki III osa punktiga 2 säilitatav materjal;

b) viiakse läbi uurimine riskirühma kuuluvate loomade tuvastamiseks vastavalt VII lisa punktile 1;

c) kõik VII lisa punktis 2 osutatud loomad ja loomsed saadused, mis on punktis b osutatud uurimise käigus tunnistatud riskirühma kuuluvateks, tapetakse ja hävitatakse täielikult kooskõlas V lisa punktidega 3 ja 4.

Erandina käesolevast lõikest võivad liikmesriigid kohaldada muid meetmeid, mis tagavad samaväärse kaitstuse, juhul kui need meetmed on artikli 24 lõikes 2 osutatud korras heaks kiidetud.

2. Kuni lõike 1 punktides b ja c osutatud meetmete rakendamiseni on ettevõte, kus loom asus TSE kohta kinnituse saamiseni, ametliku kontrolli all ja igasuguseks TSE kahtlusega loomade ja sellistelt loomadelt pärit loomsete saaduste ettevõttest väljaviimiseks või sinnatoomiseks on vaja pädeva asutuse luba, et tagada asjaomaste loomade ja loomsete saaduste viivitamatu jälgimine ja identifitseerimine.

Kui on tõendeid selle kohta, et ettevõte, kus nakatunud loom asus TSE esinemise kohta kinnituse saamise hetkel, ei ole tõenäoliselt ettevõte, kus loom TSEga kokku puutus, võib pädev asutus otsustada ametliku kontrolli alla panna mõlemad ettevõtted või ainult selle ettevõtte, kus loom nakatus.

3. Liikmesriigid, mis on rakendanud artikli 12 lõike 1 viiendas lõigus ettenähtud kaitsemeetmetega samaväärseid tagatisi pakkuva asenduskava, võib erandina lõike 1 punktide b ja c nõuetest vabastada artikli 24 lõikes 2 osutatud korras nõudest kohaldada loomade liikumise suhtes ametlikke piiranguid ja nõudest loomad tappa ning hävitada.

4. Kooskõlas artikli 12 lõikega 2 ja käesoleva artikli lõike 1 punktidega a ja c tapetud loomadest või hävitatud loomsetest saadustest tekkinud kahju hüvitatakse omanikele viivitamatult.

5. Ilma et see piiraks direktiivi 82/894/EMÜ kohaldamist, teatatakse muude TSEde kui BSE kinnitatud esinemisest komisjonile igal aastal.

6. Käesoleva artikli rakenduseeskirjad võetakse vastu artikli 24 lõikes 2 osutatud korras.

▼B

Artikkel 14

Situatsioonplaanid

1. Liikmesriigid koostavad kooskõlas ühenduse loomahaiguste tõrje eeskirjade üldiste põhimõtetega suunised, milles täpsustatakse rakendatavad riiklikud meetmed ja pädevus ning vastutus TSE juhtude kinnitamise korral.

2. Vajaduse korral võib artikli 24 lõikes 2 osutatud korras suuniseid ühenduse õigusaktide ühtseks kohaldamiseks ühtlustada.

V PEATÜKK

TURULE VIIMINE JA EKSPORT

Artikkel 15

Elusloomad, nende sperma, embrüod ja munarakud

1. Veiste, lammaste või kitsede ning nende sperma, embrüote ja munarakkude turuleviimise või vajaduse korral nende ekspordi suhtes kohaldatakse VIII lisas sätestatud tingimusi ning impordi puhul IX lisas sätestatud tingimusi. Elusloomade ja nende embrüote ja munarakkudega peavad kaasas olema ühenduse õigusaktidega ettenähtud veterinaartõendid, mis on kooskõlas artikliga 17 või impordi puhul artikliga 18.

2. TSE kahtluse või kinnitusega loomade esimese põlvkonna järglaskonna, sperma, embrüote ja munarakkude turuleviimiseks tuleb täita VIII lisa B peatükis sätestatud tingimused.

3. Käesoleva artikli rakenduseeskirjad võetakse vastu artikli 24 lõikes 2 osutatud korras.

Artikkel 16

Loomsete saaduste turuleviimine

1. Turuleviimisel ja eksportimisel vastavalt käesolevale artiklile, VIII lisa C ja D peatükkidele ning IX lisa A, C, F ja G peatükkidele ei kohaldata piiranguid järgmiste tervetest mäletsejalistest saadud loomsete saaduse suhtes:

a) artikliga 15 hõlmatud loomsed saadused, eelkõige sperma, embrüod ja munarakud;

b) i) toorpiim direktiivis 92/46/EMÜ ([1]) määratletud tähenduses;

ii) piim piimapõhiste toodete valmistamiseks direktiivis 92/46/EMÜ määratletud tähenduses;

iii) kuumtöödeldud joogipiim direktiivis 92/46/EMÜ määratletud tähenduses;

iv) kaltsiumdivesinikfosfaat (ilma valkude või rasvajääkideta);

v) nahad direktiivis 92/118/EMÜ ([2]) määratletud tähenduses;

vi) punktis v osutatud nahast saadud želatiin direktiivis 92/118/EMÜ määratletud tähenduses;

vii) punktis v osutatud nahast saadud kollageen.

([1]) Nõukogu 16. juuni 1992. aasta direktiiv 92/46/EMÜ, millega sätestatakse toorpiima, kuumtöödeldud piima ja piimapõhiste toodete tootmise ja turuleviimise tervishoiueeskirjad (EÜT L 268, 14.9.1992, lk 1). Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 96/23/EÜ (EÜT L 125, 23.5.1996, lk 10).

([2]) Nõukogu 17. detsembri 1992. aasta direktiiv 92/118/EMÜ, milles sätestatakse selliste toodete ühendusesisest kaubandust ja ühendusse importimist reguleerivad loomatervishoiu- ja tervisekaitsenõuded, mille suhtes ei kohaldata direktiivi 89/662/EMÜ A lisa I peatükis ja nakkusetekitajate puhul direktiivis 90/425/EMÜ osutatud ühenduse erieeskirjades sätestatud nõudeid (EÜT L 62, 15.3.1993, lk 49). Direktiivi on viimati muudetud komisjoni otsusega 1999/724/EÜ (EÜT L 290, 12.11.1999, lk 32).

▼B

2. Loomsed saadused, mis on imporditud 2., 3., 4. ja 5. kategooriasse kuuluvast kolmandast riigist, peavad olema pärit tervetest veistest, lammastest ja kitsedest, kelle kesknärvisüsteemikudesid ei ole vigastatud, nagu on osutatud artikli 8 lõikes 3, või keda ei ole tapetud koljuõõnde süstitud gaasiga.

3. Loomseid saadusi, mis sisaldavad 5. kategooriasse kuuluvast liikmesriigist, selle piirkonnast või kolmandast riigist pärit veistelt saadud materjali, tohib turule viia ainult siis, kui see on pärit:

a) loomadelt, kes on sündinud pärast mäletsejalistele imetajate valkude söötmise keelu jõustumise kuupäeva; ja

b) loomadelt, kes on sündinud, keda on kasvatatud ja kes on olnud vähemalt viimased seitse aastat karjas, kus ei ole tuvastatud BSEd.

Lisaks sellele ei saadeta loomseid saadusi 5. kategooriasse kuuluvast liikmesriigist või selle piirkonnast teise liikmesriiki ega impordita 5. kategooriasse kuuluvast kolmandast riigist. Seda keeldu ei kohaldata VIII lisa C peatükis loetletud loomsete saaduste suhtes, mille puhul on täidetud VIII lisa C peatüki tingimused. Neile peab olema lisatud riikliku veterinaarasti poolt välja antud veterinaartõend, mis kinnitab, et need loomsed saadused on toodetud kooskõlas käesoleva määrusega.

4. Kui loom viiakse ühe kategooria riigist või piirkonnast teise kategooriasse kuuluvasse riiki või piirkonda, liigitatakse see selle riigi kõrgeimasse kategooriasse, kus see on üle 24 tunni viibinud, välja arvatud juhul, kui esitatakse piisavad tagatised selle kohta, et looma ei ole söödetud kõige kõrgema kategooria liigitusega riigis või piirkonnas.

5. Loomsetele saadustele, mille jaoks on käesolevas artiklis sätestatud erieeskirjad, lisatakse ühenduse õigusaktides sätestatud veterinaartõendid või äridokumendid vastavalt artiklitele 17 ja 18 või, kui selliseid veterinaartõendeid ei ole ühenduse õigusaktides sätestatud, veterinaartõend või äridokument, mille näidised sätestatakse artikli 24 lõikes 2 sätestatud korras.

6. Ühendusse importimisel peavad loomsed saadused vastama IX lisa A, C, F ja G peatükkide nõuetele.

7. Vastavalt artikli 24 lõikes 2 osutatud korrale võib lõigete 1–6 sätteid laiendada teistele loomsetele saadustele. Käesoleva artikli rakendamise eeskirjad võetakse vastu sama korra alusel.

Artikkel 17

Artikli 24 lõikes 2 sätestatud korras tuleb direktiivi 64/432/EMÜ F lisas osutatud veterinaartõenditele, direktiivi 91/68/EMÜ E lisa näidistele II ja III ning ühenduse õigusaktides veiste, lammaste ja kitsede sperma, embrüote ja munarakkudega kauplemiseks sätestatud veterinaartõenditele lisada vajaduse korral viide vastavalt artiklile 5 antud päritoluliikmesriigi või -piirkonna kategooriale.

Vajaduse korral lisatakse loomsete saadustega kauplemisega seotud äridokumentidele viide komisjoni poolt kooskõlas artikliga 5 antud päritoluliikmesriigi või piirkonna kategooriale.

Artikkel 18

Lisaks ühenduse õigusaktides importimiseks ettenähtud veterinaartõenditele sätestatakse artikli 24 lõikes 2 osutatud korras vastavalt artiklile 5 liigitatud kolmandate riikide puhul kohe peale liigitust käsitleva otsuse tegemist IX lisas sätestatud erinõuded.

VI PEATÜKK

TUGILABORID, PROOVIVÕTT, TESTID JA KONTROLLID

Artikkel 19

Tugilaborid

1. Iga liikmesriigi tugilaborid ja nende ülesanded ning kohustused on sätestatud X lisa A peatükis.

▼B

2. Ühenduse tugilaborid ja nende ülesanded ning kohustused on sätestatud X lisa B peatükis.

Artikkel 20

Proovivõtmine ja laboratoorsed analüüsimeetodid

1. Proovivõtmine ja laborikatsed TSE esinemise kontrollimiseks viiakse läbi X lisa C peatükis sätestatud meetodeid ja protokolle kasutades.

2. Vajaduse korral võetakse käesoleva artikli ühtseks kohaldamiseks artikli 24 lõikes 2 sätestatud korras vastu rakenduseeskirjad, sealhulgas lammastel ja kitsedel BSE esinemise kontrollimise meetod.

Artikkel 21

Ühenduse kontrollid

1. Komisjoni eksperdid võivad koostöös liikmesriikide pädevate asutustega teha kohapealseid kontrolle, kui see on vajalik käesoleva määruse ühtseks kohaldamiseks. Liikmesriik, mille territooriumil kontrollimine toimub, tagab ekspertidele nende ülesande täitmisel kogu vajaliku abi. Komisjon teavitab pädevaid asutusi kontrollide tulemustest.

Käesoleva määruse rakenduseeskirjad, eelkõige riiklike ametiasutustega koostööd reguleerivad eeskirjad, võetakse vastu artikli 24 lõikes 2 sätestatud korras.

2. Kolmandaid riike hõlmavad ühenduse kontrollid viiakse läbi kooskõlas direktiivi 97/78/EÜ artiklitega 20 ja 21.

VII PEATÜKK

ÜLEMINEKU- JA LÕPPSÄTTED

Artikkel 22

Määratletud riskiteguriga materjali käsitlevad üleminekumeetmed

1. XI lisa A osa sätteid kohaldatakse alates 1. juulist 2001 vähemalt kuus kuud ja nende kohaldamine lõpetatakse kohe pärast kooskõlas artikli 5 lõigetega 2 või 4 artikli 8 jõustumise kohta otsuse vastu võtmist.

2. Vastavalt artikli 5 lõikele 3 tehtud lõpliku statistilise vaatluse tulemusi kasutatakse üleminekuperioodil artikli 5 lõikes 1 osutatud riskianalüüsi tulemuste kinnitamiseks või ümberlükkamiseks, võttes arvesse rahvusvahelise episootiaameti (OIE) poolt määratletud liigitamise põhimõtteid.

3. Pärast konsulteerimist asjakohase teaduskomiteega võetakse artikli 24 lõikes 2 sätestatud korras vastu asjaomase statistilise vaatluse üksikasjalikud eeskirjad.

4. Statistilise vaatluse miinimumnõuded on sätestatud XI lisa B osas.

Artikkel 23

Lisade muutmine ja üleminekumeetmed

Pärast asjakohase teaduskomiteega konsulteerimist rahvatervist mõjutada võivates küsimustes muudetakse või täiendatakse lisasid ning võetakse artikli 24 lõikes 2 sätestatud korras vastu asjaomased üleminekumeetmed.

▼M21

Selle korra alusel võetakse üleminekumeetmed vastu ajavahemikuks, mis lõpeb hiljemalt 1. juulil 2007, et võimaldada üleminekut praeguselt korralt käesoleva määrusega kehtestatud korrale.

▼B

Artikkel 24

Komiteed

1. Komisjoni abistab alaline veterinaarkomitee. Sööta käsitlevates küsimustes abistab komisjoni alaline söödakomitee ja toitu käsitlevates küsimustes alaline toidukomitee.

2. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse selle otsuse artiklis 8 sätestatut.

Nimetatud otsuse artikli 5 lõikes 6 osutatud ajavahemik on kolm kuud ja käesoleva määruse artikli 4 lõikes 2 osutatud kaitsemeetmete puhul 15 päeva.

3. Iga komitee võtab vastu oma töökorra.

Artikkel 25

Teaduskomiteedega konsulteerimine

Kõikides käesoleva määruse reguleerimisalasse kuuluvates küsimustes, mis võivad mõjutada rahva tervist, peetakse nõu asjaomaste teaduskomiteedega.

Artikkel 26

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub päev pärast avaldamist *Euroopa Ühenduste Teatajas*.

Käesolevat määrust kohaldatakse alates 1. juulist 2001.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

▼**M10**

I LISA

ERIMÄÄRATLUSED

1. Käesolevas määruses kohaldatakse järgmisi Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1774/2002, ([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 178/2002 ([2]) ja nõukogu direktiivis 79/373/EMÜ ([3]) sätestatud mõisteid:

   a) määrus (EÜ) nr 1774/2002:

      i) *põllumajandusloom* artikli 2 lõike 1 punktis f;

      ii) *lemmikloomatoit* I lisa punktis 41;

      iii) *töödeldud loomne valk* I lisa punktis 42;

      iv) *želatiin* I lisa punktis 26;

      v) *veretooted* I lisa punktis 4;

      vi) *verejahu* I lisa punktis 6; ning

      vii) *kalajahu* I lisa punktis 24;

   b) mõiste *sööt* määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 3 lõikes 4;

   c) mõiste *täissööt* direktiivi 79/373/EMÜ artikli 2 punktis d.

▼**M16**

2. Käesolevas määruses kasutatakse ka järgnevaid mõisteid:

   a) *algupärane BSE juhtum* – veiste spongioosse entsefalopaatia juhtum, mille puhul ei ole enne elulooma importimist nakatumine selgelt tõendatud;

   b) *eraldatud rasvkude* – tapmise ja tükeldamise käigus eraldatud sise- ja välisrasv, eelkõige veiste südame, rasviku ja neerude värske rasv ja lõikamishoonest pärit rasv;

   c) *kohort* – tähendab rühma veiseid, mis hõlmab:

      i) loomi, kes on sündinud nakatunud loomaga samas karjas, kas 12 kuud enne või 12 kuud pärast kõnealuse looma sündi ja

      ii) loomi, kes on esimese eluaasta jooksul kasvanud koos nakatunud loomaga ja kes on saanud sama sööta mis nakatunud loom esimese eluaasta jooksul;

   d) *näitjuhtum* – tähendab esimest looma farmis või epidemioloogiliselt määratletud rühmas, kelle TSE nakkus leiab kinnitust.

([1]) EÜT L 273, 10.10.2002, lk 1.
([2]) EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1.
([3]) EÜT L 86, 6.4.1979, lk 30.

▼B

II LISA

BSE STAATUSE MÄÄRAMINE

A PEATÜKK

Liikmesriigi või kolmanda riigi või ühe nende piirkonna (edaspidi ”riik” või ”piirkond”) BSE staatus määratakse kindlaks järgmiste kriteeriumide alusel:

a) riskianalüüsi tulemus, milles on kindlaks tehtud kõik B peatükis osutatud BSE esinemise võimalikud tegurid ja nende areng aja jooksul;

b) koolitusprogramm veterinaararstide, tõuaretajate ja veiste veo, nendega kauplemise ja tapmisega tegelevate ettevõtjate jaoks, et julgustada neid teavitama kõikidest täiskasvanud veiste neuroloogiliste sümptomite juhtudest;

c) BSE kliiniliste tunnustega veistest kohustuslik teavitamine ja nende kontrollimine;

d) BSE pideva järelevalve ja seire süsteem, eriti B peatükis kirjeldatud ohtude osas, võttes arvesse III lisa A peatüki suuniseid või vastavaid rahvusvahelisi standardeid; läbiviidud kontrollide arvu ja tulemusi käsitlevaid aruandeid tuleb säilitada vähemalt seitse aastat;

e) punktis d osutatud järelevalvesüsteemi alusel võetud peaaju või muude kudede proovide kontroll tunnustatud laboratooriumis.

B PEATÜKK

A peatüki punktis a osutatud riskianalüüs põhineb järgmistel teguritel:

— mäletsejalistelt saadud liha-kondijahu ja kõrnete söötmine veistele,

— võimaliku TSEsse nakatunud liha-kondijahu ja kõrnete või kondijahu või kõrneid sisaldava loomasööda import,

— võimalike TSEsse nakatunud loomade või munarakkude/embrüote import,

— riigi või piirkonna epidemioloogiline staatus loomade TSEde osas,

— teadmiste ulatus riigi või piirkonna veise-, lamba- ja kitsekarja struktuuri kohta,

— loomsete jäätmete päritolu, selliste jäätmete töötlemisviiside parameetrid ning loomasööda tootmisviisid.

C PEATÜKK

Kategooriate määratlused

Liikmesriikide või kolmandate riikide või ühe nende piirkonna BSE staatus määratakse järgmistesse kategooriatesse liigitamisel:

A. 1. KATEGOORIA: BSE-vaba riik või piirkond

Riik või piirkond, kus B peatükis osutatud teabe põhjal on läbi viidud riskianalüüs, mis näitas, et vastava ajavahemiku jooksul on kindlakstehtud ohu kontrollimiseks võetud asjakohased meetmed ja

1. BSE juhtumeid ei tuvastatud ja:

i) A peatüki punktide b–e kriteeriume on järgitud vähemalt seitse aastat, või

ii) A peatüki punkti c kriteeriume on järgitud vähemalt seitse aastat ja on tõendatud, et mäletsejalistele ei ole vähemalt kaheksa aastat söödetud mäletsejalistelt või imetajatelt saadud liha-kondijahu ega kõrneid;

2. VÕI kui kõikide BSE juhtude puhul on selgelt tõendatud, et haiguse esinemise otseseks põhjuseks on elusveiste või veiste embrüote/munarakkude import ja kui kõik nakatunud veised ja nakatunud emasloomade puhul nende järglased, kes on sündinud kahe aasta jooksul enne või kahe aasta jooksul pärast haiguse esimeste kliiniliste tunnuste ilmnemist, on tapetud ja täielikult hävitatud ja, kui

i) A peatüki punktide b–e kriteeriume on järgitud vähemalt seitse aastat, või

ii) A peatüki punkti c kriteeriume on järgitud vähemalt seitse aastat ja on tõendatud, et mäletsejalistele ei ole vähemalt kaheksa aastat söödetud liha-kondijahu ega kõrneid;

▼B

3. VÕI kui viimane algupärane BSE juhtum registreeriti rohkem kui seitse aastat tagasi, kui A peatüki punktide b–e kriteeriume on vähemalt seitse aastat järgitud ja kui mäletsejalistelt saadud liha-kondijahu ja kõrnete söötmine mäletsejalistele on keelatud ja kui seda keeldu on vähemalt kaheksa aastat tõhusalt kohaldatud.

B. 2. KATEGOORIA: Ajutiselt BSE-vaba riik või piirkond, kus ei ole registreeritud algupärase BSE juhtumit

Riik või piirkond, kus on läbi viidud B peatükis kirjeldatud riskianalüüs, mis näitas, et vastava ajavahemiku jooksul on tuvastatud ohu kontrollimiseks võetud asjakohased meetmed, ja

1. kus ei ole tuvastatud BSE juhtumeid ja:

   i) A peatüki punktide b–e kriteeriume on järgitud, kuid mitte seitse aastat, või

   ii) kui on tõendatud, et mäletsejalistele ei ole vähemalt kaheksa aastat söödetud liha-kondijahu ega kõrneid, kuid A peatüki punkti c kriteeriume ei ole seitse aastat järgitud;

2. VÕI kui kõikide BSE juhtude puhul on selgelt tõendatud, et haiguse esinemise otseseks põhjuseks on elusveiste või veiste embrüote/munarakkude import ja kui kõik nakatunud veised ja nakatunud emasloomade puhul nende järglased, kes on sündinud kahe aasta jooksul enne või kahe aasta jooksul pärast haiguse esimeste kliiniliste tunnuste ilmnemist, on tapetud ja täielikult hävitatud, ja kui:

   i) A peatüki punktide b–e kriteeriume on järgitud, kuid mitte seitse aastat, või

   ii) kui on tõendatud, et mäletsejalistele ei ole vähemalt kaheksa aastat söödetud liha-kondijahu ega kõrneid, kuid A peatüki punkti c kriteeriume ei ole seitse aastat järgitud;

C. 3. KATEGOORIA: Ajutiselt BSE-vaba riik või piirkond, kus on registreeritud vähemalt üks algupärase BSE juhtum

Riik või piirkond, kus on B peatükis sätestatud teabe põhjal läbi viidud riskianalüüs, mis näitas, et vastava ajavahemiku jooksul on tuvastatud riski kontrollimiseks võetud asjakohased meetmed ja:

1. kui viimane algupärane BSE juhtum registreeriti rohkem kui seitse aastat tagasi, kui A peatüki punktide b–e kriteeriume on järgitud ja kui mäletsejalistelt saadud liha-kondijahu ja kõrnete mäletsejalistele söötmise keeldu on tõhusalt kohaldatud, kuid:

   i) A peatüki punktide b–e kriteeriume ei ole järgitud vähemalt seitse aastat, või

   ii) kui mäletsejalistelt saadud liha-kondijahu ja kõrnete mäletsejalistele söötmise keeldu ei ole tõhusalt kohaldatud kaheksa aasta jooksul;

2. VÕI kui viimane algupärane BSE juhtum registreeriti vähem kui seitse aastat tagasi, kui algupäraste BSE juhtumite põhjal arvutatud esinemissagedus on riigi või piirkonna üle 24 kuu vanuste veiste puhul olnud viimase nelja järjestikuse kaheteistkümne kuu pikkuse perioodi vältel väiksem kui üks juhtum miljoni kohta või kui riigi või piirkonna üle 24 kuu vanuste veiste arv on alla 1 miljoni, on esinemissagedus üks juhtum veiste tegeliku arvu kohta (arvutatakse Eurostati statistika põhjal), ja kui:

   i) mäletsejalistelt saadud liha-kondijahu ja kõrnete mäletsejalistele söötmise keeldu on tõhusalt kohaldatud vähemalt kaheksa aastat;

   ii) A peatüki punktide b–e kriteeriume on järgitud vähemalt seitse aastat;

   iii) nakatunud veised ja:

      — kui need on emasloomad, nende järglased, kes on sündinud kahe aasta jooksul enne või kahe aasta jooksul pärast haiguse kliiniliste tunnuste ilmnemist,

      — kõik kohordi veised,

      on tapetud ja täielikult hävitatud.

      Selle liigituse puhul võib riskirühma kuuluvate loomade tapmise puhul erandina punktist iii arvesse võtta muude samaväärset kaitstuse taset pakkuvate meetmete olemasolu.

D. 4. KATEGOORIA: Riik või piirkond, kus BSE esinemise tase on madal

Iga riik või piirkond, kus:

1. järgitakse A peatükis loetletud kriteeriume ja kus BSE esinemissagedus on riigi või piirkonna üle 24 kuu vanuste veiste puhul olnud viimase kaheteistkümne kuu vältel vahemikus üks algupärane juhtum miljoni kohta kuni 100 juhtumit miljoni kohta; või

▼B

2. kus järgitakse A peatükis loetletud kriteeriume ja kus vastavalt punktile 1 arvutatud BSE esinemissagedus on vähemalt viimase nelja järjestikuse kaheteistkümne kuu pikkuse ajavahemiku vältel olnud alla ühe algupärase juhtumi miljoni kohta ja kui nakatunud kari ja:

— kui need on emasloomad, nende järglased, kes on sündinud kahe aasta jooksul enne või kahe aasta jooksul pärast haiguse kliiniliste tunnuste ilmnemist,

— kõik kohordi veised,

on tapetud ja täielikult hävitatud.

Selle liigituse puhul võib riskirühma kuuluvate loomade tapmise puhul erandina käesolevast punktist arvesse võtta muude samaväärset kaitstuse taset pakkuvate meetmete olemasolu.

4. kategooriasse kuuluvate riikide või piirkondadena tuleb käsitada neid riike või piirkondi, kus viimase 12 kuu jooksul arvutatud BSE esinemissagedus on riigi või piirkonna üle 24 kuu vanuste kariloomade puhul olnud väiksem kui üks algupärane juhtum miljoni kohta, kuid mille puhul on läbi viidud A peatükis kirjeldatud riskianalüüs, mis näitab, et vähemalt üks kriteerium, mis võimaldaks riiki või piirkonda 2. või 3. kategooriasse liigitada, ei ole täidetud.

E. 5. KATEGOORIA: Riik või piirkond, kus BSE esinemise tase on kõrge

Iga riik või piirkond, kus:

1. järgitakse A peatükis loetletud kriteeriume ja kus viimase 12 kuu jooksul arvutatud BSE esinemissagedus on riigi või piirkonna üle 24 kuu vanuste veiste puhul olnud 100 juhtumit miljoni kohta või rohkem; või

2. viimase 12 kuu jooksul arvutatud BSE esinemissagedus on riigi või piirkonna üle 24 kuu vanuste veiste puhul olnud vahemikus üks juhtum miljoni kohta või rohkem kuni 100 juhtumit miljoni kohta või vähem ja kui ei järgita vähemalt ühte A peatükis loetletud kriteeriumi.

▼M13

III LISA

SEIRESÜSTEEM

A PEATÜKK

I. I VEISTE SEIRE

1. **Üldosa**

Veiste seire viiakse läbi kooskõlas X lisa C peatüki punkti 3 alapunkti 1 alapunkti b sätestatud laboratoorsete meetoditega.

2. **Inimtoiduks tapetud loomade seire**

2.1. Kõiki üle 24 kuu vanuseid veiseid:

— kelle suhtes kohaldatakse ”spetsiaalset hädatapmist”, nagu on määratletud nõukogu direktiivi 64/433/EMÜ ([1]) artikli 2 punktis n, või

— kes tapetakse kooskõlas direktiivi 64/433/EMÜ I lisa VI peatüki punkti 28 alapunktiga c, välja arvatud haiguse kliiniliste tunnusteta loomad, kes tapetakse haiguse likvideerimise programmi raames,

kontrollitakse veiste spongioosse entsefalopaatia suhtes.

2.2. Kõiki üle 30 kuu vanuseid veiseid:

— kes tapetakse inimtoiduks või

— kes tapetakse haiguse likvideerimise programmi raames vastavalt direktiivi 64/433/EMÜ I lisa VI peatüki punkti 28 alapunktile c, kuid kellel ei esine haiguse kliinilisi tunnuseid,

kontrollitakse veiste spongioosse entsefalopaatia suhtes.

▼M27

▼M13

3. **Muul põhjusel kui inimtoiduks tapetud loomade seire**

3.1. Kõiki üle 24 kuu vanuseid veiseid, kes on surnud või tapetud, kuid kes ei ole:

— tapetud hävitamiseks vastavalt komisjoni määrusele (EÜ) nr 716/96, ([2])

— tapetud epideemia, näiteks suu- ja sõrataudiga seoses,

— tapetud inimtoiduks,

kontrollitakse veiste spongioosse entsefalopaatia suhtes.

3.2. Liikmesriigid võivad otsustada teha erandi punkti 3.1 sätetest kõrvalistes madala loomkoormusega piirkondades, kus ei ole korraldatud surnud loomade kokkukogumist. Liikmesriigid, kes seda erandit kasutavad, teavitavad sellest komisjoni ja esitavad erandiga hõlmatud piirkondade loetelu. See erand ei tohi hõlmata üle 10 % liikmesriigi veisepopulatsioonist.

▼M26

4. **Vastavalt määrusele (EÜ) nr 716/96 hävitamiseks ostetud loomade seire**

Kõiki ajavahemikul 1. augustist 1995 kuni 1. augustini 1996 sündinud loomi, kes on tapetud seoses hävitamisega vastavalt määrusele (EÜ) nr 716/96, kontrollitakse veiste spongioosse entsefalopaatia suhtes.

▼M13

5. **Muude loomade seire**

Lisaks punktides 2–4 osutatud kontrollidele võivad liikmesriigid vabatahtlikult otsustada kontrollida teisi oma territooriumil olevaid veiseid, eelkõige neid, kes on pärit riikidest, kus esineb algupärast veiste spongioosset entsefalopaatiat, kui need on söönud võimalikku nakatatud sööta või kui need on sündinud veiste spongioosse entsefalopaatiaga nakatunud emasloomal või on pärit selliselt emasloomalt.

([1]) EÜT 121, 29.7.1964, lk 2012/64.
([2]) EÜT L 99, 20.4.1996, lk 14.

▼M13

6. **Kontrollidele järgnevad meetmed**

6.1. Kui inimtoiduks tapetud loom on valitud kontrollimiseks veiste spongioosse entsefalopaatia suhtes, ei kanta direktiivi 64/433/EMÜ I lisa XI peatükis sätestatud tervisemärki looma rümbale enne kiirtesti negatiivse tulemuse saamist.

6.2. Liikmesriigid võivad teha erandi punkti 6.1 sätetest, kui tapamajas kasutatakse ametlikku süsteemi, millega tagatakse, et mitte mingid tervisemärki kandvate kontrollitud loomade osad ei välju tapamajast enne kiirtesti negatiivse tulemuse saamist.

6.3. Kõik veiste spongioosse entsefalopaatia suhtes kontrollitavate loomade osad, sealhulgas nahk, jäävad kuni kiirtesti negatiivsete tulemuste saamiseni ametliku kontrolli alla, välja arvatud juhul, kui need kõrvaldatakse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1774/2002 ([1]) artikli 4 lõike 2 punktidega a ja b.

6.4. Kõik kiirtesti positiivse tulemuse saanud looma osad, sealhulgas nahk, kõrvaldatakse kooskõlas määruse (EÜ) nr 1774/2002 artikli 4 lõike 2 punktidega a ja b, välja arvatud B peatüki III osas sätestatud registri jaoks säilitatav materjal.

6.5. Kui inimtoiduks tapetud looma kiirtesti tulemus on positiivne, hävitatakse kooskõlas punktiga 6.4 lisaks sellele rümbale vähemalt üks sellele rümbale tapmisliinil vahetult eelnenud ja kaks sellele vahetult järgnenud rümpa.

6.6. Liikmesriigid võivad punkti 6.5 sätetest kõrvale kalduda juhul, kui tapamajas kasutatakse süsteemi rümpadevahelise nakatumise vältimiseks.

▼M18

II. LAMMASTE JA KITSEDE SEIRE

1. **Üldosa**

Lammaste ja kitsede seiret teostatakse kooskõlas X lisa C peatüki punkti 3.2 alapunktis b sätestatud laboratoorsete meetoditega.

▼M28

2. **Inimtoiduks tapetud lammaste ja kitsede seire**

a) Lambad

Liikmesriigid kontrollivad tapetud terveid lambaid vastavalt käesoleva punkti tabelis A loetletud väikseimatele valimimahtudele ja punktis 4 sätestatud proovivõtueeskirjadele.

Tabel A

Liikmesriik	Tapetud tervete lammaste väikseim valimimaht ([1])
Saksamaa	37 500
Kreeka	23 000
Hispaania	41 800
Prantsusmaa	42 400
Iirimaa	40 500
Itaalia	43 700
Madalmaad	23 300
Austria	14 300
Poola	23 300
Portugal	14 300
Ühendkuningriik	44 000
Teised liikmesriigid	kõik

([1]) Väikseimad valimimahud on kehtestatud, arvestades tapetud tervete lammaste arvu ja püüdes seada saavutatavaid eesmärke. Väikseimad valimimahud üle 30 000 loomaga võimaldavad 95 % tõenäosusega määrata haiguse 0,003 % esinemissagedust.

([1]) EÜT L 273, 10.10.2002, lk 1.

▼**M28**

Erandina tabelis A loetletud väikseimatest valimimahtudest võib Küpros otsustada kontrollida ainult minimaalselt kahte inimtoiduks tapmisele saadetud lammast igast karjast, kus ei ole registreeritud TSE juhtumeid.

b) Kitsed

Liikmesriigid kontrollivad tapetud terveid kitsi vastavalt käesoleva punkti tabelis B loetletud väikseimatele valimimahtudele ja punktis 4 sätestatud proovivõtueeskirjadele.

Tabel B

Liikmesriik	Tapetud tervete kitsede väikseim valimimaht (1)
Kreeka	20 000
Hispaania	125 500
Prantsusmaa	93 000
Itaalia	60 000
Küpros	5 000
Austria	5 000
Teised liikmesriigid	kõik

(1) Väikseimad valimimahud on kehtestatud, arvestades tapetud tervete kitsede arvu ja BSE esinemissagedust igas liikmesriigis. Nendega püütakse seada ka saavutatavaid eesmärke. Väikseimad valimimahud üle 60 000 loomaga võimaldavad 95 % tõenäosusega määrata haiguse 0,0017 % esinemissagedust.

c) Kui liikmesriigil tekib raskusi piisava arvu tapetud tervete lammaste või kitsede kogumisega ettenähtud väikseima valimimahu jaoks, mis on kehtestatud punktis a ja b, võib ta selle asendamise eesmärgil kontrollida kuni 50 % valimimahu ulatuses üle 18 kuu vanuseid surnud lambaid või kitsi suhtega üks ühele ja lisaks punktis 3 sätestatud väikseimale valimimahule. Lisaks selle võib liikmesriik asendamise eesmärgil kontrollida kuni 10 % valimimahu ulatuses üle 18 kuu vanuseid lambaid või kitsesid, kes on tapetud haiguse likvideerimise programmi raames suhtega üks ühele.

3. **Muul põhjusel kui inimtoiduks tapetud lammaste ja kitsede seire**

Liikmesriigid kontrollivad vastavalt punktis 4 sätestatud proovivõtueeskirjadele ning tabelites C ja D esitatud väikseimatele valimimahtudele lambaid ja kitsesid, kes on surnud või tapetud, kuid keda ei ole:

— tapetud haiguse likvideerimise programmi raames või

— tapetud inimtoiduks.

Tabel C

Uttede ja paaritatud utetallede arv liikmesriigis	Surnud lammaste väikseim valimimaht (1)
> 750 000	20 000
100 000–750 000	3 000
40 000–100 000	100 % kuni 1 000
< 40 000	100 % kuni 200

(1) Väikseimad valimimahud on kehtestatud, arvestades iga liikmesriigi lammaste ja kitsede arvu ning püüdes seada saavutatavaid eesmärke.

Tabel D

Poeginud ja paaritatud kitsede arv liikmesriigis	Surnud kitsede väikseim valimimaht (1)
> 750 000	10 000
250 000–750 000	3 000
40 000–250 000	100 % kuni 1 000
< 40 000	100 % kuni 200

▼**M28**

Poeginud ja paaritatud kitsede arv liikmesriigis	Surnud kitsede väikseim valimimaht ([1])
([1]) Väikseimad valimimahud on kehtestatud, arvestades iga liikmesriigi lammaste ja kitsede arvu ning püüdes seada saavutatavaid eesmärke.	

▼**M18**

4. **Punktides 2 ja 3 osutatud loomade suhtes kehtivad proovivõtmise eeskirjad**

Loomade vanus peab olema üle 18 kuu või neil peab olema enam kui kaks igemest väljunud jäävlõikehammast.

Loomade vanust hinnatakse hammastiku, nähtavate suguküpsuse tundemärkide või mis tahes muu usaldusväärse informatsiooni alusel.

Valimi puhul tuleb vältida mis tahes grupi üleesindatust päritolu, vanuse, tõu, toodangu tüübi või mis tahes muu näitaja osas.

Võimalusel tuleb vältida mitme proovi võtmist samast karjast.

Liikmesriigid kehtestavad süsteemi, mis võimaldab sihtmärgist lähtuvalt või muul alusel kontrollida, et loomasid ei juhitaks proovivõtmisest kõrvale.

Proovivõtmisel võetakse arvesse iga piirkonda ja aastaaega.

Liikmesriigid võivad siiski otsustada jätta proovivõtmisel arvestamata kõrvalised piirkonnad, kus loomade tihedus on väike ja kus ei ole korraldatud surnud loomade kogumist. Kõnealust erandit rakendavad liikmesriigid teavitavad sellest komisjoni ning esitavad nende kõrvaliste piirkondade nimekirja, kus kõnealune erand kehtib. Kõnealune erand ei tohi hõlmata üle 10 % antud liikmesriigi lammaste ja kitsede populatsioonist.

5. **Nakatunud karjade seire**

Üle 12 kuu vanuseid või igemest väljunud jäävlõikehambaga loomi, kes on tapetud hävitamise eesmärgil vastavalt VII lisa punkti 2 alapunkti b alapunktide i või ii või alapunkti c sätetele, testitakse alates 2003. aasta 1. oktoobrist järgmises tabelis osutatud valimi suurusele vastava juhuslikult võetud lihtvalimi alusel.

Karjas hävitamise eesmärgil tapetud üle 12 kuu vanuste või igemest väljunud jäävlõikehambaga loomade arv	Minimaalne valimi suurus
70 või vähem	Kõik nõuetele vastavad loomad
80	68
90	73
100	78
120	86
140	92
160	97
180	101
200	105
250	112
300	117
350	121
400	124
450	127
500 või rohkem	150

▼M18

Võimalusel viivitatakse tapmise ja sellele järgneva proovide võtmisega seni, kuni X lisa C peatüki punkti 3.2 alapunkti c alapunkti i sätete kohaselt positiivsete skreipi juhtumite edasiseks uurimiseks läbi viidud esmase molekulaarse katse tulemused saavad teatavaks.

6. **Muude loomade seire**

Lisaks punktides 2, 3 ja 4 sätestatud seireprogrammidele võivad liikmesriigid teostada vabatahtlikult muude loomade seiret, eelkõige:

— piima tootmiseks ettenähtud loomade puhul,

— algupärase TSEga riikidest pärinevate loomade puhul,

— potentsiaalselt nakatatud söötasid tarbinud loomade puhul,

— TSEga nakatunud emasloomadest sündinud või pärit loomade puhul.

7. **Lammaste ja kitsede kontrollimisele järgnevad meetmed**

7.1. Kui inimtoiduks tapetud lammas või kits on vastavalt punktile 2 TSE kontrollimiseks välja valitud, ei märgistata tema korjust direktiivi 64/433/EMÜ I lisa XI peatükis ette nähtud tervisemärgiga seni, kuni kiirtesti sooritamisel on saadud negatiivne tulemus.

7.2. Liikmesriigid võivad kalduda punktist 7.1 kõrvale juhul, kui tapamajas rakendatakse pädeva asutuse poolt heaks kiidetud süsteemi, mis tagab, et looma kõikide kehaosade teekonda on võimalik jälgida ja ükski kontrollitud loomade tervisemärki kandev kehaosa ei välju tapamajast enne kiirtesti negatiivse tulemuse selgumist.

7.3. Kontrollitud looma kõiki kehaosi, sealhulgas nahka, säilitatakse ametliku kontrolli all seni, kuni kiirtesti sooritamisel on saadud negatiivne tulemus, välja arvatud vastavalt määruse (EÜ) nr 1774/2002 artikli 4 lõike 2 punktile a, b või e vahetult kõrvaldatavate loomsete kõrvalsaaduste puhul.

7.4. Kiirtesti alusel positiivseks osutunud looma kõik kehaosad, sealhulgas nahk, kõrvaldatakse vahetult vastavalt määruse (EÜ) nr 1774/2002 artikli 4 lõike 2 punktile a, b või e, välja arvatud materjal, mida säilitatakse seoses käesoleva lisa B peatüki III osas sätestatud registri jaoks.

8. **Genotüübi määramine**

8.1. Prioonvalgu genotüüp määratakse lammastel iga positiivse TSE juhtumi korral. Resistentsetes genotüüpides (lamba genotüübid, mille mõlema alleeli 136. koodon kodeerib alaniini, mõlema alleeli 154. koodon kodeerib arginiini ja mõlema alleeli 171. koodon kodeerib arginiini) leitud TSE juhtudest teatatakse viivitamata komisjonile. Võimalusel viiakse selliste juhtumite puhul läbi tüve määramine. Kui tüve määramine selliste juhtumite puhul ei ole võimalik, teostatakse antud looma päritolukarjas ja kõikides teistes karjades, kus looma on peetud, tugevdatud seire, leidmaks teisi TSE juhtumeid tüve määramiseks.

8.2. Lisaks loomadele, kelle genotüüp on määratud punkti 8.1 sätete kohaselt, määratakse prioonvalgu genotüüp lammaste minimaalses valimis. Liikmesriikides, kus täisealiste lammaste populatsioon on üle 750 000 looma, on kõnealuse valimi minimaalne suurus vähemalt 600 looma. Muudes liikmesriikides on valimi minimaalne suurus vähemalt 100 looma. Proove võib võtta inimtoiduks tapetud loomadelt, majandis surnud loomadelt või elusloomadelt. Proovid peavad võtma arvesse kogu lammaste populatsiooni.

III. MUUDE LOOMALIIKIDE SEIRE

Liikmesriigid võivad vabatahtlikult teostada TSEde seiret muude loomaliikide kui veiste, lammaste ja kitsede puhul.

B PEATÜKK

ARUANDLUSE JA DOKUMENTEERIMISE NÕUDED

I. NÕUDED LIIKMESRIIKIDELE

A. **Liikmesriikide poolt artikli 6 lõike 4 sätete kohases aastaaruandes esitatav informatsioon**

1. Vastavalt artikli 12 lõikele 1 ametlikele liikumispiirangutele allutatud haiguskahtlusega juhtumite arv loomaliigi kohta.

▼**M18**

2. Vastavalt artikli 12 lõikele 2 laboratoorseid uuringuid nõudvate haiguskahtlusega juhtumite arv loomaliigi kohta koos kiirtestide ja kinnitavate testide tulemustega (positiivsete ja negatiivsete loomade arvuga) ning veiste puhul kõikide testitud loomade hinnangulise vanusega. Vanuseline jaotus peaks võimalusel olema grupeeritud järgmiselt: alla 24 kuu vanused, jaotus iga 12 kuu kohta vanuste vahemikus 24 kuni 155 kuud ja üle 155 kuu vanused.

3. Karjade arv, milles tuvastatud haiguskahtlusega juhtumitest lammaste ja kitsede hulgas on artikli 12 lõigete 1 ja 2 kohaselt teada antud ja neid juhtumeid uuritud.

4. Igas A peatüki I osa punktides 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 4.1, 4.2, 4.3 ja 5 osutatud alampopulatsioonis testitud veiste arv. Esitatakse valimi võtmise meetod, kiirtestide ja kinnitavate testide tulemused ning punkti 2 sätete kohaselt grupeeritud testitud loomade hinnanguline vanuseline jaotus.

5. Igas A peatüki II osa punktides 2, 3 ja 5 osutatud alampopulatsioonis testitud lammaste ja kitsede ning karjade arv koos valimi võtmise meetodi ning kiirtestide ja kinnitavate testide tulemustega.

6. Positiivsete BSE ja skreipi juhtumite geograafiline jaotus, sealhulgas päritoluriik, kui see ei ole aruannet esitav riik. Iga TSE juhtumi kohta veiste, lammaste ja kitsede hulgas tuuakse ära sünniaasta ja võimalusel sünnikuu. Tuuakse välja TSE juhtumid, mida peetakse ebatüüpilisteks, ning sellise hinnangu põhjused. Skreipi juhtumite puhul esitatakse X lisa C peatüki punkti 3.2 alapunkti c alapunktis i sätestatud selektiivsel immunoblotanalüüsil põhineva esmase molekulaarse katse tulemused.

7. Muude loomade kui veiste, lammaste ja kitsede puhul proovide ja kinnitust leidnud TSE juhtumite arv loomaliigi kohta.

8. Iga TSE suhtes positiivseks osutunud või vastavalt A peatüki II osa punktidele 8.1 ja 8.2 testitud lamba genotüüp ja võimalusel tõug.

B. **Aruandlusperioodid**

Artikli 6 lõikes 4 nõutava aastaaruande võib moodustada A peatükis sätestatud informatsiooni sisaldavate ja igakuiselt või punktis 8 viidatud informatsiooni puhul kvartaalselt komisjonile edastatavate aruannete kogum, kui vastavat informatsiooni uuendatakse pidevalt lisainformatsiooni kättesaadavaks muutumisel.

▼**M13**

II. II KOMISJONI KOKKUVÕTTES ESITATAV TEAVE

Kokkuvõte esitatakse tabelina, mis hõlmab iga liikmesriigi puhul vähemalt I osas osutatud teavet.

III. III REGISTRID

1. Pädev asutus säilitab seitse aastat registreid, mis hõlmavad:

— artikli 12 lõikes 1 osutatud liikumispiirangutega hõlmatud loomade arvu ja liiki,

— artikli 12 lõikes 1 osutatud kliiniliste ja epidemioloogiliste uuringute arvu ja tulemusi,

— artikli 12 lõikes 2 osutatud laboratoorsete uuringute arvu ja tulemusi,

— A peatükis osutatud seireprogrammide raames proovivõtuga hõlmatud loomade arvu, tunnuseid ja päritolu ning võimaluse korral vanust, tõugu ja anamnestilisi andmeid,

— lammaste positiivse transmissiivse spongioosse entsefalopaatia juhtude prioonvalgu genotüüpi.

2. Uurimislabor hoiab seitsme aasta jooksul alles kõik katsedokumendid, eelkõige laboripäevikud, ja vajaduse korral parafiiniblokid ja immunoblotanalüüsi fotod.

▼M22

IV LISA

LOOMADE SÖÖTMINE

I. **Artikli 7 lõikes 1 sätestatud keelu laiendamine**

Artikli 7 lõikes 1 sätestatud keeldu laiendatakse:

a) järgmiste ainete söötmisele põllumajandusloomadele, välja arvatud lihasööjatele karusloomadele:

i) töödeldud loomsed valgud;

ii) mäletsejalistelt saadud želatiin;

iii) veretooted;

iv) hüdrolüüsitud valgud;

v) loomset päritolu dikaltsiumfosfaat ja trikaltsiumfosfaat (edaspidi ”dikaltsiumfosfaat ja trikaltsiumfosfaat”);

vi) punktides i–v loetletud valkusid sisaldav sööt;

b) loomsete valkude ja loomseid valkusid sisaldava sööda söötmisele mäletsejalistele.

II. **Erandid artikli 7 lõigetes 1 ja 2 sätestatud keeldudest ja nende erandite kohaldamise eritingimused**

A. Artikli 7 lõigetes 1 ja 2 sätestatud keelde ei kohaldata:

a) mittemäletsejaliste põllumajandusloomade söötmise puhul järgmiste punktides i, ii iii ja iv osutatud valkudega ja sellistest valkudest saadud söödaga:

i) piim, piimapõhised tooted ja ternespiim;

ii) munad ja munatooted;

iii) mittemäletsejalistelt saadud želatiin;

iv) mittemäletsejaliste kehaosadest ja mäletsejaliste toornahkadest saadud hüdrolüüsitud valgud;

b) mittemäletsejaliste põllumajandusloomade söötmise puhul järgmiste punktides i, ii ja iii osutatud valkudega ja sellistest valkudest saadud söödaga:

i) kalajahu kooskõlas punktis B sätestatud tingimustega;

ii) dikaltsiumfosfaat ja trikaltsiumfosfaat kooskõlas punktis C sätestatud tingimustega;

iii) mittemäletsejalistelt saadud veretooted kooskõlas punktis D sätestatud tingimustega;

c) kalade söötmise puhul mittemäletsejalistelt saadud verejahuga kooskõlas punktis D sätestatud tingimustega;

d) juhul kui riskihinnangu tulemus on soodne, võivad liikmesriigid lubada põllumajandusloomade söötmist mugul- ja juurviljadega ning neid sisaldavate söötadega ka pärast luuokiste esinemise avastamist. Riski hindamisel tuleb arvestada vähemalt saastumise määra ja võimalikku allikat ning kaubasaadetise lõppsihtkohta.

B. Punkti A alapunkti b lõigus i osutatud kalajahu ja kalajahu sisaldava sööda kasutamise puhul mittemäletsejaliste põllumajandusloomade, välja arvatud lihasööjate karusloomade söötmiseks kohaldatakse järgmisi tingimusi:

a) kalajahu peab olema toodetud töötlemisettevõttes, mis tegeleb ainult kalatoodete tootmisega;

b) enne ühenduse territooriumil vabasse ringlusse lubamist analüüsitakse iga imporditud kalajahu partii mikroskoopiliselt vastavalt direktiivile 2003/126/EÜ;

c) kalajahu sisaldav sööt peab olema toodetud ettevõttes, mis ei tooda mäletsejaliste jaoks ettenähtud sööta ja millel on olemas asjakohane pädeva asutuse luba.

Erandina punktist c:

i) ei nõuta põllumajandusettevõtjalt kalajahu sisaldavast söödast enda ettevõtte tarbeks täissööda tootmiseks eriluba, kui ta:

— on pädevas asutuses registreeritud;

— kasvatab ainult mittemäletsejalisi;

— toodab täissööta ainult samas ettevõttes kasutamiseks;

▼M22

— toodab täissööta kalajahu sisaldavast söödast, mille toorvalgusisaldus on alla 50 %;

ii) võib pädev asutus lubada mäletsejaliste sööda tootmist ettevõttes, mis toodab kalajahu sisaldavat sööta ka muude loomade jaoks, järgmistel tingimustel:

— mäletsejaliste jaoks ettenähtud pakendamata ja pakendatud sööda ladustamisel, transportimisel ja pakendamisel kasutatakse rajatisi, mis on füüsiliselt eraldatud rajatistest, mida kasutatakse pakendamata kalajahu ja kalajahu sisaldavat pakendamata sööda puhul;

— mäletsejaliste jaoks ettenähtud sööta toodetakse rajatistes, mis on füüsiliselt eraldatud rajatistest, kus toodetakse kalajahu sisaldavat sööta;

— kalajahu ostmise ja kasutamise ning kalajahu sisaldava sööda müügi dokumendid on pädevale asutusele kättesaadavad vähemalt viie aasta jooksul;

— regulaarse kontrolli abil tagatakse, et mäletsejaliste jaoks ettenähtud sööt ei sisalda keelatud valke, sealhulgas kalajahu.

d) Kalajahu sisaldava sööda märgistusel ja saatedokumendil peavad olema selgelt kirjutatud sõnad ”sisaldab kalajahu – ei tohi anda mäletsejalistele”.

e) Kalajahu sisaldavat pakendamata sööta veetakse sõidukitega, millega samal ajal ei veeta mäletsejaliste sööta. Kui sõidukit kasutatakse edaspidi mäletsejaliste jaoks ettenähtud sööda vedamiseks, tuleb seda ristsaastumise vältimiseks pädeva asutuse poolt heakskiidetud korra kohaselt põhjalikult puhastada.

f) Kalajahu sisaldava sööda kasutamine ja ladustamine on keelatud põllumajandusettevõtetes, kus peetakse mäletsejalisi.

Erandina sellest tingimusest võib pädev asutus lubada kalajahu sisaldavaid tooteid kasutada ja ladustada põllumajandusettevõtetes, kus peetakse mäletsejalisi, kui ta on veendunud, et põllumajandusettevõttes rakendatakse meetmeid, et vältida kalajahu sisaldava sööda andmist mäletsejalistele.

C. Punkti A alapunkti b lõigus ii osutatud dikaltsiumfosfaadi, trikaltsiumfosfaadi ja neid sisaldava sööda kasutamise puhul mittemäletsejaliste põllumajandusloomade, välja arvatud lihasöödjate karusloomade söötmiseks kohaldatakse järgmisi tingimusi.

a) Dikaltsiumfosfaati või trikaltsiumfosfaati sisaldavat sööta toodetakse ettevõtetes, kus ei toodeta mäletsejaliste jaoks ettenähtud sööta ja millel on asjakohane pädeva asutuse luba.

Erandina sellest tingimusest:

i) ei nõuta põllumajandusettevõtjalt dikaltsiumfosfaati või trikaltsiumfosfaati sisaldavast söödast enda ettevõtte tarbeks täissööda tootmiseks eriluba, kui ta:

— on pädevas asutuses registreeritud;

— kasvatab ainult mittemäletsejalisi;

— toodab täissööta ainult samas ettevõttes kasutamiseks;

— toodab täissööta dikaltsiumfosfaati või trikaltsiumfosfaati sisaldavast söödast, mille üldfosforisisaldus on alla 10 %;

ii) võib pädev asutus lubada mäletsejaliste sööda tootmist ettevõttes, mis toodab dikaltsiumfosfaati või trikaltsiumfosfaati sisaldavat sööta ka muude loomade jaoks, järgmistel tingimustel:

— mäletsejaliste jaoks ettenähtud pakendamata ja pakendatud sööta toodetakse rajatistes, mis on füüsiliselt eraldatud rajatistest, kus toodetakse dikaltsiumfosfaati või trikaltsiumfosfaati sisaldavat sööta;

— mäletsejaliste jaoks ettenähtud pakendamata sööda ladustamisel, transportimisel ja pakendamisel kasutatakse rajatisi, mis on füüsiliselt eraldatud rajatistest, mida kasutatakse pakendamata dikaltsiumfosfaati või trikaltsiumfosfaati ning dikaltsiumfosfaati või trikaltsiumfosfaati sisaldava pakendamata sööda puhul;

— dikaltsiumfosfaadi või trikaltsiumfosfaadi ostmise ja kasutamise ning dikaltsiumfosfaati või trikaltsiumfosfaati sisaldava sööda müügi dokumendid on pädevale asutusele kättesaadavad vähemalt viie aasta jooksul.

▼M22

b) Dikaltsiumfosfaati või trikaltsiumfosfaati sisaldava sööda märgistusel ja saatedokumendil peavad olema selgesti kirjutatud sõnad ”sisaldab loomset päritolu dikaltsiumfosfaati/trikaltsiumfosfaati – ei tohi anda mäletsejalistele”.

c) Dikaltsiumfosfaati või trikaltsiumfosfaati sisaldavat pakendamata sööta veetakse sõidukitega, millega samal ajal ei veeta mäletsejaliste sööta. Kui sõidukit kasutatakse edaspidi mäletsejaliste jaoks ettenähtud sööda vedamiseks, tuleb seda ristsaastumise vältimiseks pädeva asutuse poolt heakskiidetud korra kohaselt põhjalikult puhastada.

d) Dikaltsiumfosfaati või trikaltsiumfosfaati sisaldava sööda kasutamine ja ladustamine on keelatud põllumajandusettevõtetes, kus peetakse mäletsejalisi.

Erandina sellest tingimusest võib pädev asutus lubada dikaltsiumfosfaati või trikaltsiumfosfaati sisaldavat sööta kasutada ja ladustada põllumajandusettevõtetes, kus peetakse mäletsejalisi, kui ta on veendunud, et põllumajandusettevõttes rakendatakse meetmeid, et vältida dikaltsiumfosfaati või trikaltsiumfosfaati sisaldava sööda andmist mäletsejalistele.

D. Punkti A alapunkti b lõigus iii osutatud veretoodete ja punkti A alapunktis c osutatud verejahu või verevalkusid sisaldava sööda kasutamise puhul vastavalt mittemäletsejaliste põllumajandusloomade ja kalade söötmiseks kohaldatakse järgmisi tingimusi.

a) Veri peab pärinema Euroopa Liidu heakskiidetud tapamajadest, kus ei tapeta mäletsejalisi ja mis on sellisena registreeritud, kusjuures veri tuleb vedada otse töötlemisettevõttesse sõidukis, mida kasutatakse üksnes mittemäletsejaliste vere transportimiseks. Kui sõidukit on eelnevalt kasutatud mäletsejaliste vere vedamiseks, tuleb lasta seda pärast puhastamist ja enne mittemäletsejaliste vere vedamist kontrollida pädeval asutusel.

Erandina kõnealusest tingimusest võib pädev asutus lubada vastavalt mittemäletsejaliste põllumajandusloomade ja kalade söödaks kasutatavate veretoodete ja verejahu tootmiseks ettenähtud mittemäletsejaliste verd koguvates tapamajades ka mäletsejaliste tapmist, kui neis tapamajades on olemas tunnustatud kontrollisüsteem. Kontrollisüsteem peab hõlmama vähemalt järgmisi tegureid:

— mäletsejalisi ja mittemäletsejalisi tapetakse eri kohtades;

— mäletsejaliste vere kogumisel, ladustamisel, transportimisel ja pakendamisel kasutatakse rajatisi, mis on füüsiliselt eraldatud rajatistest, mida kasutatakse mittemäletsejaliste vere ladustamisel, transportimisel ja pakendamisel;

— mittemäletsejaliste verest võetakse korrapäraselt proove ja seda analüüsitakse, et kontrollida, kas selles ei leidu mäletsejalistelt pärinevaid valkusid.

b) Veretooteid ja verejahu toodetakse ettevõttes, kus töödeldakse ainult mittemäletsejaliste verd.

Erandina sellest tingimusest võib pädev asutus lubada toota vastavalt mittemäletsejaliste põllumajandusloomade ja kalade söödas kasutatavaid veretooteid ja verejahu ka mäletsejaliste verd töötlevates ettevõtetes, kui neil on ristsaastumise vältimiseks olemas tunnustatud kontrollisüsteem. Kontrollisüsteemi peavad kuuluma vähemalt järgmised tegurid:

— mittemäletsejaliste verd töödeldakse suletud süsteemis ja see töötlemine on füüsiliselt eraldatud mäletsejaliste vere töötlemisest;

— mittemäletsejalistelt saadud pakendamata toormaterjali ja pakendamata lõpptoodete transportimisel, ladustamisel ja pakendamisel kasutatakse rajatisi ja seadmeid, mis on füüsiliselt eraldatud rajatistest ja seadmetest, mida kasutatakse mäletsejalistelt saadud pakendamata toormaterjali ja pakendamata lõpptoodete ladustamisel, transportimisel ja pakendamisel;

— mittemäletsejalistelt saadud veretoodetest ja verejahust võetakse korrapäraselt proove ja neid analüüsitakse, et kontrollida, kas nendes ei leidu mäletsejalistelt pärinevaid valke.

c) Veretooteid või verejahu sisaldavat sööta toodetakse ettevõtetes, kus ei toodeta vastavalt mäletsejaliste sööta või põllumajandusloomade, välja arvatud kalad, jaoks ettenähtud sööta ning millel on olemas asjakohane pädeva asutuse luba.

Erandina sellest tingimusest:

▼M22

i) ei nõuta põllumajandusettevõtjalt veretooteid või verejahu sisaldavast söödast enda ettevõtte tarbeks täissööda tootmiseks eriluba, kui ta:

— on pädevas asutuses registreeritud;

— kasvatab ainult mittemäletsejalisi (veretoodete kasutamise puhul) või kasvatab ainult kalu (verejahu kasutamise puhul);

— toodab täissööta ainult samas ettevõttes kasutamiseks;

— toodab täissööta veretooteid või verejahu sisaldavast söödast, mille üldvalgusisaldus on alla 50 %;

ii) võib pädev asutus lubada mäletsejaliste sööda tootmist ettevõttes, mis toodab veretooteid või verejahu sisaldavat sööta ka vastavalt mittemäletsejaliste põllumajandusloomade või kalade jaoks, järgmistel tingimustel:

— mäletsejaliste või põllumajandusloomade, välja arvatud kalad, jaoks ettenähtud pakendamata ja pakendatud sööda tootmisel kasutatakse rajatisi, mis on füüsiliselt eraldatud rajatistest, kus toodetakse vastavalt veretooteid või verejahu sisaldavat sööta;

— pakendamata sööda ladustamisel, transportimisel ja pakendamisel kasutatakse füüsiliselt eraldatud rajatisi vastavalt järgmistele tingimustele:

a) mäletsejaliste sööt hoitakse veretoodetest ja veretooteid sisaldavatest söötadest eraldi;

b) põllumajandusloomade, välja arvatud kalad, jaoks ettenähtud sööt hoitakse verejahust ja verejahu sisaldavatest söötadest eraldi;

— veretoodete ja verejahu ostmise ja kasutamise ning veretooteid või verejahu sisaldava sööda müügi üksikasju käsitlevad dokumendid on pädevale asutusele kättesaadavad vähemalt viie aasta jooksul.

d) Veretooteid või verejahu sisaldava sööda märgistusel, saatedokumendil või veterinaarsertifikaadil peavad olema selgesti kirjutatud sõnad, vastavalt ”sisaldab veretooteid – ei tohi anda mäletsejalistele” või ”sisaldab verejahu – tohib anda ainult kaladele”.

e) Veretooteid sisaldavat pakendamata sööta veetakse sõidukitega, millega samal ajal ei veeta mäletsejaliste sööta ning verejahu sisaldavat pakendamata sööta veetakse sõidukitega, millega samal ajal ei veeta põllumajandusloomade, välja arvatud kalad, jaoks ettenähtud sööta. Kui sõidukit kasutatakse edaspidi vastavalt mäletsejaliste sööda või põllumajandusloomade, välja arvatud kalad, jaoks ettenähtud sööda vedamiseks, tuleb seda ristsaastumise vältimiseks pädeva asutuse poolt heakskiidetud korra kohaselt põhjalikult puhastada.

f) Veretooteid sisaldava sööda kasutamine ja ladustamine on keelatud põllumajandusettevõtetes, kus peetakse mäletsejalisi ning verejahu sisaldava sööda kasutamine ja ladustamine on keelatud põllumajandusettevõtetes, kus peetakse põllumajandusloomi, välja arvatud kalad.

Erandina sellest tingimusest võib pädev asutus lubada veretooteid või verejahu sisaldavaid söötasid kasutada ja ladustada põllumajandusettevõtetes, kus peetakse vastavalt mäletsejalisi või põllumajandusloomi, välja arvatud kalad, kui ta on veendunud, et põllumajandusettevõttes rakendatakse meetmeid, et vältida veretooteid või verejahu sisaldava sööda andmist vastavalt mäletsejalistele või muudele loomaliikidele, välja arvatud kalad.

III. **Üldised rakendustingimused**

A. Käesoleva lisa kohaldamine ei piira määruse (EÜ) nr 1774/2002 sätete kohaldamist.

B. Liikmesriigid koostavad järgmised loetelud ja ajakohastatavad neid:

a) tunnustatud tapamajade, kellel on õigus koguda verd vastavalt II osa punkti D alapunktile a;

b) tunnustatud töötlemisettevõtted, kes toodavad dikaltsiumfosfaati, trikaltsiumfosfaati, veretooteid või verejahu;

c) ettevõtted (välja arvatud enda tarbeks toodangut valmistavad ettevõtted), kellele on antud luba toota kalajahu ja alapunktis b osutatud valkusid sisaldavaid söötasid ning kes tegutsevad vastavalt II osa punki B alapunktis c, punkti C alapunktis a ja punkti D alapunktis c sätestatud tingimustele.

C. a) Pakendamata töödeldud loomsete valkude, välja arvatud kalajahu, ja neid valkusid sisaldavate pakendamata toodete, sealhulgas sööt, orgaaniline väetis ja mullaparandid, ladustamisel ning transportimisel kasu-

▼M22

tatakse selleks ettenähtud rajatisi. Ladu või sõidukit võib muudel eesmärkidel kasutada ainult juhul, kui seda on pärast puhastamist kontrollinud pädev asutus.

b) II osa punkti A alapunkti b lõigus i osutatud pakendamata kalajahu, II osa punkti A alapunkti b lõigus ii osutatud pakendamata dikaltsiumfosfaati ja trikaltsiumfosfaati, II osa punkti A alapunkti b lõigus iii osutatud veretooteid ning ja II osa punkti A alapunktis c osutatud verejahu ladustatakse ja transporditakse selleks ettenähtud ladudes ja sõidukites.

c) Erandina alapunktist b:

i) võib ladu või sõidukit kasutada sama valku sisaldava sööda ladustamiseks või transportimiseks;

ii) võib ladu või sõidukit kasutada muudel eesmärkidel juhul, kui seda on pärast puhastamist kontrollinud pädev asutus;

iii) võib kalajahu transportivaid sõidukeid kasutada muudel eesmärkidel, kui ettevõttes on olemas ristsaastumise vältimiseks pädeva asutuse poolt heakskiidetud kontrollisüsteem. Kontrollisüsteem peab hõlmama vähemalt järgmisi tegureid:

— registreeritakse andmed transporditava materjali ja sõiduki puhastamise kohta;

— transporditavast materjalist võetakse regulaarselt proove ja seda analüüsitakse, et kontrollida, kas materjal ei sisalda kalajahu.

Pädev asutus jälgib sagedaste kohapealsete kontrollimiste abil, et kontrollisüsteemi rakendamine oleks nõuetekohane.

D. Mäletsejalistelt saadud veretooteid või töödeldud loomseid valke, välja arvatud kalajahu, sisaldavat sööta ei toodeta põllumajandusloomade, välja arvatud lihasööjad karusloomad, jaoks ettenähtud sööta tootvates ettevõtetes.

Mäletsejalistelt saadud veretooteid või töödeldud loomseid valke, välja arvatud kalajahu, sisaldava pakendamata sööda, sealhulgas lemmikloomatoidu, ladustamisel, transportimisel ja pakendamisel kasutatakse rajatisi, mis on füüsiliselt eraldatud põllumajandusloomade, välja arvatud lihasööjad karusloomad, jaoks ettenähtud sööda puhul kasutatavatest rajatistest.

Lemmikloomatoitu ja lihasööjatele karusloomade jaoks ettenähtud sööta, mis sisaldab II osa punkti A alapunkti b lõigus ii osutatud dikaltsiumfosfaati või trikaltsiumfosfaati või II osa punkti A alapunkti b lõigus iii osutatud veretooteid, toodetakse ja transporditakse kooskõlas vastavalt II osa punkti C alapunktidega a ja c ning punkti D alapunktidega c ja e.

E. 1. Mäletsejalistelt saadud töödeldud loomsete valkude ja neid töödeldud loomseid valke sisaldavate toodete eksport kolmandatesse riikidesse on keelatud.

2. Mittemäletsejalistelt saadud töödeldud loomsete valkude ja neid valkusid sisaldavate toodete eksporti võib lubada ainult pädev asutus järgmistel tingimustel:

— nende kasutamisotstarve ei ole artikliga 7 keelatud;

— enne eksportimist sõlmitakse kolmanda riigiga kirjalik leping, milles kolmas riik kohustub järgima lõppkasutuse tingimusi ja hoiduma töödeldud loomsete valkude ning neid valkusid sisaldavate toodete reeksportimisest artikliga 7 keelatud eesmärkidel.

3. Käesoleva määruse tõhusaks rakendamiseks teatavad punkti 2 kohast eksporti lubavad liikmesriigid komisjonile ja teistele liikmesriikidele alalise toiduahela ja loomatervishoiu komitee raames kõikidest asjaomase kolmanda riigiga kokkulepitud tingimustest.

Punkte 2 ja 3 ei kohaldata järgmistel juhtudel:

— kalajahu eksport II osa punktis B sätestatud tingimustel;

— kalajahu sisaldavad tooted;

— lemmikloomatoit.

▼**M22**

F. Kooskõlas nõukogu direktiiviga 95/53/EÜ kontrollib pädev asutus kogu tootmis- ja turustamisahela vältel dokumente ja teeb füüsilisi kontrollimisi, sealhulgas söödateste, et kontrollida kõnealuse direktiivi ja käesoleva määruse sätete järgimist. Keelatud loomsete valkude avastamise korral kohaldatakse direktiivi 95/53/EÜ. Pädev asutus kontrollib korrapäraselt nendeks ametlikeks kontrollimisteks vajalikke analüüse tegevate laboratooriumide suutlikkust, eriti hinnates ringtestide tulemusi. Kui suutlikkust käsitatakse ebapiisavana, rakendatakse minimaalse parandusmeetmena laboratooriumi personali kordusõpet.

▼B

V LISA

MÄÄRATLETUD RISKITEGURIGA MATERJAL

1. Järgmised koed määratakse määratletud riskiteguriga materjaliks kooskõlas artikliga 5 kindlaksmääratud päritolu- või asukohaliikmesriigi või kolmanda riigi kategooria põhjal:

   1. JA 2. KATEGOORIA

   Määratletud riskiteguriga materjalina ei käsitata ühtki kude.

   3. JA 4. KATEGOORIA

   a) üle 12 kuu vanuste veiste kolju, sealhulgas aju ja silmad, mandlid ja seljaaju ja igas vanuses veiste soolestik kaksteistsõrmiksoolest kuni pärasooleni;

   b) üle 12 kuu vanuste või igemest väljunud jäävlõikehambaga lammaste ja kitsede kolju, sealhulgas aju ja silmad, mandlid ja seljaaju ja igas vanuses lammaste ja kitsede põrn;

   5. KATEGOORIA

   a) pea, välja arvatud keel, kuid sealhulgas aju, silmad, kolmiknärv ja mandlid; harknääre; üle kuue kuu vanuste veiste põrn ja seljaaju ja igas vanuses veiste soolestik kaksteistsõrmiksoolest kuni pärasooleni;

   b) üle 30 kuu vanuste veiste selgroog, sealhulgas spinaalganglion;

   c) üle 12 kuu vanuste või igemest väljunud jäävlõikehambaga lammaste ja kitsede kolju, sealhulgas aju ja silmad, mandlid, seljaaju, ja igas vanuses lammaste ja kitsede põrn;

2. Määratletud riskiteguriga materjal tuleb kõrvaldada:

   a) tapamajades;

   b) lihalõikusettevõtetes, kõrge riskiteguriga töötlemisettevõtetes või direktiivi 90/667/EMÜ ([1]) artiklites 3 ja 7 osutatud ruumides pädeva asutuse poolt määratud esindaja järelevalve all. Need ettevõtted kiidavad sellel eesmärgil heaks pädevad asutused.

   Selgroo võib siiski eemaldada jaemüügikohas, mis asub asjaomase liikmesriigi territooriumil.

   Kui määratletud riskiteguriga materjali ei ole muul eesmärgil kui toiduks tapetud loomadelt kõrvaldatud, käsitatakse määratletud riskiteguriga materjali sisaldavat kehaosa või kogu keha määratletud riskiteguriga materjalina.

3. Igasugune määratletud riskiteguriga materjal tuleb märgistada värviga ning vajaduse korral kohe kõrvaldamisel markeriga märgistada ning täielikult hävitada:

   a) põletamise teel ilma eeltöötlemiseta; või

   b) tingimusel, et värv või markeriga tehtud märk jääb nähtavaks, pärast eeltöötlemist:

      i) kooskõlas otsuse 92/562/EMÜ ([2]) lisa I–IV, VI ja VII peatükis kirjeldatud korras:

         — põletamise teel,

         — koospõletamise teel;

      ii) vähemalt kooskõlas otsuse 1999/534/EÜ ([3]) I lisas osutatud korras heakskiidetud jäätmete matmispaika matmise teel.

4. Määratletud riskiteguriga materjali või tervete kehade põletamise või matmise võimaldamiseks ilma eelneva värvimiseta või vajaduse korral ilma määratletud riskiteguriga materjali eemaldamiseta võivad liikmesriigid eelkõige juhul, kui loomad on surnud või tapetud haigustõrjemeetmete käigus, kehtestada erandi punktidest 2 ja 3 direktiivi 90/667/EMÜ artikli 3 lõikes 2 sätestatud juhtudel

([1]) Nõukogu 27. novembri 1990. aasta direktiiv 90/667/EMÜ, millega kehtestatakse veterinaareeskirjad loomsete jäätmete kõrvaldamise, töötlemise ja turustamise kohta ning haigusetekitajate vältimise kohta loomset päritolu või kalast valmistatud söötades ning muudetakse direktiivi 90/425/EMÜ (EÜT L 363, 27.12.1990, lk 51). Direktiivi on viimati muudetud 1994. aasta ühinemisaktiga.

([2]) Komisjoni 17. novembri 1992. aasta otsus 92/562/EMÜ alternatiivsete kuumtöötlemissüsteemide tunnustamise kohta kõrge riskiteguriga materjali töötlemisel (EÜT L 359, 9.12.1992, lk 23). Otsust on muudetud 1994. aasta ühinemisaktiga.

([3]) Nõukogu 19. juuli 1999. aasta otsus 1999/534/EÜ, millega kehtestatakse kaitseks edasikanduva spongioosse entsefalopaatia vastu teatavate loomsete jäätmete ümbertöötamise suhtes kohaldatavad meetmed ning muudetakse komisjoni otsust 97/735/EÜ (EÜT L 204, 4.8.1999, lk 37).

▼B

ning meetodil, mis välistab igasuguse TSE edasikandumise ohu ja on pädeva asutuse poolt lubatud ja nende järelevalve all, ilma et see piiraks artiklite 12 ja 13 kohaldamist.

5. Alternatiivse testi kasutamine määratletud riskiteguriga materjali kõrvaldamiseks on lubatud järgmistel tingimustel:

   a) testid viiakse läbi tapamajades kõikide loomadega, kes vastavad määratletud riskiteguriga materjali kõrvaldamise tingimustele;

   b) mitte ühtki toiduks või söödaks ettenähtud veistest, lammastest või kitsedest saadud toodet ei tohi tapamajast välja viia enne, kui pädev asutus on saanud ja heaks kiitnud võimalikel nakatunud tapetud loomadel läbi viidud katsed juhul, kui mõni neist on BSE kinnituse saanud;

   c) alternatiivse testi positiivse tulemuse korral hävitatakse kogu võimalik nakatunud veistelt, lammastelt ja kitsedelt pärit materjal tapamajas kooskõlas punktiga 3, välja arvatud juhul, kui kõiki nakatunud looma kehaosasid, sealhulgas toornahka, on võimalik identifitseerida ja eraldi hoida.

6. Liikmesriigid viivad läbi pidevaid ametlike kontrolle, et kontrollida käesoleva lisa nõuetekohast kohaldamist ja tagada nakatumise vältimiseks meetmete võtmine eelkõige tapamajades, lõikamishoonetes, loomsete jäätmete töötlemisettevõtetes, kõrge riskiteguriga töötlemisettevõtetes või liikmesriigi poolt kooskõlas direktiivi 90/667/EMÜ artikliga 7 heakskiidetud ruumides, jaemüügikohtades, loomsete jäätmete matmispaikades ja muudes ladustamis- või põletamisruumides.

7. Liikmesriigid seavad eelkõige sisse süsteemi, millega tagatakse ja kontrollitakse, et:

   a) artikli 1 lõikes 2 osutatud toodete tootmisel kasutatavat määratletud riskiteguriga materjali kasutatakse ainult lubatud eesmärgil;

   b) kui veised, lambad või kitsed viiakse liikmesriiki, mis kuulub väiksema numbriga kategooriasse kui loomade päritoluliikmesriik, jäävad kõnealused loomad ametliku järelevalve alla kuni tapmiseni või kõnealuse liikmesriigi territooriumilt lahkumiseni;

   c) määratletud riskiteguriga materjal, eelkõige kui see kõrvaldatakse muudes ettevõtetes või ruumides kui tapamajades, on täielikult eraldatud muudest jäätmetest, mis ei ole ette nähtud põletamiseks, ning seda kogutakse eraldi ja see hävitatakse kooskõlas punktidega 2, 3 ja 4. Liikmesriigid võivad lubada määratletud riskiteguriga materjali sisaldavate peade või rümpade saatmist teise liikmesriiki, kui see liikmesriik on nõus materjali vastu võtma ja selle liikumise suhtes eritingimusi kohaldama.

8. Liikmesriigid võivad vajaduse korral määratletud riskiteguriga materjali või sellest saadud töödeldud materjali saata teistesse liikmesriikidesse põletamiseks ainult otsuse 97/735/EÜ ([1]) artikli 4 lõikes 2 sätestatud tingimustel.

   Neid punkte võib liikmesriigi taotluse korral muuta, et võimaldada määratletud riskiteguriga materjali või sellest saadud töödeldud materjali saatmist põletamiseks kolmandatesse riikidesse. Eksporti reguleerivad tingimused võetakse vastu samal ajal ja samas korras.

([1]) Komisjoni 21. oktoobri 1997. aasta otsus 97/735/EÜ, milles käsitletakse teatavaid imetajatelt pärit teatavat liiki loomsete jäätmetega kauplemise suhtes võetavaid kaitsemeetmeid (EÜT L 294, 28.10.1997, lk 7). Otsust on muudetud nõukogu otsusega 1999/534/EÜ (EÜT L 204, 4.8.1999, lk 37).

▼B

VI LISA

TEATAVATE MÄLETSEJALISTELT PÄRIT MATERJALIST SAADUD VÕI SEDA SISALDAVATE LOOMSETE SAADUSTE SUHTES KEHTESTATUD STANDARDID

Mäletsejalistelt pärit materjali kasutamine on vastavalt artikli 9 lõikele 1 keelatud järgmiste loomsete saaduste valmistamiseks:

a) lihamass;

b) kariloomadele söötmiseks mõeldud kaltsiumdivesinikfosfaat;

c) želatiin, välja arvatud juhul, kui see on valmistatud mäletsejaliste nahast;

d) mäletsejalistelt saadud sulatatud rasva derivaadid;

e) mäletsejalistelt saadud sulatatud rasv, välja arvatud juhul, kui see on toodetud:

   i) eraldatud rasvkoest, mis on tunnistatud inimtoiduks kõlblikuks;

   ii) toormaterjalist, mida on töödeldud kooskõlas direktiivis 90/667/EMÜ osutatud standarditega.

▼**M16**

VII LISA

TRANSMISSIIVSE SPONGIOOSSE ENTSEFALOPAATIA LIKVIDEERIMINE

1) Artikli 13 lõike 1 punktis b osutatud uurimise käigus tuleb identifitseerida:

   a) veiste puhul:

      — nakkuskinnitusega ettevõtte kõik ülejäänud mäletsejalised,

      — nakkuskinnitusega emasloomal kõik järglased kahe aasta jooksul enne või kahe aasta jooksul pärast haiguse kliiniliste tunnuste ilmnemist,

      — nakkuskinnitusega looma kohordi kõik ülejäänud loomad,

      — taudi võimalik päritolu,

      — teised loomad nakkuskinnitusega farmis või teised põllumajandusettevõtted, kus on loomi, kes võivad olla TSE tekitajate poolt nakatatud või kes on puutunud kokku sama sööda või nakkusallikaga,

      — võimaliku nakatunud sööda või muu materjali liikumine või muud levimisviisid, mis võivad olla TSE tekitajat kõnealusesse ettevõttesse või sellest välja viinud;

   b) lammaste ja kitsede puhul:

      — kõik mäletsejalised, välja arvatud lambad ja kitsed, põllumajandusettevõttes, kus haiguse esinemine on kinnitatud,

      — võimaluse korral vanemad, ja emaste loomade puhul kõik embrüod, munarakud ja viimased järglased emaslooma puhul, kellel haiguse esinemine on kinnitatud,

      — lisaks teises taandes nimetatud loomadele kõik muud lambad ja kitsed põllumajandusettevõttes, kus haiguse esinemine on kinnitatud,

      — haiguse võimalik päritolu ja muud põllumajandusettevõtted, kus on loomi, embrüoid või munarakke, mis võivad olla TSE tekitajate poolt nakatatud või mis on puutunud kokku sama sööda või nakkusallikaga,

      — võimaliku nakatunud sööda või muu materjali liikumine või muud levimisviisid, mis võivad olla BSE tekitajat kõnealusesse ettevõttesse või sellest välja viinud.

2) Artiklis 13 lõike 1 punktis c sätestatud meetmed sisaldavad vähemalt:

   a) BSE esinemise kinnitamise puhul veistel punkti 1 alapunkti a teises ja kolmandas taandes osutatud uurimise käigus kindlaksmääratud veiste tapmist ja täielikku hävitamist; kuid liikmesriik võib siiski otsustada:

      — mitte tappa ja hävitada punkti 1 alapunkti a kolmandas taandes osutatud kohordi loomi, kui on olemas tõendus, et need loomad ei saanud nakatunud loomaga sama sööta,

      — punkti 1 alapunkti a kolmandas taandes osutatud kohordi loomade tapmist ja hävitamist edasi lükata kuni nende tootliku elu lõpuni, juhul kui tegemist on spermakogumiskeskustes peetavate pullidega ja on tagatud nende surmajärgne täielik hävitamine;

   b) TSE esinemise kinnitamise puhul lammastel ja kitsedel, alates 1. oktoobrist 2003, vastavalt pädeva asutuse otsusele:

      i) kas punkti 1 alapunkti b teises ja kolmandas taandes osutatud uurimise käigus kindlaksmääratud loomade tapmist ja täielikku hävitamist, embrüote ja munarakkude hävitamist; või

      ii) punkti 1 alapunkti b teises ja kolmandas taandes osutatud uurimise käigus kindlaksmääratud loomade tapmist ja täielikku hävitamist, embrüote ja munarakkude hävitamist, välja arvatud:

         — ARR/ARR genotüübi tõujäärad,

         — vähemalt ühe ARR alleeliga ja ilma VRQ alleelita aretusuted, ja kui sellised uted on uurimise ajal tiined, sündivad talled, kui nende genotüüp vastab selle lõike nõuetele,

         — ainult tapaks mõeldud vähemalt ühe ARR alleeliga lambad,

         — kui pädev asutus nii otsustab, alla kahe kuu vanused ainult tapaks mõeldud lambad ja kitsed;

      iii) kui nakatunud loom on sisse toodud teisest põllumajandusettevõttest, võib liikmesriik juhtumi arenguloost lähtuvalt otsustada kohaldada likvideerimismeetmeid ka päritoluettevõttes, lisaks ettevõttele, kus nakkusjuht on kinnitatud, või selle asemel. Kui maad kasutab ühiskarjatamiseks mitu karja, võivad liikmesriigid otsustada piirduda meetmete kohaldamisel ühe karjaga, võttes arvesse kõiki epidemio-

▼M16

loogilisi tegureid; kui ühes põllumajandusasutuses peetakse rohkem kui üht karja, võivad liikmesriigid otsustada, et likvideerimismeetmeid kohaldatakse ainult sellele karjale, kus skreipi kinnitust leidis, juhul kui on olemas tõendus, et karju on hoitud üksteisest eraldatult ja nakkuse levimine karjade vahel kas otseselt või kaudsel teel on ebatõenäoline;

c) punkti 1 alapunkti b teises kuni viiendas taandes osutatud uurimise käigus kindlaksmääratud loomade tapmist ja täielikku hävitamist, embrüote ja munarakkude hävitamist.

3) Kui liikmesriigi põllumajandusasutuse lambal või kitsel on tekkinud skreipikahtlus, siis rakendatakse kõigi teiste selle põllumajandusasutuse lammaste ja kitsede suhtes ametlikku liikumispiirangut, kuni selguvad uurimise tulemused. Kui on tõendusi, et põllumajandusasutus, kus loom viibis, kui skreipikahtlus tekkis, ei ole tõenäoliselt asutus, kus loom skreipiga kokku võis puutuda, võib pädev asutus otsustada, et muude põllumajandusasutuste või ainult nakkusega kokkupuute asutuse loomade suhtes rakendatakse ametlikku kontrolli, sõltuvalt olemasolevast epidemioloogilisest infost.

4) Põllumajandusettevõt(e) tesse, kus on toimunud loomade hävitamine punkti 2 alapunkti b alapunktide i või ii kohaselt, võib tuua ainult järgmisi loomi:

a) ARR/ARR-genotüübiga isased lambad;

b) Vähemalt ühe ARR-alleeliga ja ilma VRQ-alleelita emased lambad;

c) kitsed, tingimusel et:

i) põllumajandusettevõttes ei leidu lisaks alapunktides a ja b nimetatud lammastele muid lambaid;

ii) pärast karja hävitamist on põllumajandusettevõtte kõiki lautu põhjalikult puhastatud ja desinfitseeritud;

iii) põllumajandusettevõttes viiakse läbi tõhustatud TSE seire koos kõigi üle 18 kuu vanuste kitsede testimisega, kes:

— kas tapetakse oma tootliku elu lõpus inimtoiduks, või

— kes on surnud või tapetud põllumajandusasutuses, ja vastavad III lisa A peatüki II osa punkti 3 kriteeriumitele.

5) Põllumajandusettevõt(e) tes, kus on toimunud loomade hävitamine punkti 2 alapunkti b alapunktide i või ii kohaselt, võib kasutada ainult järgmist lambaspermat ja -embrüosid:

a) ARR/ARR-genotüübiga jäärade sperma;

b) vähemalt ühe ARR-alleeliga ja ilma VRQ-alleelita embrüo.

▼M24

6) Erandina punkti 4 alapunktis b sätestatud piirangust võib liikmesriik hiljemalt 1. jaanuarini 2007 kestva üleminekuperioodi jooksul otsustada, kas ta juhtudel, kui on raske hankida teadaoleva genotüübiga asendusloomi, lubab tuua põllumajandusettevõtetesse, mille puhul rakendatakse punkti 2 alapunkti b alapunktides i ja ii nimetatud meetmeid, väljaselgitamata genotüübiga mittetiineid utetallesid.

▼M16

7) Pärast punkti 2 alapunkti b alapunktides i ja ii osutatud meetmete kohaldamist põllumajandusettevõttes:

a) ei kohaldata ARR/ARR-tüüpi lammaste põllumajandusettevõttest väljaviimise suhtes mingeid piiranguid;

b) ainult ühe ARR-alleeliga lambaid võib põllumajandusettevõttest välja viia ainult tapmiseks inimtoiduks või hävitamiseks,

— vähemalt ühe ARR-alleeliga ja ilma VRQ-alleelita uttesid võib viia teistesse põllumajandusasutustesse, millel on piirang vastavalt punkti 2 alapunkti b alapunktiga ii kooskõlas olevate meetmete rakendamisele;

— kui pädev asutus nii otsustab, võib vähemalt ühe ARR-alleeliga ja ilma VRQ-alleelita tallesid viia ainult ühte teise asutusse tapaeelseks nuumamiseks; sihtkoha asutuses ei tohi olla muid lambaid ja kitsi, kui tapaeelseks nuumamiseks mõeldud, ja asutus ei saada eluslambaid ja -kitsi teistesse asutustesse, muuks kui ainult koheseks tapmiseks;

c) kui liikmesriik nii otsustab, võib alla kahe kuu vanuseid lambaid ja kitsi põllumajandusasutusest välja viia otse tapale inimtoidu eesmärgil; nende loomade pea ja kõhuõõne organid hävitatakse siiski vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1774/2002 ([1]) artikli 4 lõike 2 punktide a, b või c sätetele;

([1]) EÜT L 273, 10.10.2002, lk 1.

▼**M16**

d) ilma et see rikuks punkti c sätteid, võib punktides a ja b osutamata genotüübiga lambaid põllumajandusasutusest välja viia ainult hävitamise eesmärgil.

8) Punktides 4, 5 ja 7 loetletud piirangud kehtivad põllumajandusasutusele kolme aasta jooksul, alates:

a) kuupäevast, mil kõik asutuse lambad on saavutanud ARR/ARR staatuse; või

b) kuupäevast, mil asutuses peeti mõnda lammast või kitse; või

c) punkti 4 alapunkti c korral, kuupäevast, mil algas tugevdatud TSE seire; või

d) kuupäevast, mil kõik asutuse tõujäärad on ARR/ARR-genotüübiga ja kõigil aretusuttedel on vähemalt üks ARR-alleel ja puudub VRQ-alleel ja tingimusel, et kolme-aastase perioodi jooksul on järgmised üle 18 kuu vanused loomad saanud negatiivse TSE-testi tulemuse:

— iga-aastane valim lambaid, kes tapetakse nende tootliku elu lõpus inimtoiduks, vastavalt III lisa A peatüki II osa punktis 4 näidatud valimi suurusele, ja

— kõik III lisa A peatüki II osa punktis 3 nimetatud lambad, kes on surnud või tapetud põllumajandusasutuses.

9) Seal, kus ARR-alleeli sagedus tõu hulgas või asutuses on madal või kus seda peetakse vajalikuks sugulusaretuse vältimiseks, võib liikmesriik otsustada:

a) lükata edasi punkti 2 alapunkti b alapunktides i ja ii viidatud loomade hävitamise kuni viieks aretusaastaks;

b) lubada sisse tuua muid lambaid kui on viidatud punktis 4 põllumajandusasutusesse, mis on nimetatud punkti 2 alapunkti b alapunktides i ja ii, tingimusel, et lammastel puudub VRQ-alleel.

10) Liikmesriigid, kes kohaldavad punktides 6 ja 9 nimetatud erandeid, edastavad komisonile tingimuste ülevaate ja kriteeriumid, mille põhjal erand tehti.

▼B

VIII LISA

TURULEVIIMINE JA EKSPORT

▼M5

A PEATÜKK

▼M16

Tingimused ühendusesiseseks elusloomade, sperma ja embrüotega kauplemiseks

▼M5

I. TINGIMUSED, MIDA KOHALDATAKSE SÕLTUMATA SELLE LIIKMESRIIGI VÕI KOLMANDA RIIGI KATEGOORIAST, KUST LOOM ON PÄRIT VÕI KUS TA ASUB

Lammaste ja kitsedega kauplemisel kohaldatakse järgmiseid tingimusi:

▼M14

a) aretuslambad ja -kitsed on kas ARR/ARR prioonvalgu genotüübiga lambad, nagu on määratletud komisjoni otsuse 2002/1003/EÜ ([1]) I lisas, või on neid peetud alates sünnist või viimase kolme aasta jooksul kogu aeg põllumajandusettevõttes või -ettevõtetes, mis on täitnud viimase kolme aasta jooksul vähemalt järgmiseid nõudeid:

i) 30. juunini 2007:

— ettevõttes viiakse korrapäraselt läbi ametlikke veterinaarkontrolle,

— loomad on märgistatud,

— ükski skreipi juhtum ei ole kinnitust leidnud,

— tapmiseks ettenähtud emasloomi kontrollitakse proovide võtmise teel,

— emasloomi, v.a ARR/ARR prioonvalgu genotüübiga lambad, tuuakse põllumajandusettevõttesse ainult siis, kui need on pärit samasid nõudeid täitvast ettevõttest.

Alates hiljemalt 1. juulist 2004 peavad põllumajandusettevõtted täitma järgmiseid lisanõudeid:

— kõiki III lisa A peatüki II osa punktis 3 osutatud üle 18 kuu vanuseid loomi, kes on põllumajandusettevõttes surnud või seal tapetud, kontrollitakse skreipi osas vastavalt X lisa C peatüki punkti 3.2 alapunktis b sätestatud laboratoorsete meetoditega, ja

— lambaid ja kitsi, v.a ARR/ARR prioonvalgu genotüübiga lambad, tuuakse põllumajandusettevõttesse ainult siis, kui need on pärit samasid nõudeid täitvast ettevõttest;

ii) alates 1. juulist 2007:

— ettevõttes viiakse korrapäraselt läbi ametlikke veterinaarkontrolle,

— loomad identifitseeritakse kooskõlas ühenduse õigusaktidega,

— ükski skreipi juhtum ei ole kinnitust leidnud,

— kõiki III lisa A peatüki II osa punktis 3 osutatud üle 18 kuu vanuseid loomi, kes on põllumajandusettevõttes surnud või seal tapetud, kontrollitakse skreipi osas kooskõlas X lisa C peatüki punkti 3.2 alapunktis b sätestatud laboratoorsete meetoditega,

— lambaid ja kitsi, v.a ARR/ARR prioonvalgu genotüübiga lambad, tuuakse põllumajandusettevõttesse ainult siis, kui need on pärit samasid nõudeid täitvast ettevõttest.

Kui loomad on ette nähtud viimiseks liikmesriiki, mille osa või kogu territooriumi puhul kohaldatakse punktide b või c sätteid, peavad aretuslambad ja -kitsed vastama kõikidele üldistele või konkreetsetele lisatagatistele, mis on määratletud artikli 24 lõikes 2 osutatud korras,

▼M5

b) liikmesriik, millel on olemas kogu tema territooriumi või selle osa hõlmav kohustuslik või vabatahtlik riiklik skreipi kontrollimise programm:

i) võib esitada nimetatud programmi komisjonile, tuues eelkõige välja:

— haiguse leviku selles liikmesriigis,

— programmi algatamise põhjused, arvestades haiguse tõsidust ja programmi kulude ja tulude suhet,

([1]) EÜT L 349, 24.12.2002, lk 105.

▼M5

— geograafilise piirkonna, kus programmi hakatakse rakendama,

— põllumajandusettevõtete jaoks määratletud staatusekategooriad ja standardid, millele ettevõte peab iga kategooria puhul vastama,

— kasutatavad testimismenetlused,

— programmi järelevalve korra,

— meetmed, mida tuleb võtta, kui ettevõte kaotab mingil põhjusel oma staatuse,

— meetmed, mida tuleb võtta, kui programmi sätete kohaselt tehtud testide tulemused on positiivsed,

ii) vastavalt artikli 24 lõikes 2 osutatud korrale võib alapunktis i nimetatud programmi heaks kiita, kui see vastab nimetatud punktis sätestatud kriteeriumidele. Samal ajal või hiljemalt kolme kuu jooksul pärast programmi kinnitamist vastavalt artikli 24 lõikes 2 osutatud korrale määratletakse kindlaks võimalikud ühendusesiseses kaubanduses nõutavad täiendavad üldised või konkreetsed tagatised. Sellised tagatised ei või ületada liikmesriigis riiklikult rakendatavaid tagatisi,

iii) liikmesriikide programme võib muuta või täiendada artikli 24 lõikes 2 osutatud korras. Samas korras võib muuta punkti ii kohaselt määratletud tagatisi,

c) kui liikmesriik leiab, et tema territoorium või osa sellest on skreipist vaba:

i) peab ta esitama komisjonile asjakohased tõendavad dokumendid, milles on eelkõige märgitud:

— kokkuvõte haiguse varasematest esinemisjuhtudest tema territooriumil,

— seroloogilisel, mikrobioloogilisel, patoloogilisel või epidemioloogilisel uuringul põhineva vaatluse tulemused,

— ajavahemik, mille jooksul on vaatlusi tehtud,

— haiguse puudumise kindlakstegemise kord,

ii) täiendavad üldised ja konkreetsed tagatised, mida võib ühendusesiseses kaubanduses nõuda, tuleb määratleda artikli 24 lõikes 2 sätestatud korras. Sellised tagatised ei või ületada liikmesriigis riiklikult rakendatavaid tagatisi,

iii) asjaomane liikmesriik peab teatama komisjonile nimetatud haigusega seotud muudatustest kõigis alapunktis i täpsustatud üksikasjades. Alapunkti ii kohaselt määratletud tagatisi võib sellist teatamist silmas pidades muuta või tagastada artikli 24 lõikes 2 sätestatud korras,

▼M16

d) alates 1. jaanuarist 2005 kehtivad lammaste ja kitsede sperma ja embrüote puhul järgmised tingimused:

i) spermat ja embrüoid võetakse loomadelt, keda on sünnist saadik või viimase kolme eluaasta jooksul pidevalt peetud põllumajandusasutuses või -asutustes, mis vastavad alapunkti a alapunkti i nõuetele või alapunkti a alapunkti ii kohaselt kolm aastat; või

ii) lammaste sperma kogutakse ARR/ARR prioonvalgu genotüübiga isasloomadelt, nagu on määratletud komisjoni otsuse 2002/1003/EÜ ([1]) I lisas; või

iii) lammaste embrüo peab olema ARR/ARR prioonvalgu genotüübiga, nagu on määratletud komisjoni otsuse 2002/1003/EÜ I lisas.

▼B

II. TINGIMUSED, MILLE KOHALDAMINE SÕLTUB II LISA C PEATÜKI ALUSEL KINDLAKS MÄÄRATUD LOOMA PÄRITOLULIIKMESRIIGI VÕI ASUKOHALIIKMESRIIGI KATEGOORIAST

1. Lähetamisel teistesse liikmesriikidesse tuleb järgida artikli 15 lõikes 1 sätestatud eeskirju.

2. Veiste, lammaste ja kitsede päritoluliikmesriigi BSE kategooria teatatakse sihtliikmesriigile.

3. Järgmistesse kategooriatesse kuuluvatest liikmesriikidest või nende piirkondadest pärit või seal asunud veiste punktis 1 osutatud liikumise suhtes kohaldatakse järgmiseid tingimusi.

3. JA 4. KATEGOORIA

Loomad:

([1]) EÜT L 349, 24.12.2002, lk 105.

▼B

a) peavad olema sündinud, kasvanud ja viibinud karjas, kus ei ole vähemalt seitsme aasta jooksul olnud kinnitatud BSE juhtumeid; või

b) peavad olema sündinud pärast mäletsejalistele imetajate valkude söötmise keelu jõustumise kuupäeva.

5. KATEGOORIA

Loomad:

a) peavad olema sündinud pärast põllumajandusloomadele imetajate valkude söötmise keelu jõustumise kuupäeva; ning

b) peavad olema sündinud, kasvanud ja viibinud karjas, kus ei ole vähemalt seitsme aasta jooksul esinenud kinnitatud BSE juhtumeid ja kus on ainult põllumajandusettevõttes sündinud või samaväärse seisundiga karjadest pärit veised.

B PEATÜKK

Artikli 15 lõikes 2 osutatud TSE kahtluse või kinnitusega loomade järglaskonna suhtes kohaldatavad tingimused

Turule on keelatud viia kaks aastat enne või kaks aastat pärast haiguse kliiniliste tunnuste ilmnemist TSEsse nakatunud emaste veiste või BSE kinnitusega emaste lammaste või kitsede viimase järglaskonna loomi.

C PEATÜKK

Teatavate loomsete saaduste puhul ühendusesiseses kaubanduses kohaldatavad tingimused

I. Järgmiste loomsete saaduste puhul ei kohaldata artikli 16 lõikes 3 osutatud keeldu tingimusel, et need on pärit veistelt, mille puhul on täidetud järgmised II või III osa tingimused:

— värske liha,

— hakkliha,

— lihavalmistised,

— lihatooted,

— kodukiskjalistele mõeldud lemmikloomatoit.

Kuupäeval põhinev kava

II. Kooskõlas artikli 16 lõike 3 teise lõiguga võib turustada värsket liha, mille küljest on eemaldatud luud ja kõik luude külge kinnituvad koed, sealhulgas närvi- ja lümfikude, ja 5. kategooriasse kuuluvatest riikidest või piirkondadest pärit ja tingimustele vastavatelt loomadelt saadud I osas osutatud loomseid saadusi, juhul kui kõnealused saadused on pärit loomadelt, kes on sündinud pärast artikli 7 lõikes 2 sätestatud loomade söötmist käsitlevate standardite tõhusat rakendamist ja kui need on tunnistatud punktis 1 sätestatud tingimustele vastavaks ja kui need on toodetud punktis 9 sätestatud tingimustele vastavates põllumajandusettevõtetes. Pädev asutus tagab punktides 2–8 ja punktis 10 sätestatud kontrolle käsitlevate tingimuste järgimise.

1. Veis vastab kuupäeval põhineva kava tingimustele, kui ta on sündinud ja kasvanud asjaomases liikmesriigis ja kui tapmise ajal on tõendatud, et järgmised tingimused on täidetud:

a) loomal on kogu elu jooksul olnud kindlad identifitseerimistunnused, mille abil on võimalik tema ema ja päritolukarja kindlaks teha; looma individuaalse kõrvamärgi number, sünnikuupäev ja põllumajandusettevõte, kus ta sündis, ning liikumine pärast sündi on registreeritud kas looma ametlikus passis või ametlikus identifitseerimise ja jälgimise arvutisüsteemis; looma ema on teada;

b) loom on 6–30 kuud vana ning looma sünnikuupäeva on võimalik kontrollida ametlikust arvutiregistrist või looma jaoks väljastatud ametlikust passist;

c) pädev asutus on saanud ja kinnitanud tõendid selle kohta, et looma ema on elanud vähemalt kuus kuud pärast kava tingimustele vastava looma sündi;

d) looma emal ei ole olnud BSEd ega BSE esinemise kahtlust.

Kontrollid

2. Kui tapmiseks ettenähtud loom või tapmise jaoks sätestatud tingimused ei vasta käesoleva määruse nõuetele, tuleb loom viivitamata tagasi saata ja tema pass konfiskeerida. Kui see teave ilmneb pärast tapmist, peab pädev asutus viivitamata peatama sertifikaatide väljastamise ja tühistama juba

▼B

väljaantud sertifikaadid. Kui loomad on juba lähetatud, peab pädev asutus teavitama sihtkoha pädevat asutust. Sihtkoha pädev asutus peab võtma vajalikud meetmed.

3. Tingimustele vastavad loomad tuleb tappa tapamajades, mida ei kasutata muude veiste kui kuupäeval põhineva kava ja sertifitseeritud karja kava alusel tapetavate loomade tapmiseks.

4. Pädev asutus peab ise kontrollima, et lõikusettevõttes kasutatav menetlus tagab järgmiste lümfisõlmede kõrvaldamise:

   õndlalümfisõlm, istmikulümfisõlm, pindmine kubemelümfisõlm, süva kubemelümfisõlm, mediaalne ja lateraalne niudelümfisõlm, neerulümfisõlm, eesmine reielümfisõlm, nimmelümfisõlm, kaelaroide-lümfisõlm, rinnakulümfisõlm, abaluu-eesne lümfisõlm, kaenlalümfisõlm, kaudaalne süva kaelalümfisõlm.

5. Kuni tapmiseni peab ametliku jälgimissüsteemi abil olema võimalik jälgida liha kuni turustuskõlbliku loomani või pärast tükeldamist kuni samas partiis tükeldatud loomadeni. Pärast tapmist peavad I osas osutatud värske liha ja lihatoodete sildid võimaldama välja selgitada looma, kellelt liha või tooted on saadud, et asjaomast partiid oleks võimalik tagasi tuua. Lemmikloomatoidu puhul peavad sellist tuvastamist võimaldama täiendavad dokumendid ja registrid.

6. Kõikidel heakskiidetud turustuskõlblikel rümpadel peavad olema kõrvamärgiga seotud individuaalsed numbrid.

7. Liikmesriikidel peavad olema üksikasjalikud dokumenteerimiseeskirjad, mis hõlmavad:

   a) jälgimist ja kontrolle enne tapmist;

   b) kontrolle tapmise ajal;

   c) kontrolle lemmikloomatoidu töötlemise ajal;

   d) pärast tapmist sildistamise ja sertifitseerimisega seotud nõudeid kuni müügikohani.

8. Pädev asutus peab kehtestama süsteemi nõuete täitmise kohta tehtud kontrollide registreerimiseks, nii et saaks tõendada kontrollide tegemist.

Põllumajandusettevõte

9. Heakskiidu saamiseks peab põllumajandusettevõte kehtestama süsteemi, mille abil on turustuskõlblikku liha ja/või tooteid võimalik identifitseerida kuni turustuskõlbliku loomani, kellelt liha või tooted on saadud, või pärast tükeldamist samas partiis tükeldatud loomadeni. Süsteem peab võimaldama identifitseerida liha või loomsete saaduste algupära kõikidel etappidel ja registreid tuleb alles hoida vähemalt kaks aastat. Põllumajandusettevõtte juhtkond peab teatama pädevale asutusele kirjalikult kasutusele võetud süsteemi üksikasjad.

10. Pädev asutus peab põllumajandusettevõtte esitatud süsteemi hindama, selle heaks kiitma ning seda jälgima, et tagada toote täielik jaotamine ja tuvastamine kõikidel etappidel.

Sertifitseeritud karja kava

III. Kooskõlas artikli 16 lõike 3 teise lõiguga võib turustada värsket liha, mille küljest on eemaldatud luud ja kõik luude külge kinnituvad koed, sealhulgas närvi- ja lümfikude, ja 5. kategooriasse kuuluvatest riikidest või piirkondadest pärit ja tingimustele vastavatelt loomadelt saadud I osas osutatud loomseid saadusi, juhul kui kõnealused saadused on pärit loomadelt, kelle puhul on tõendatud, et nad vastavad punktis 2 sätestatud tingimustele, ja kes on pärit karjadest, kus BSE esinemist ei ole tuvastatud viimase seitsme aasta jooksul, ja kes on tunnistatud vastavaks punktis 1 osutatud tingimustele, ja kui kõnealused loomsed saadused on toodetud punktis 11 sätestatud tingimustele vastavates põllumajandusettevõtetes. Pädev asutus tagab punktides 3–10 ja punktis 12 sätestatud elektroonilise jälgimissüsteemi ja kontrolli tingimuste järgimise.

Karjade puhul kohaldatavad tingimused

1. a) Kari on ühtne ja eraldiseisev loomade rühm, mida hoitakse, majutatakse ja peetakse teistest loomarühmadest täielikult eraldi, ning sellel on oma karjakood ning karja kuuluvate loomade identifitseerimisnumbrid.

   b) Kari vastab turuleviimise tingimustele, kui karjas olevatel või karjas olnud loomadel ei ole vähemalt seitsme aasta jooksul olnud kinnitatud BSE juhtumeid ega juhtumeid, mille puhul BSE diagnoosi pole ümber lükatud.

▼B

c) Erandina punkti b sätetest võib pärast pädeva asutuse poolt läbi viidud põhjalikku uuringut alla seitsme aasta vanuse karja lugeda turuleviimise tingimusele vastavaks, tingimusel et:

i) kõik äsja asutatud karjas sündinud või karja toodud loomad vastavad punkti 2 alapunktides a, d ja e sätestatud tingimustele; ning

ii) kari on kogu oma olemasolu ajal vastanud punktis b sätestatud tingimustele.

d) Kui kari on äsja asutatud põllumajandusettevõttes, mille karjas oleval või karjas olnud loomal on tuvastatud BSE esinemine, võib sellise karja lugeda tingimustele vastavaks alles pärast pädeva asutuse läbiviidavat põhjalikku uuringut, milles tõendatakse, et järgmised tingimused on täidetud pädevat asutust rahuldaval viisil:

i) kõik põllumajandusettevõtte nakatunud karjas varem olnud loomad on kõrvaldatud või tapetud;

ii) kogu sööt on kõrvaldatud ja hävitatud ning kõik söödamahutid on korralikult puhastatud;

iii) kõik hooned on tühjendatud ja enne uute loomade toomist põhjalikult puhastatud;

iv) kõik punktis c sätestatud tingimused on täidetud.

Looma suhtes kohaldatavad tingimused

2. a) Andmed looma sünni, identifitseerimise ja liikumise kohta on registreeritud ametlikus elektroonilises jälgimissüsteemis;

b) loom on 6–30 kuud vana ning looma sünnikuupäeva on võimalik kontrollida ametlikust arvutiregistrist;

c) looma ema on elanud vähemalt kuus kuud pärast kava tingimustele vastava looma sündi;

d) looma emal ei ole olnud BSEd ega BSE esinemise kahtlust;

e) looma sünnikari ja kõik karjad, kus ta on olnud, on tingimustele vastavad.

Elektrooniline jälgimissüsteem

3. Punkti 2 alapunktis a osutatud ametlik elektrooniline jälgimissüsteem kiidetakse heaks ainult juhul, kui seda on kasutatud piisavalt kaua, et sisaldada kogu loomade eluiga ja liikumist käsitlevat teavet, mis on vajalik käesoleva määruse nõuete järgimise kontrollimiseks, ja hõlmab üksnes pärast süsteemi kasutuselevõttu sündinud loomi. Arvutisse salvestatud teavet süsteemi kasutuselevõtule eelneva ajavahemiku kohta ei aktsepteerita.

Kontrollid

4. Kui tapmiseks ettenähtud loom või tapmise jaoks sätestatud tingimused ei vasta käesoleva määruse nõuetele, tuleb loom viivitamata tagasi saata ja tema pass konfiskeerida. Kui see teave ilmneb pärast tapmist, peab pädev asutus viivitamata peatama sertifikaatide väljastamise ja tühistama juba väljaantud sertifikaadid. Kui loomad on juba lähetatud, peab pädev asutus teavitama sihtkoha pädevat asutust. Sihtkoha pädev asutus peab võtma vajalikud meetmed.

5. Tingimustele vastavad loomad tuleb tappa tapamajades, mida kasutatakse üksnes kuupäeval põhineva kava ja sertifitseeritud karja kava alusel tapetavate loomade tapmiseks.

6. Pädev asutus peab ise kontrollima, et lõikusettevõttes kasutatav menetlus tagab järgmiste lümfisõlmede kõrvaldamise:

õndlalümfisõlm, istmikulümfisõlm, pindmine kubemelümfisõlm, süva kubemelümfisõlm, mediaalne ja lateraalne niudelümfisõlm, neerulümfisõlm, eesmine reielümfisõlm, nimmelümfisõlm, kaelaroide-lümfisõlm, rinnakulümfisõlm, abaluu-eesne lümfisõlm, kaenlalümfisõlm, kaudaalne süva kaelalümfisõlm.

7. Kuni tapmiseni peab ametliku elektroonilise jälgimissüsteemi abil olema võimalik jälgida liha kuni turustuskõlbliku looma karjani või pärast tükeldamist kuni samas partiis tükeldatud loomadeni. Pärast tapmist peavad I osas osutatud värske liha ja lihatoodete sildid võimaldama välja selgitada asjaomase looma karja, et asjaomast partiid oleks võimalik tagasi tuua. Lemmikloomatoidu puhul peavad sellist jälgimist võimaldama täiendavad dokumendid ja registrid.

8. Kõikidel heakskiidetud turustuskõlblikel rümpadel peavad olema kõrvamärgiga seotud individuaalsed numbrid.

▼B

9. Liikmesriikidel peavad olema üksikasjalikud dokumenteerimiseeskirjad, mis hõlmavad:

   a) jälgimist ja kontrolle enne tapmist;

   b) kontrolle tapmise ajal;

   c) kontrolle lemmikloomatoidu töötlemise ajal;

   d) pärast tapmist sildistamise ja sertifitseerimisega seotud nõudeid kuni müügikohani.

10. Pädev asutus peab kehtestama süsteemi nõuete täitmise kohta tehtud kontrollide registreerimiseks, nii et saaks tõendada kontrollide tegemist.

Põllumajandusettevõte

11. Heakskiidu saamiseks peab põllumajandusettevõte kehtestama süsteemi, mille abil on turustuskõlblikku liha ja/või tooteid võimalik identifitseerida kuni päritolukarjani või pärast tükeldamist kuni samas partiis tükeldatud loomadeni. Süsteem peab võimaldama identifitseerida liha või loomsete saaduste algupära kõikidel etappidel ja registreid tuleb alles hoida vähemalt kaks aastat. Põllumajandusettevõtte juhtkond peab teatama pädevale asutusele kirjalikult kasutusele võetud süsteemi üksikasjad.

12. Pädev asutus peab põllumajandusettevõtte esitatud süsteemi hindama, selle heaks kiitma ning seda jälgima, et tagada toote täielik jaotamine ja tuvastamine kõikidel etappidel.

D PEATÜKK

Eksporditingimused

Eksportimisel kolmandatesse riikidesse kohaldatakse elusveiste ja nendest saadud loomsete saaduste suhtes käesolevas määruses ühendusesiseseks kaubanduseks sätestatud eeskirju.

▼B

IX LISA

ELUSLOOMADE, EMBRÜOTE, MUNARAKKUDE JA LOOMSETE SAADUSTE IMPORT ÜHENDUSSE

A PEATÜKK

1. kategooriasse kuuluvatest riikidest või piirkondadest importimisel peab pädev asutus veiste ja veistelt pärit kaupade puhul, mille jaoks on käesolevas määruses sätestatud erieeskirjad, arvesse võtma rahvusvahelise veterinaartõendi esitamist, mis tõendab, et vastav riik või piirkond vastab vastava kategooria jaoks II lisa C peatükis sätestatud tingimustele.

B PEATÜKK

Veiste import

A. Veiste importimisel 2. kategooriasse kuuluvast riigist või piirkonnast tuleb esitada rahvusvaheline veterinaartõend, mis tõendab, et:

a) imetajatelt saadud valkude söötmine mäletsejalistele on keelatud ja seda keeldu on tõhusalt kohaldatud;

b) ühendusse eksportimiseks ettenähtud veised on identifitseeritud alalise identifitseerimissüsteemi abil, mis võimaldab kindlaks teha nende ema ja päritolukarja, ning loomad ei kuulu BSE kahtlusega emasloomade järglaskonda.

B. Veiste importimisel 3. kategooriasse kuuluvatest riikidest või piirkondadest tuleb esitada rahvusvaheline veterinaartõend, mis tõendab, et:

1. imetajatelt saadud valkude söötmine mäletsejalistele on keelatud ja seda keeldu on tõhusalt kohaldatud;

2. ühendusse eksportimiseks ettenähtud veised:

— on identifitseeritud alalise identifitseerimissüsteemi abil, mis võimaldab kindlaks teha nende ema ja päritolukarja, ning loomad ei kuulu BSE kahtlusega või BSE kinnitusega emasloomade järglaskonda,

— on sündinud, kasvanud ja viibinud karjas, kus ei ole vähemalt seitsme aasta jooksul esinenud kinnitatud BSE juhtumeid, või

— on sündinud pärast mäletsejalistele imetajate valkude söötmise keelu jõustumise kuupäeva.

C. Veiste importimisel 4. kategooriasse kuuluvatest riikidest või piirkondadest tuleb esitada rahvusvaheline veterinaartõend, mis tõendab, et:

1. imetajatelt saadud valkude söötmine mäletsejalistele on keelatud ja seda keeldu on tõhusalt kohaldatud;

2. ühendusse eksportimiseks ettenähtud veised:

a) on identifitseeritud alalise identifitseerimissüsteemi abil, mis võimaldab kindlaks teha nende ema ja päritolukarja, ning loomad ei kuulu BSE kahtlusega või BSE kinnitusega emasloomade järglaskonda; ning

b) on sündinud, kasvanud ja viibinud karjas, kus ei ole vähemalt seitsme aasta jooksul esinenud kinnitatud BSE juhtumeid; või

c) on sündinud pärast mäletsejalistele imetajate valkude söötmise keelu jõustumise kuupäeva.

D. Veiste importimisel 5. kategooriasse kuuluvatest riikidest või piirkondadest tuleb esitada rahvusvaheline veterinaartõend, mis tõendab, et:

1. imetajatelt saadud valkude söötmine põllumajandusloomadele on keelatud ja seda keeldu on tõhusalt kohaldatud;

2. kõik nakatunud veised tapetakse ning hävitatakse täielikult ning:

a) kui tegemist on emasloomadega, tapetakse ja hävitatakse samuti looma järglased, kes on sündinud kahe aasta jooksul enne või kahe aasta jooksul pärast haiguse esimeste kliiniliste tunnuste ilmnemist;

b) tapetakse ja hävitatakse kõik sama kohordi veised,

kui sellised loomad on selles riigis või piirkonnas veel elus;

3. ühendusse eksportimiseks ettenähtud loomad:

a) on sündinud pärast põllumajandusloomadele imetajate valkude söötmise keelu jõustumise kuupäeva;

▼B

b) on identifitseeritud alalise identifitseerimissüsteemi abil, mis võimaldab kindlaks teha nende ema ja päritolukarja, ning loomad ei kuulu BSE kahtlusega või BSE kinnitusega emasloomade järglaskonda;

JA

c) on sündinud, kasvanud ja viibinud karjas, kus ei ole esinenud kunagi kinnitatud BSE juhtumit ja kus on ainult põllumajandusettevõttes sündinud veised või samaväärse tervisliku seisundiga karjadest pärit veised; ja

d) on sündinud, kasvanud ja viibinud karjas, kus ei ole vähemalt seitsme aasta jooksul esinenud kinnitatud BSE juhtumit ja kus on ainult põllumajandusettevõttes sündinud veised või samaväärse tervisliku seisundiga karjadest pärit veised.

C PEATÜKK

Veistelt saadud värske liha ja loomsete saaduste import

A. Värske liha (kondiga või konditustatud) ja veistelt pärit saaduste importimisel 2. kategooriasse kuuluvatest riikidest või piirkondadest tuleb esitada rahvusvaheline veterinaartõend, mis tõendab, et imetajatelt saadud valkude söötmine mäletsejalistele on keelatud ja seda keeldu on tõhusalt kohaldatud.

B. Värske liha (kondiga või konditustatud) ja veistelt pärit saaduste importimisel 3. kategooriasse kuuluvatest riikidest või piirkondadest tuleb esitada rahvusvaheline veterinaarsertifikaat, mis tõendab, et:

a) imetajatelt saadud valkude söötmine mäletsejalistele on keelatud ja seda keeldu on tõhusalt kohaldatud;

b) ühendusse eksportimiseks ettenähtud värske liha või veistelt pärit saadused ei sisalda V lisas osutatud määratletud riskiteguriga materjali või koljuluust või selgroost saadud lihamassi ega ole nendest saadud.

C. Värske liha (kondiga või konditustatud) ja veistelt pärit lihatoodete importimisel 4. kategooriasse kuuluvatest riikidest või piirkondadest tuleb esitada rahvusvaheline veterinaartõend, mis tõendab, et:

1. imetajatelt saadud valkude söötmine mäletsejalistele on keelatud ja seda keeldu on tõhusalt kohaldatud;

2. ühendusse eksportimiseks ettenähtud värske liha või veistelt pärit saadused ei sisalda V lisas osutatud määratletud riskiteguriga materjali või koljuluust või selgroost saadud lihamassi ega ole nendest saadud.

D. 5. kategooriasse kuuluvatest riikidest või piirkondadest ei tohi importida värsket liha ega veistelt pärit saadusi, välja arvatud VIII lisa C peatüki I jaos loetletud loomsed saadused. Kõnealusel impordil tuleb esitada rahvusvaheline veterinaarsertifikaat, mis tõendab, et:

1. kõnealused saadused vastavad artikli 16 lõikes 2 ja VIII lisa C peatüki II ja III jaos sätestatud tingimustele;

2. ühendusse eksportimiseks ettenähtud lihatooted ei sisalda F peatükis osutatud tooteid ega V lisas kirjeldatud määratletud riskiteguriga materjali ega ole nendest saadud;

3. on olemas süsteem, mille abil on võimalik jälgida värsket liha ja veistelt pärit saadusi kuni nende päritoluettevõtteni;

4. veised, kellelt ühenduse eksportimiseks ettenähtud liha või lihatooted on pärit:

a) olid identifitseeritud alalise identifitseerimissüsteemi abil, mis võimaldab kindlaks teha nende ema ja päritolukarja;

b) ei kuulu BSE kahtlusega või BSE kinnitusega emasloomade järglaskonda; ja:

— on sündinud pärast põllumajandusloomadele imetajate valkude söötmise keelu jõustumise kuupäeva, või

— on sündinud, kasvanud ja viibinud karjas, kus ei ole vähemalt seitsme aasta jooksul esinenud kinnitatud BSE juhtumeid;

5. imetajatelt saadud valkude söötmine põllumajandusloomadele on keelatud ja seda keeldu on tõhusalt kohaldatud;

6. kõik nakatunud veised tapetakse ning hävitatakse täielikult ning:

a) kui tegemist on emasloomadega, tapetakse ja hävitatakse samuti looma järglased, kes on sündinud kahe aasta jooksul enne või kahe aasta jooksul pärast haiguse esimeste kliiniliste tunnuste ilmnemist;

b) tapetakse ja hävitatakse kõik sama kohordi veised,

kui sellised loomad on selles riigis või piirkonnas elus.

▼B

D PEATÜKK

Veiste embrüote ja munarakkude import

A. Veiste embrüote/munarakkude importimisel 2. kategooriasse kuuluvatest riikidest või piirkondadest tuleb esitada rahvusvaheline veterinaartõend, mis tõendab, et:

1. imetajatelt saadud valkude söötmine mäletsejalistele on keelatud ja seda keeldu on tõhusalt kohaldatud;
2. embrüod/munarakud on kogutud, töödeldud ja ladustatud vastavalt direktiivi 89/556/EÜ ([1]) A ja B lisa sätetele.

B. Veiste embrüote/munarakkude importimisel 3. kategooriasse kuuluvatest riikidest või piirkondadest tuleb esitada rahvusvaheline veterinaartõend, mis tõendab, et:

1. imetajatelt saadud valkude söötmine mäletsejalistele on keelatud ja seda keeldu on tõhusalt kohaldatud;
2. ühendusse eksportimiseks mõeldud munarakud/embrüod on pärit emasloomadelt, kes:
   a) on identifitseeritud alalise identifitseerimissüsteemi abil, mis võimaldab kindlaks teha nende ema ja päritolukarja, ning loomad ei kuulu BSE kinnitusega emasloomade järglaskonda;
   b) ei kuulu BSE kahtluse või kinnitusega emasloomade järglaskonda;
   c) ei olnud embrüote kogumise ajal BSE taudikahtlusega;
3. munarakud/embrüod on kogutud, töödeldud ja ladustatud vastavalt direktiivi 89/556/EMÜ A ja B lisa sätetele.

C. Veiste embrüote/munarakkude importimisel 4. kategooriasse kuuluvatest riikidest või piirkondadest tuleb esitada rahvusvaheline veterinaartõend, mis tõendab, et:

1. imetajatelt saadud valkude söötmine mäletsejalistele on keelatud ja seda keeldu on tõhusalt kohaldatud;
2. ühendusse eksportimiseks ettenähtud munarakud/embrüod on pärit emasloomadelt, kes:
   a) on identifitseeritud alalise identifitseerimissüsteemi abil, mis võimaldab kindlaks teha nende ema ja päritolukarja, ning loomad ei kuulu BSE kahtluse või kinnitusega emasloomade järglaskonda;
   b) ei ole BSEsse nakatunud;
   c) ei olnud embrüote kogumise ajal BSE taudikahtlusega; ning
      i) on sündinud pärast mäletsejalistele imetajate valkude söötmise keelu jõustumise kuupäeva; või
      ii) on sündinud, kasvanud ja viibinud karjas, kus ei ole vähemalt seitsme aasta jooksul esinenud kinnitatud BSE juhtumeid;
3. munarakud/embrüod on kogutud, töödeldud ja ladustatud vastavalt direktiivi 89/556/EMÜ A ja B lisa sätetele.

D. Veiste embrüote/munarakkude importimisel 5. kategooriasse kuuluvatest riikidest või piirkondadest tuleb esitada rahvusvaheline veterinaartõend, mis tõendab, et:

1. imetajatelt saadud valkude söötmine aretusloomadele on keelatud ja seda keeldu on tõhusalt kohaldatud;
2. kõik nakatunud veised ja emasloomade puhul nende järglased, kes on sündinud kahe aasta jooksul enne või kahe aasta jooksul pärast haiguse kliiniliste tunnuste ilmnemist, on tapetud ja täielikult hävitatud;
3. ühendusse eksportimiseks ettenähtud munarakud/embrüod on pärit emasloomadelt, kes:
   a) on identifitseeritud alalise identifitseerimissüsteemi abil, mis võimaldab kindlaks teha nende ema ja päritolukarja, ning loomad ei kuulu BSE kahtluse või kinnitusega emasloomade järglaskonda;
   b) ei ole BSEsse nakatunud;
   c) ei olnud embrüote kogumise ajal BSE taudikahtlusega; ning

([1]) Nõukogu 25. septembri 1989. aasta direktiiv 89/556/EMÜ loomatervishoiu nõuete kohta, millega reguleeritakse koduveiste embrüote ühendusesisest kaubandust ja kolmandatest riikidest importimist (EÜT L 302, 19.10.1989, lk 1). Direktiivi on viimati muudetud komisjoni otsusega 94/113/EÜ (EÜT L 53, 24.2.1994, lk 23).

▼B

i) on sündinud pärast aretusloomadele imetajate valkude söötmise keelu jõustumise kuupäeva;

ii) ei ole kunagi saanud imetajatelt pärit valkusid sisaldavat sööta ja kes on sündinud, kasvanud ja viibinud karjas, kus ei ole vähemalt seitsme aasta jooksul esinenud kinnitatud BSE juhtumit ja kus on ainult põllumajandusettevõttes sündinud veised või samaväärse tervisliku seisundiga karjadest pärit veised;

4. munarakud/embrüod on kogutud, töödeldud ja ladustatud rangelt kooskõlas direktiivi 89/556/EMÜ A ja B lisa sätetega.

▼M12

E PEATÜKK

Lammaste ja kitsede import

Pärast 1. oktoobrit 2003 tuleb lammaste ja kitsede ühendusse importimisel esitada veterinaarsertifikaat, mis tõendab, et:

a) loomad on sündinud ja neid on pidevalt kasvatatud põllumajandusettevõtetes, milles pole kunagi diagnoositud skreipijuhtumit ja et – tõuaretuseks mõeldud lammaste ja kitsed puhul – loomad vastavad VIII lisa A peatüki I osa punkti a alapunktis i sätestatud nõuetele;

b) või et tegemist on komisjoni otsuse 2002/1003/EÜ I lisas määratletud ARR/ARR prioonvalgu genotüübiga lammastega, kes on pärit põllumajandusettevõttest, milles viimase kuue kuu jooksul pole esinenud ühtki skreipijuhtumit.

Kui aretuslambad ja -kitsed on ette nähtud saatmiseks liikmesriiki, mille territooriumi või selle osa suhtes kohaldatakse VIII lisa A peatüki I osa punktide b või c sätteid, peavad need vastama artikli 24 lõikes 2 osutatud korra alusel määratletud täiendavatele üldistele või konkreetsetele tagatistele.

▼B

F PEATÜKK

Vastavalt artikli 16 lõikele 3 on 5. kategooriasse kuuluvatest kolmandatest riikidest või nende piirkondadest keelatud ühendusse importida VIII lisa C peatükis osutatud loomseid saadusi juhul, kui need sisaldavad järgmiseid mäletsejalistelt saadud tooteid või materjale või kui kõnealused tooted on nendest saadud:

— lihamass,

— kariloomadele söötmiseks ettenähtud kaltsiumdivesinikfosfaat,

— želatiin, välja arvatud nahast toodetud želatiin,

— mäletsejalistelt saadud sulatatud rasv ja selle teisendtooted, välja arvatud juhul, kui need on toodetud eraldatud rasvkoest, mis on tunnistatud toidukõlblikuks, või toormaterjalidest, mida on töödeldud kooskõlas otsuses 1999/534/EÜ osutatud standarditega.

G PEATÜKK

Kui loomseid saadusi imporditakse sellistest kolmandatest riikidest või nende piirkondadest, mis ei kuulu 1. kategooriasse, tuleb ühenduse õigusaktidega nõutavatele asjakohastele sertifikaatidele lisada tootjariigi pädeva asutuse töötaja allkirjastatud deklaratsioon järgmises sõnastuses:

”Loomne saadus ei sisalda Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2001. aasta määruse (EÜ) nr 999/2001 (millega kehtestatakse teatavate transmissiivsete spongioossete entsefalopaatiate vältimise, kontrolli ja likvideerimise eeskirjad) V lisas osutatud määratletud riskiteguriga materjali ega veiste koljuluudest või selgroost saadud lihamassi ega ole sellise materjali teisendtoode. Loomi ei ole tuimastatud ja tapetud koljuõõnde süstitud gaasiga ega tapetud vigastamise teel pärast kesknärvisüsteemikudede tuimastamist koljuõõnde viidava vardakujulise instrumendiga.”

▼M16

H PEATÜKK

Lammaste ja kitsede sperma ja embrüote import

Alates 1. jaanuarist 2005 peavad ühendusse imporditavad lammaste ja kitsede sperma ja embrüod vastama VIII lisa A peatüki I osa alapunkti d nõuetele.

▼B

X LISA

TUGILABORID, PROOVIVÕTT JA LABORATOORSETE ANALÜÜSIDE MEETODID

A PEATÜKK

Riiklikud tugilaborid

1. Määratud riiklikud tugilaborid:

   a) omavad seadmeid ja eksperte, et igal ajal ja eelkõige kõnealuse haiguse esimesel ilmnemisel oleks võimalik määrata kindlaks TSE tekitaja tüüp ja tüvi ning kinnitada piirkondlikest diagnostikalaboritest saadud tulemusi; kui nakkusetekitaja tüve tüüpi ei suudeta identifitseerida, näeb riiklik tugilabor ette korra, millega tagatakse, et tüve identifitseerimine antakse üle ühenduse tugilaborile;

   b) kontrollivad piirkondlikes diagnostikalaborites kasutatavaid diagnostikameetodeid;

   c) vastutavad diagnostikastandardite ja -meetodite koordineerimise eest liikmesriigis. Selleks:

      — võib saata diagnostilisi reagente liikmesriigi poolt heakskiidetud laboritesse,

      — kontrollitakse liikmesriigis kasutatavaid diagnostilisi reagente,

      — korraldatakse regulaarselt võrdluskatseid,

      — säilitatakse kõnealuse haiguse tekitajate isolaate või selliseid tekitajaid sisaldavaid vastavaid kudesid,

      — tagatakse liikmesriigi poolt määratud diagnostikalaborites saadud tulemuste kinnitamine;

   d) tehakse koostööd ühenduse tugilaboriga.

2. Erandina punktist 1 peavad liikmesriigid, kus ei ole riiklikku tugilaborit, siiski kasutama ühenduse tugilabori või teiste liikmesriikide riiklike tugilaborite teenuseid.

▼M23

3. Riiklikud tugilaborid on:

Austria	Österreichische Agentur für Gesundheit und Ernährungssicherheit GmbH, Institut für veterinärmedizinische Untersuchungen Mödling Robert Koch Gasse 17 A-2340 Mödling
Belgia	CERVA -CODA-VAR Centre d'Étude et de Recherches Vétérinaires et Agrochimiques Centrum voor Onderzoek in Diergeneeskunde en Agrochemie Veterinary and Agrochemical Research Centre Groeselenberg 99 B-1180 Bruxelles
Küpros	State Veterinary Laboratories Veterinary Services CY-1417 Athalassa Nicosia
Tšehhi Vabariik	Státní veterinární ústav Jihlava Rantířovská 93 586 05 Jihlava
Taani	Danmarks Fødevareforskning Bülowsvej 27 DK-1790 København V

▼**M23**

Eesti	Veterinaar- ja Toidulaboratoorium Kreutzwaldi 30 Tartu 51006
Soome	Eläinlääkintä- ja elintarvikelaitos Hämeentie 57 FIN-00550 Helsinki
Prantsusmaa	Agence française de sécurité sanitaire des aliments Laboratoire de pathologie bovine 31, avenue Tony Garnier 69 364 LYON CEDEX 07
Saksamaa	Friedrich-Loeffler-Institut, Bundesforschungsinstitut für Tiergesundheit Anstaltsteil Insel Riems Boddenblick 5A D-17498 Insel Riems
Kreeka	Ministry of Agriculture — Veterinary Laboratory of Larisa 7th km of Larisa — Trikala Highway GR-411 10 Larisa
Ungari	Országos Állategészségügyi Intézet (OÁI) Pf. 2. Tábornok u. 2. H-1581 Budapest
Iirimaa	Central Veterinary Research Laboratory Young's Cross Celbridge Co. Kildare
Itaalia	Istituto Zooprofilattico Sperimentale del Piemonte, Liguria e Valle d'Aosta — CEA Via Bologna, 148 I-10154 Torino
Läti	State Veterinary Medicine Diagnostic Centre Lejupes Str. 3 Riga LV 1076
Leedu	Nacionalinė veterinarijos laboratorija J. Kairiūkščio g. 10 LT-08409 Vilnius
Luksemburg	CERVA -CODA-VAR Centre d'Étude et de Recherches Vétérinaires et Agrochimiques Centrum voor Onderzoek in Diergeneeskunde en Agrochemie Veterinary and Agrochemical Research Centre Groeselenberg 99 B-1180 Bruxelles
Malta	National Veterinary Laboratory Albert Town Marsa

▼M23

Madalmaad	Centraal Instituut voor Dierziektecontrole-Lelystad Houtribweg 3g 8221 RA Lelystad Postbus 2004 8203 AA Lelystad
Poola	Państwowy Instytut Weterynaryjny (PIWet) 24-100 Puławy al. Partyzantów 57
Portugal	Laboratório Nacional de Investigação Veterinária Estrada de Benfica 701 P-1500 Lisboa
Slovakkia	State Veterinary Institute Zvolen Pod dráhami 918 SK-960 86, Zvolen
Sloveenia	National Veterinary Institute Gerbičeva 60 1000 Ljubljana
Hispaania	Laboratorio Central de Veterinaria (Algete) Ctra. de Algete km. 8 28110 Algete (Madrid)
Rootsi	National Veterinary Institute S-751 89 Uppsala
Ühendkuningriik	Veterinary Laboratories Agency Woodham Lane New Haw Addlestone Surrey KT15 3NB

▼B

B PEATÜKK

Ühenduse tugilabor

1. Ühenduse tugilabor TSE puhul on:

   The Veterinary Laboratories Agency
   Woodham Lane
   New Haw
   Addlestone
   Surrey KT15 3NB
   United Kingdom

2. Ühenduse tugilabori kohustused ja ülesanded on:

   a) kooskõlastada komisjoniga konsulteerides liikmesriikides kasutatavaid BSE diagnostikameetodeid, eriti:

      — ladustada ja tarnida haigusetekitajat sisaldavaid vastavaid kudesid vajalike diagnostiliste testide arendamiseks või tegemiseks või tekitaja tüve määramiseks,

      — tarnida riiklikele tugilaboritele standardseerumeid ja muid võrdlusreaktiive, et standardida liikmesriikides kasutatavaid teste ja reaktiive,

      — koostada ja säilitada TSE tekitajaid ja tüvesid sisaldavate kudede kogu,

      — korraldada ühenduse tasandil diagnostikaprotseduuride regulaarseid võrdluskatseid,

      — koguda ja kõrvutada andmeid ja teavet ühenduses kasutatavate diagnostikameetodite ja läbiviidud katsete tulemuste kohta,

      — iseloomustada TSE tekitajate isolaate kõige kaasaegsemate meetodite abil, et võimaldada mõista paremini haiguse epidemioloogiat,

▼B

— pidada sammu TSE järelevalve, epidemioloogia ja vältimise arenguga kogu maailmas,

— hankida teadmisi prioonhaiguste kohta, et võimaldada kiiret eristusdiagnoosi,

— omandada põhjalikke teadmisi TSE kontrolliks ja likvideerimiseks kasutatavate diagnostiliste meetodite ja nende kasutamise kohta;

b) aidata aktiivselt kaasa TSE puhangute diagnoosimisele liikmesriikides, uurides diagnoosi kinnitamiseks, iseloomustamiseks ja epidemioloogiliseks uurimiseks laborile saadetud TSEsse nakatunud loomade proove;

c) hõlbustada laboridiagnostika ekspertide väljaõpet või ümberõpet, et ühtlustada diagnostikamenetlusi kogu ühenduses.

▼M18

C PEATÜKK

Proovivõtmine ja laboratoorne kontroll

1. ***Proovivõtmine***

Kõik TSE tuvastamiseks uuritavad proovid kogutakse Rahvusvahelise Episootiaameti (IOE/OIE) maismaaloomade diagnostiliste testide ja vaktsiinide käsiraamatu "*Manual for diagnostic tests and vaccines for Terrestrial Animals*" (edaspidi "käsiraamat") viimases väljaandes sätestatud meetodeid ja protokolle kasutades. OIE meetodite ja protokollide puudumisel ja piisava materjali kättesaadavuse kindlustamiseks tagab pädev asutus ühenduse tugilabori väljatöötatud juhendile vastavate proovivõtumeetodite ja protokollide kasutamise. Eelkõige püüab pädev asutus koguda väikemäletsejaliste puhul osa väikeajust ja terve ajutüve ning säilitab vähemalt pooled kogutud kudedest värskena ja mitte külmutatult kuni kiirtesti või kinnitava testi negatiivse tulemuse selgumiseni.

Proovid märgistatakse õigesti, võimaldamaks looma tuvastamist, kellelt proovid võeti.

2. ***Laboratooriumid***

Kõik TSE laboratoorsed uuringud teostatakse pädevalt asutuselt sellekohase tunnustuse saanud laboratooriumides.

3. ***Meetodid ja protokollid***

3.1. Laboratoorne kontroll BSE tuvastamiseks veistel

a) *Haiguskahtlusega juhtumid*

Veistelt pärinevatele artikli 12 lõike 2 sätete kohaselt laboratoorsele testimisele saadetud proovidele teostatakse histopatoloogiline analüüs vastavalt käsiraamatu viimases väljaandes sätestatule, välja arvatud juhul, kui materjal on autolüüsunud. Kui histopatoloogilise uuringu tulemus on ebaselge või negatiivne või kui materjal on autolüüsunud, uuritakse kudesid mõne muu käsiraamatus sätestatud diagnostilise meetodi abil (immunotsütokeemia, immunoblotanalüüs või iseloomulike fibrillide tuvastamine elektronmikroskoopia abil). Samas ei ole kiirtestide kasutamine sel eesmärgil lubatud.

Kui ühe kõnealuse uuringu tulemus on positiivne, käsitletakse looma positiivse BSE juhtumina.

b) *BSE seire*

Veistest pärinevaid III lisa A peatüki I osa ("Veiste seire") sätete kohaselt laboratoorsele testimisele saadetud proove analüüsitakse kiirtesti abil.

Kui kiirtesti tulemus on ebaselge või positiivne, viiakse prooviga ametlikus laboratooriumis viivitamata läbi kinnitavad uuringud. Kinnitavaid uuringuid alustatakse käsiraamatu viimase väljaande sätete kohase ajutüve histopatoloogilise analüüsiga, välja arvatud juhul, kui materjal on autolüüsunud või muul põhjusel histopatoloogilise analüüsi teostamiseks ebasobiv. Kui histopatoloogilise analüüsi tulemus on ebaselge või negatiivne või kui materjal on autolüüsunud, viiakse prooviga läbi uuring mõnda muud alapunktis a sätestatud diagnostilist meetodit kasutades.

Looma käsitletakse positiivse BSE juhtumina, kui kiirtesti tulemus on positiivne või ebaselge ning

— järgneva histopatoloogilise analüüsi tulemus on positiivne või

▼**M18**

— mõne muu alapunktis a sätestatud diagnostilise meetodiga saadud tulemus on positiivne.

3.2. Laboratoorne kontroll TSE tuvastamiseks lammastel ja kitsedel

a) *Haiguskahtlusega juhtumid*

Lammastest ja kitsedest pärinevate artikli 12 lõike 2 sätete kohaselt laboratoorsele testimisele saadetud proovidega teostatakse käsiraamatu viimase väljaande sätete kohane histopatoloogiline analüüs, välja arvatud juhul, kui materjal on autolüüsunud. Kui histopatoloogilise analüüsi tulemus on ebaselge või negatiivne või kui materjal on autolüüsunud, viiakse prooviga läbi käsiraamatu sätete kohane immunotsütokeemiline uuring, immunoblotanalüüs või iseloomulike fibrillide tuvastamine elektronmikroskoopia abil. Samas ei ole kiirtestide kasutamine sel eesmärgil lubatud.

Kui ühe kõnealuse uuringu tulemus on positiivne, käsitletakse looma positiivse skreipi juhtumina.

b) *Skreipi seire*

Lammastest ja kitsedest pärinevaid III lisa A peatüki II osa (”Lammaste ja kitsede seire”) sätete kohaselt laboratoorsele testimisele saadetud proove analüüsitakse kiirtesti abil.

Kui kiirtesti tulemus on ebaselge või positiivne, saadetakse ajutüvi viivitamata ametlikku laboratooriumisse alapunkti a sätete kohaste kinnitavate uuringute teostamiseks immunotsütokeemiat, immunoblotanalüüsi või elektronmikroskoopia abil iseloomulike fibrillide tuvastamist kasutades. Kui kinnitavate uuringute tulemus on negatiivne või ebaselge, viiakse vastavalt ühenduse tugilabori juhendile läbi täiendavad kinnitavad testid.

Kui ühe kõnealuse kinnitava uuringu tulemus on positiivne, käsitletakse looma positiivse skreipi juhtumina.

c) *Positiivsete skreipi juhtumite edasine uurimine*

i) Esmane molekulaarne katse selektiivse immunoblotanalüüsi abil

Proovid, mis pärinevad kliinilistest haiguskahtlusega juhtumitest ja III lisa A peatüki II osa punktide 2 ja 3 kohaselt testitud loomadelt, keda käsitletakse alapunktides a ja b sätestatud uuringute järel positiivsete skreipi juhtumitena või kellel ilmnevad kontrolli teostava laboratooriumi hinnangul uurimist väärivad tunnused, edastatakse täiendavaks uurimiseks esmase molekulaarse tüvemääramismeetodi abil ühesse järgmistest laboratooriumidest:

— Agence Française de Sécurité Sanitaire des Aliments, Laboratoire de pathologie bovine, 31, avenue Tony Garnier, BP 7033F-69342, Lyon cedex, France;

— Veterinary Laboratories Agency, Woodham Lane, New Haw, Addlestone, Surrey KT15 3NB, United Kingdom;

— pädeva asutuse poolt määratud laboratoorium, mis on edukalt osalenud ühenduse tugilabori poolt korraldatud molekulaarse tüvemääramismeetodi kasutamise tasemekatsel;

— ajutiselt kuni 2005. aasta 1. maini ühenduse tugilabori ekspertide rühma poolt selles osas tunnustatud laboratooriumid.

ii) Laboritevaheline võrdlus täiendavaid molekulaarseid testimismeetodeid kasutades

Skreipi juhtumite proovid, milles vastavalt ühenduse tugilaboris väljatöötatud juhendile ei saa alapunktis i viidatud esmase molekulaarse katse alusel välistada BSE esinemist, edastatakse pärast ühenduse tugilaboriga konsulteerimist koos kogu asjakohase kättesaadava informatsiooniga viivitamata alapunktis d loetletud laboratooriumidesse. Proovidega tuleb läbi viia laboritevaheline võrdlus, mis hõlmab vähemalt

— teist selektiivset immunoblotanalüüsi,

— selektiivset immunotsütokeemiat ja

— selektiivset ELISA-testi (ensüümset immunosorbenttesti),

mida teostatakse asjakohase meetodi kasutamise osas tunnustatud, alapunktis d loetletud laboratooriumides. Kui proovid on immunotsütokeemia kasutamiseks ebasobivad, juhendab ühenduse tugilabor sobivate alternatiivsete testide läbiviimist laboritevahelise võrdluse raames.

▼M18

Tulemusi tõlgendatakse ühenduse tugilaboris, keda abistab ekspertide rühm asjaomase riigi tugilabori esindaja osavõtul. Komisjoni teavitatakse viivitamata kõnealustest järeldustest. Kolme erineva meetodi abil analüüsitud, BSEle viitavaid proove ja laboritevahelises võrdluses ebaselge tulemuse andnud proove analüüsitakse lõpliku kinnituse saamiseks täiendavalt hiire biotesti kasutades.

Vastavalt III lisa A peatüki II osa punkti 5 sätetele sama majandi nakatunud karjadest võetud proovide edasine testimine viiakse pärast asjaomase riigi tugilaboriga konsulteerimist läbi kooskõlas ühenduse tugilabori nõuannetega.

d) *Molekulaarsete tüvemääramismeetodite abil täiendavate uuringute teostamise osas tunnustatud laboratooriumid*

Täiendava molekulaarse tüvemääramise osas tunnustatud laboratooriumid on:

Agence Française de Sécurité Sanitaire des Aliments
Laboratoire de pathologie bovine
31, avenue Tony Garnier
BP 7033
F-69342 Lyon Cedex

Centre CEA Fontenay-aux-Roses, BP 6
F-92265 Fontenay-aux-Roses Cedex

Service de Pharmacologie et d'Immunologie
Centre CEA Saclay, bâtiment 136
F-91191 Gif-sur-Yvette Cedex

Veterinary Laboratories Agency
Woodham Lane
New Haw
Addlestone
Surrey KT15 3NB
United Kingdom

3.3. Laboratoorne kontroll TSE tuvastamiseks muude kui punktides 3.1 ja 3.2 viidatud loomaliikide puhul

Kui muude loomaliikide kui veiste, lammaste ja kitsede puhul esineva TSE kahtluse kinnitamiseks teostatavate testide jaoks on välja töötatud meetodid ja protokollid, peavad need sisaldama vähemalt peaajukoe histopatoloogilist analüüsi. Pädev asutus võib lisaks nõuda immunotsütokeemial, immunoblotanalüüsil, elektronmikroskoopia abil iseloomulike fibrillide tuvastamisel või muudel prioonvalgu haiguseseoseliste vormide tuvastamiseks välja töötatud meetoditel põhinevate laboratoorsete testide sooritamist. Igal juhul viiakse läbi vähemalt üks täiendav laboratoorne uuring, kui esialgse histopatoloogilise analüüsi tulemus on negatiivne või ebaselge. Haiguse esmakordse esinemise korral viiakse läbi vähemalt kolm erinevat uuringut.

Eelkõige viiakse juhul, kui kahtlustatakse BSE esinemist muu loomaliigi kui veiste puhul, proovidega võimalusel läbi tüve määramine.

▼M24

4. ***Kiirtestid***

Kiirtestide läbiviimiseks kooskõlas artikli 5 lõikega 3 ja artikli 6 lõikega 1 kasutatakse veiste puhul BSE seireks kiirtestidena järgmisi meetodeid:

— *western blot*-meetodil põhinev immunoblotanalüüs, millega tuvastatakse prioonivalgu PrP^{Res} proteaas-K-resistentne fragment (Prionics-Check Western test),

— kemiluminestsentsil põhinev ELISA-test (ekstraktsioon + ELISA) tõhustatud kemiluminestsentsreaktiivi abil (Enfer test ja Enfer TSE Kit versioon 2.0, automatiseeritud proovide ettevalmistamine),

— denatureerimis- ja kontsentreerimisetapile järgnev kihttehnikal põhinev immunoanalüüs PrP^{Res} tuvastamiseks (Bio-Rad TeSeE test),

— mikroplaadil läbiviidav immunoanalüüs (ELISA), millega monoklonaalsete antikehade abil tuvastatakse proteaas-K-resistentne PrP^{Res} (Prionics-Check LIA test),

— konformatsioonist sõltuv immunoanalüüs, BSE-antigeeni tuvastamiskomplekt (Beckman Coulter InPro CDI kit),

— kemiluminestsentsil põhinev ELISA PrP^{Sc} kvalitatiivseks tuvastamiseks (CediTect BSE test),

▼**M24**

— immunoanalüüs, milles kasutatakse keemilist polümeeri valikuliseks PrP^{Sc} haardeks ja monoklonaalset detekteerivat antikeha, mis on suunatud PrP-molekuli konservatiivsetele osadele (IDEXX HerdChek BSE Antigen Test Kit, EIA),

— kemiluminestsents-immunoanalüüs mikroplaadil PrP^{Sc} tuvastamiseks veisekudedes (Institut Pourquier Speed'it BSE),

— külgvool põhinev immunoanalüüs, milles kasutatakse kahte eri monoklonaalset antikeha proteaas-K-resistentsete PrP-fraktsioonide tuvastamiseks (Prionics Check PrioSTRIP),

— kahepoolne immunoanalüüs, milles kasutatakse kahte eri monoklonaalset antikeha, mis on suunatud veise PrP^{Sc} väga lahtikeerdunud olekus eksponeeritud kahe epitoobi vastu (Roboscreen Beta Prion BSE EIA Test Kit),

— kihttehnikal põhinev ELISA proteaas-K-resistentse PrP^{Sc} tuvastamiseks (Roche Applied Science PrionScreen),

— antigeenhaardel põhinev ELISA, milles kasutatakse kahte eri monoklonaalset antikeha proteaas-K-resistentsete PrP-fraktsioonide tuvastamiseks (Fujirebio FRELISA BSE post mortem rapid BSE Test).

Kiirtestide läbiviimiseks kooskõlas artikli 5 lõikega 3 ja artikli 6 lõikega 1 kasutatakse lammaste ja kitsede puhul TSE seireks kiirtestidena järgmisi meetodeid:

— konformatsioonist sõltuv immunoanalüüs, BSE-antigeeni tuvastamiskomplekt (Beckman Coulter InPro CDI kit),

— denatureerimis- ja kontsentreerimisetapile järgnev kihttehnikal põhinev immunoanalüüs PrP^{Res} tuvastamiseks (Bio-Rad TeSeE test),

— denatureerimis- ja kontsentreerimisetapile järgnev kihttehnikal põhinev immunoanalüüs PrP^{Res} tuvastamiseks (Bio-Rad TeSeE Sheep/Goat test),

— kemiluminestsentsil põhinev ELISA-test (ekstraktsioon + ELISA) tõhustatud kemiluminestsentsreaktiivi abil (Enfer TSE Kit version 2.0),

— immunoanalüüs, milles kasutatakse keemilist polümeeri valikuliseks PrP^{Sc} haardeks ja monoklonaalset detekteerivat antikeha, mis on suunatud PrP molekuli konservatiivsetele osadele (IDEXX HerdChek BSE-Scrapie Antigen Test Kit, EIA),

— kemiluminestsents-immunoanalüüs mikroplaadil PrP^{Sc} tuvastamiseks lambakudedes (POURQUIER'S-LIA Scrapie),

— *western blot*-meetodil põhinev immunoblotanalüüs, millega tuvastatakse PrP^{Res} proteaas-K-resistentne fragment (Prionics-Check Western Small Ruminant test),

— mikroplaadil läbiviidav immunoanalüüs (ELISA), millega tuvastatakse proteaas-K-resistentne PrP^{Sc} (Prionics Check LIA Small Ruminants).

Kõigi testide korral peab kasutatav koeproov vastama tootja kasutamisjuhistele.

Kiirtestide tootja peab olema rakendanud ühenduse referentlabori heakskiidetud kvaliteeditagamissüsteemi, mis tagab testide muutumatu tõhususe. Tootja peab esitama ühenduse referentlaborile testi läbiviimise juhendi.

Kiirtestis või testi läbiviimise juhendis võib muudatusi teha alles pärast seda, kui ühenduse referentlaborile on sellest ette teatatud ja ühenduse referentlabor on teinud otsuse, et kavandatav muudatus ei vähenda kiirtesti tundlikkust, spetsiifilisust ega usaldusväärsust. Sellest otsusest teatatakse komisjonile ja liikmesriikide referentlaboritele.

▼**M18**

5. ***Alternatiivsed testid***

(Seni määratlemata)

▼M9

XI LISA

ARTIKLIS 22 OSUTATUD ÜLEMINEKUMEETMED

A. **Määratletud riskiteguriga materjal, lihamass ja tapmisviisid**

▼M26

1. Ohtlikuks tunnistatud materjalina käsitatakse järgmisi kudesid:

   i) üle 12 kuu vanuste veiste kolju, välja arvatud alalõug, kuid kaasa arvatud aju ja silmad, ning üle 12 kuu vanuste veiste seljaaju, lülisammas, välja arvatud sabalülid, kaela-, rinna- ja nimmelülide oga- ja ristjätked, ristluu mediaanne hari ja tiivad, kuid kaasa arvatud üle 24 kuu vanuste veiste spinaalganglionid, ning mis tahes vanuses veiste mandlid, soolestik kaksteistsõrmiksoolest kuni pärasooleni ning soolekese;

   ii) üle 12 kuu vanuste või igemest väljunud jäävlõikehambaga lammaste ja kitsede kolju, sealhulgas aju ja silmad, mandlid ja seljaaju ja igas vanuses lammaste ja kitsede põrn ja niudesool;

   Veiste selgroo eemaldamiseks alapunktis i kehtestatud vanust võib kohandada käesoleva määruse muutmise teel, võttes aluseks III lisa A peatüki I osas kehtestatud BSE seire tulemuste alusel määratava BSE esinemise statistilise tõenäosuse ühenduse veiste vastavate vanuserühmade puhul.

2. Erandina punkti 1 alapunktist i võib artikli 24 lõikes 2 osutatud korras teha otsuse võimaldada selgroo ja spinaalganglionide kasutamist veiste puhul:

   a) kes on sündinud, kasvatatud ja tapetud liikmesriikides, mille puhul on teaduslikus hinnangus kinnitatud, et BSE esinemine sealsetel veistel on väga ebatõenäoline või ebatõenäoline, kuid mitte välistatud; või

   b) kes on sündinud pärast imetajatelt pärit valgu mäletsejalistele söötmise keelu jõustumise kuupäeva liikmesriikides, kus sündinud loomadel on leitud BSE, või mille puhul on teaduslikus hinnangus kinnitatud, et BSE esinemine sealsetel veistel on tõenäoline.

▼M27

Liikmesriigid võivad nimetatud erandit kohaldada juhul, kui nad esitavad komisjonile vastavalt punkti a või b kohta vaieldamatud tõendid.

Liikmesriigid, mille puhul kohaldatakse nimetatud erandit, tagavad lisaks III lisa A peatüki I jaos sätestatud tingimustele, et üht X lisa C peatüki punktis 4 loetletud heakskiidetud kiirtesti kohaldatakse kõikide üle 30 kuu vanuste veiste puhul:

   i) kes on surnud põllumajandusettevõttes või vedamisel, kuid keda ei ole tapetud inimtoiduks, välja arvatud need surnud loomad, kes asuvad liikmesriikide nendes kõrvalistes vähese loomade arvuga piirkondades, kus BSE esinemine on ebatõenäoline;

   ii) kes on tapetud inimtoiduks.

   Komisjoni eksperdid võivad läbi viia kohapealseid kontrolle, et kooskõlas artikliga 21 kontrollida esitatud tõendusmaterjale.

▼M9

3. Veiste, lammaste ega kitsede luid ei kasutata lihamassi valmistamiseks.

4. Inimeste või loomade toiduks ettenähtud veiseid, lambaid või kitsi ei vigastata koljuõõnde viidava vardakujulise instrumendiga pärast kesknärvisüsteemikudede tuimastamist.

▼M9

5. Määratletud riskiteguriga materjal kõrvaldatakse:

   a) tapamajades või vajaduse korral muudes tapmiskohtades;

   b) lihalõikusettevõtetes veiste selgroo puhul;

   c) vajaduse korral Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1774/2002 ([1]) artiklis 10 viidatud vaheettevõtetes või määruse (EÜ) nr 1774/2002 artikli 23 lõike 2 punkti c alapunktide iv, vi ja vii kohaselt heakskiidetud ja registreeritud kasutajate tööruumides ja kogumiskeskustes.

   Kooskõlas määruse (EÜ) nr 1774/2002 artikli 23 lõike 2 punktiga d ei kohaldata eespool sätestatut raipetoiduliste lindude 1. kategooria söödamaterjali suhtes.

6. Igas vanuses inimtoiduks või loomasöödaks ettenähtud veiste keeled lõigatakse tapamajas baasihüoidluu keelejätke suhtes rostraalselt ristlõikega läbi.

7. Üle 12 kuu vanuste veiste pealiha lõigatakse tapamajades kooskõlas pädeva asutuse heakskiidetud kontrollisüsteemiga, et vältida pealiha võimalikku nakatumist kesknärvisüsteemikudede kaudu. See süsteem hõlmab vähemalt järgmisi norme:

   — lõikus peab toimuma selleks ettenähtud kohas, mis on tapmisliini ülejäänud osadest füüsiliselt eraldatud,

   — kui pead eemaldatakse konveierilt või konksudelt enne pealiha lõikamist, tuleb otsmiku laskemulk ja suur mulk sulgeda mitteläbilaskva ja vastupidava punniga. Kui ajutüvest võetakse veiste spongioosse entsefalopaatia tuvastamiseks laboratoorseks kontrolliks proov, tuleb suur mulk viivitamata pärast proovi võtmist sulgeda.

   — pealiha ei lõigata peadelt, millel silmad on vahetult enne või pärast tapmist viga saanud või hävinud või mis on muul kombel kahjustatud nii, et pea võib olla nakatunud kesknärvisüsteemikudede kaudu,

   — pealiha ei lõigata peadelt, mis ei ole teise taande nõuete kohaselt korralikult suletud,

   — ilma et see piiraks üldiste hügieenieeskirjade kohaldamist, tuleb kehtestada spetsiaalsed tööjuhised, et vältida pealiha lõikamise ajal selle nakatumist, eriti juhul, kui teises taandes osutatud punn on kadunud või silmi on töö käigus vigastatud,

   — tuleb koostada proovivõtuplaan, milles kasutatakse kesknärvisüsteemikudesid tuvastavat asjakohast laboratoorset kontrolli, et jälgida nakatumise vähendamiseks sätestatud meetmete nõuetekohast rakendamist.

8. Erandina punkti 7 nõuetest võivad liikmesriigid otsustada tapamajas rakendada veisepealiha lõikamiseks alternatiivset kontrollisüsteemi, mis samavõrd vähendab pealiha kesknärvisüsteemikudede kaudu nakatumise määra. Tuleb koostada proovivõtuplaan, milles kasutatakse kesknärvisüsteemikudesid tuvastavaid asjakohaseid laboratoorseid kontrolle, et valvata nakatumise vähendamiseks sätestatud meetmete nõuetekohase rakendamise järele. Seda erandit kasutavad liikmesriigid teatavad komisjonile ja teistele liikmesriikidele oma kontrollisüsteemidest ja proovivõtu tulemustest alalise toiduahela ja loomatervishoiu komitee raames.

9. Punktide 7 ja 8 sätteid ei kohaldata keele lõikamisele punktis 6 sätestatud korras ega põseliha lõikamisele tapamajas, kui seda tehakse ilma veise pead konveierilt või konksudelt eemaldamata.

10. Erandina punktidest 5 ja 7 võivad liikmesriigid otsustada, et lubatud on:

    a) lammaste ja kitsede selgroo eemaldamine spetsiaalselt selleks eesmärgiks volitatud lihalõikusettevõtetes;

    b) selgroo eemaldamine rümbast või rümba osadest selleks spetsiaalselt volitatud, kontrollitud ja registreeritud lihamüügiettevõtetes;

    c) veisepealiha lõikamine selleks spetsiaalselt volitatud lihalõikusettevõtetes kooskõlas järgmiste sätetega:

       veiste peade transportimisel spetsiaalselt pealiha lõikamiseks volitatud lihalõikusettevõtetesse tuleb täita järgmisi nõudeid:

       — pead peavad ladustamise ja tapamajast spetsiaalselt volitatud lihalõikusettevõttesse transportimise ajal olema riputatud tugiraamile,

       — otsmiku laskemulk ja suur mulk peavad enne konveierilt või konksudelt tugiraamile viimist olema mitteläbilaskva ja vastupidava punniga nõuetekohaselt suletud. Kui ajutüvest võetakse veiste spongioosse entsefaliidi tuvastamiseks laboratoorseks kontrolliks proov, tuleb suur mulk viivitamata pärast proovi võtmist sulgeda,

([1]) EÜT L 273, 10.10.2002, lk 1.

▼M9

— päid, mis ei ole teise taande nõuete kohaselt korralikult suletud, millel silmad on vahetult enne või pärast tapmist viga saanud või hävinud või mis on muidu kahjustatud nii, et tulemuseks võib olla pealiha kesknärvisüsteemikudede kaudu nakatumine, spetsiaalselt volitatud lihalõikusettevõtetesse ei transpordita,

— tuleb koostada proovivõtuplaan, milles kasutatakse kesknärvisüsteemikudesid tuvastavaid asjakohaseid laboratoorseid kontrolle, et valvata nakatumise vähendamiseks sätestatud meetmete nõuetekohase rakendamise järele;

veisepealiha lõikamine selleks spetsiaalselt volitatud lihalõikusettevõtetes peab toimuma kooskõlas pädeva asutuse heakskiidetud kontrollisüsteemiga, et vältida pealiha võimalikku nakatumist. See süsteem hõlmab vähemalt järgmist:

— enne pealiha lõikuse algust kontrollitakse visuaalselt kõigi peade märke nakatumisest või kahjustustest ja aukude nõuetekohast suletust,

— pealiha ei lõigata peadelt, mis ei ole nõuetekohaselt suletud, millel silmad on vigastatud või mis on muidu kahjustatud nii, et selle tulemuseks võib olla pealiha nakatumine kesknärvisüsteemikudede kaudu. Kui kahtlustatakse nakkuse saamist sellistelt peadelt, ei lõigata pealiha üheltki pealt,

— ilma et see piiraks üldiste hügieenieeskirjade kohaldamist, tuleb kehtestada spetsiaalsed tööjuhised, et vältida pealiha nakatumist transportimise ja lihalõikamise ajal, eelkõige juhul, kui punn on kadunud või silmad on töö käigus kahjustada saanud,

— tuleb koostada proovivõtuplaan, milles kasutatakse kesknärvisüsteemikudesid tuvastavaid asjakohaseid laboratoorseid kontrolle, et valvata nakatumise vähendamiseks sätestatud meetmete nõuetekohase rakendamise järele.

11. Igasugune määratletud riskiteguriga materjal tähistatakse värvainega või märgistatakse vajaduse korral kohe eemaldamise ajal ja kõrvaldatakse kooskõlas määruse (EÜ) nr 1774/2002 sätetega, eriti selle artikli 4 lõikega 2.

12. Liikmesriigid viivad läbi tihedaid ametlikke kontrolle, et valvata käesoleva osa nõuetekohase kohaldamise järele ja tagada meetmete võtmine nakatumise vältimiseks eelkõige tapamajades, lihalõikusettevõtetes või mujal, kus toimub määratletud riskiteguriga materjali eemaldamine, näiteks lihamüügiettevõtetes või punkti 5 alapunktis c osutatud ettevõtetes.

Liikmesriigid seavad eelkõige sisse süsteemi, millega tagatakse ja kontrollitakse, et:

a) määratletud riskiteguriga materjali, mida kasutatakse artikli 1 lõike 2 ja määruse (EÜ) nr 1774/2002 kohaselt lubatud eesmärkidel, kasutataks üksnes neil eesmärkidel;

b) määratletud riskiteguriga materjal kõrvaldatakse kooskõlas määrusega (EÜ) nr 1774/2002.

▼M23

13. Liikmesriigid võivad teha otsuse lubada määratletud riskiteguriga materjali sisaldavate peade või poolitamata rümpade saatmist teise liikmesriiki üksnes juhul, kui see liikmesriik on nõustunud neid vastu võtma ning tunnustab sellise veo suhtes kohaldatavaid eritingimusi.

Rümpasid, poolrümpasid või kuni kolmeks tükiks lõigatud poolrümpasid ning veerandeid, mis ei sisalda muud määratletud riskiteguriga materjali kui selgroog, sealhulgas spinaalganglion, võib siiski kolmandast riigist liikmesriiki importida või saata ühest liikmesriigist teise ilma kõnealuse liikmesriigi eelneva nõusolekuta.

Määratletud riskiteguriga materjali sisaldavate veiste, lammaste või kitsede peade ning toore liha eksportimine ühendusest välja on keelatud.

▼M9

14. Kehtestatakse süsteem, millega kontrollitakse seljaaju eemaldamist punkti 1 alapunkti a alapunktis i määratletud korras. See süsteem hõlmab vähemalt järgmisi meetmeid:

a) kui selgroo eemaldamine ei ole nõutav, identifitseeritakse selgroogu sisaldavad veiste rümbad või rümba osad määruses (EÜ) nr 1760/2000 osutatud märgisele kantava sinise triibuga;

▼M9

b) direktiivi 64/433/EMÜ artikli 3 lõike 1 A osa punkti f alapunktis ii osutatud äridokumenti või vajaduse korral komisjoni otsuse 93/13/EMÜ ([1]) artikli 1 lõikes 2 osutatud dokumenti märgitakse täpselt selle veise rümba või rümba osa number, millest tuleb selgroog eemaldada, ja selle number, millest ei tule;

c) lihamüügiettevõtted hoiavad vähemalt ühe aasta jooksul alles punktis b osutatud äridokumendid.

15. a) Ühendusse importimisel kohaldatakse punktis b sätestatud tingimusi järgmiste loomsete saaduste puhul:

— punkti 1 alapunktis a osutatud määratletud riskiteguriga materjal,

— värske liha: direktiivis 64/433/EMÜ määratletud liha,

— hakkliha ja lihavalmistised: direktiivis 94/65/EÜ ([2]) määratletud hakkliha ja lihavalmistised,

— lihatooted: direktiivis 77/99/EMÜ ([3]) määratletud lihatooted,

— muud loomsed saadused: direktiivis 77/99/EMÜ määratletud muud loomsed saadused,

— määruses (EÜ) nr 1774/2002 osutatud sulatatud rasv,

— direktiivis 92/118/EMÜ ja määruses (EÜ) nr 1774/2002 osutatud želatiin,

— määruses (EÜ) nr 1774/2002 osutatud lemmikloomatoit,

— määruses (EÜ) nr 1774/2002 osutatud veretooted,

— määruses (EÜ) nr 1774/2002 osutatud töödeldud loomne valk,

— määruses (EÜ) nr 1774/2002 osutatud luud ja nendest valmistatud tooted,

— määruses (EÜ) nr 1774/2002 osutatud 3. kategooria materjal.

Viited loomsetele saadustele tähistavad käesolevas punktis loetletud loomseid saadusi ega hõlma muid tooteid, mis sisaldavad loomseid saadusi või on nendest saadud.

b) Kui kolmandatest riikidest või nende osadest imporditakse ühendusse eespool nimetatud loomseid saadusi, mis sisaldavad veistelt, lammastelt või kitsedelt saadud materjali, tuleb veterinaarsertifikaatidele lisada tootjariigi pädeva asutuse allkirjastatud kinnitus, mis on sõnastatud järgmiselt:

”Toode ei sisalda järgmist materjali ega ole saadud järgmisest materjalist:

kas ([4])

määruse (EÜ) nr 999/2001 XI lisa A osas osutatud määratletud riskiteguriga materjali, mis on toodetud pärast 31. märtsi 2001, ega veistest, lammastest või kitsedest saadud lihamassi, mis on toodetud pärast 31. märtsi 2001. Pärast 31. märtsi 2001 ei ole veiseid, lambaid ja kitsi, millest see saadus on saadud, tuimastatud ega tapetud koljuõõnde süstitud gaasiga ega tapetud vigastamise teel pärast kesknärvisüsteemikudede tuimastamist koljuõõnde viidava vardakujulise instrumendiga.

Rümbad, poolrümbad ja veerandrümbad võivad importimisel olla selgrooga;

või ([5])

veistelt, lammastelt ja kitsedelt saadud materjali, välja arvatud nendelt loomadelt, mis on sündinud, kasvatatud ja tapetud järgmistes riikides:

▼M25

— Argentina

— Austraalia

— Island

— Uus-Kaledoonia

— Uus-Meremaa

— Panama

— Paraguay

— Singapur

([1]) EÜT L 9, 15.1.1993, lk 3.
([2]) Nõukogu 14. detsembri 1994. aasta direktiiv 94/65/EÜ, milles sätestatakse hakkliha ja lihavalmististe tootmise ja turuleviimise nõuded (EÜT L 368, 31.12.1994, lk 10).
([3]) Nõukogu 21. detsembri 1976. aasta direktiiv 77/99/EMÜ ühendusesisest lihatoodetega kauplemist mõjutavate tervishoiuprobleemide kohta (EÜT L 26, 31.1.1977, lk 85). Direktiivi on viimati muudetud nõukogu direktiiviga 97/76/EÜ (EÜT L 10, 16.1.1998, lk 25).
([4]) Mittevajalik maha tõmmata.
([5]) EÜT 121, 29.7.1964, lk 2012/64.

▼M25

— Uruguay

— Vanuatu.”

▼M4

▼M10

▼M2

D. **Turuleviimine ja eksport**

▼M26

▼M2

2. Veiste importimisel tuleb esitada rahvusvaheline veterinaarsertifikaat, milles kinnitatakse järgmist:

a) mäletsejaliste toitmine imetajatelt pärit valkudega on keelatud ning keeld on tõhusalt ellu viidud;

b) ühendusse eksportimiseks ettenähtud veised on identifitseeritud alalise identifitseerimissüsteemiga, mis võimaldab teha kindlaks nende ema ja päritolukarja ning et veised ei ole BSE tekitajat kandva emaslooma järglased.

▼M25

3. Punkti 2 ei kohaldata järgmistes riikides sündinud ning kasvatatud veiste impordi suhtes:

— Argentina

— Austraalia

— Island

— Uus-Kaledoonia

— Uus-Meremaa

— Panama

— Paraguay

— Singapur

— Uruguay

— Vanuatu.

▼M4

▼M15

4. a) Kui nõukogu direktiivis 91/495/EMÜ ([1]) määratletud farmis kasvatatud ulukiliha, nõukogu direktiivis 94/65/EÜ ([2]) määratletud lihapreparaate ja nõukogu direktiivis 77/99/EMÜ ([3]) määratletud lihatooteid, mis on saadud farmis kasvatatud hirvlastelt, imporditakse ühendusse Kanadast või Ameerika Ühendriikidest, siis peab tervisesertifikaadiga kaasnema tootjamaa pädeva asutuse poolt allkirjastatud deklaratsioon, mille sõnastus on järgmine:

”See toode sisaldab liha või on saadud ainult lihast, välja arvatud rups ja seljaaju, mis pärineb hirvlastelt, keda on uuritud kroonilise kõhnumistõve (CWD) suhtes histopatoloogiliselt, immunohistokeemiliselt või muul pädeva asutuse poolt heakskiidetud diagnostilisel viisil negatiivsete tulemustega ja ei pärine loomadelt, kes tulevad karjast, kus on kinnitatud kroonilise kõhnumistõve esinemine või kus selle esinemist ametlikult kahtlustatakse.”

([1]) EÜT L 268, 24.9.1991, lk 41.
([2]) EÜT L 368, 31.12.1994, lk 10.
([3]) EÜT L 26, 31.1.1977, lk 85.

▼**M15**

b) Kui nõukogu direktiivis 92/45/EMÜ ([1]) määratletud ulukiliha, nõukogu direktiivis 94/65/EÜ määratletud lihapreparaate ja nõukogu direktiivis 77/99/EMÜ määratletud lihatooteid, mis pärinevad metsikutelt hirvlastelt, imporditakse ühendusse Kanadast või Ameerika Ühendriikidest, siis peab tervisesertifikaadiga kaasnema tootjamaa pädeva asutuse poolt allkirjastatud deklaratsioon, mille sõnastus on järgmine:

”See toode sisaldab liha või on saadud ainult lihast, välja arvatud rups ja seljaaju, mis pärineb hirvlastelt, keda on uuritud kroonilise kõhnumistõve (CWD) suhtes histopatoloogiliselt, immunohistokeemiliselt või muul pädeva asutuse poolt heakskiidetud diagnostilisel viisil negatiivsete tulemustega ja ei pärine loomadelt, kes tulevad piirkonnast, kus on viimase kolme aasta jooksul kinnitatud kroonilise kõhnumistõve esinemist või kus selle esinemist ametlikult kahtlustatakse.”

▼**M26**

5. a) Ilma et see piiraks komisjoni otsuse 2005/598/EÜ kohaldamist, tagab Ühendkuningriik, et enne 1. augustit 1996 tema territooriumil sündinud või kasvatatud veiseid ei lähetata tema territooriumilt teistesse liikmesriikidesse või kolmandatesse riikidesse.

b) Ühendkuningriik tagab, et liha ja lihatooted, mis on saadud pärast 31. juulit 1996 Ühendkuningriigis sündinud või kasvatatud ning enne 15. juunit 2005 tapetud veistelt, ei lähetata tema territooriumilt teistesse liikmesriikidesse ja kolmandatesse riikidesse.

c) Ühendkuningriik tagab, et selgroog, mis on saadud pärast 31. juulit 1996 Ühendkuningriigis sündinud või kasvatatud ning enne käesoleva määruse jõustumist tapetud veistelt, ja sellisest selgroost saadud tooteid ei lähetata tema territooriumilt teistesse liikmesriikidesse ja kolmandatesse riikidesse.

([1]) EÜT L 268, 14.9.1992, lk 35.